

صداق
ضمیمه هفته‌نامه
سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

ویژه‌نامه اولین سالگرد شهادت شهدای خدمت

۴۰ صفحه / بهار ۱۴۰۴

رئیس‌جمهور صادق‌الوعد

مرد میدان جنگ روایت‌ها

ایستادگی در برابر طوفان تحریم‌ها

دیپلماسی در خدمت میدان

خادم ملت

یادبود

تحمید آیت الله

سید ابراهیم رئیسی

ولادت: ۱۳۳۹/۰۹/۲۳

شهادت: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰

هشتمین رئیس جمهور ایران

که در سانحه سقوط بالگرد بعد از بازدید

از سد خدا آفرین در نزدیکی روشای اوزی

ورزقان در شمال استان آذربایجان شرقی

به فیض شهادت نائل آمد

شهی دست، چراغ هدایت

شهادت در راه خداوند
زندگی افتخارآمیز ابدی و چراغ
هدایت برای ملت هاست.

روح پیرامون
۱۳۵۸
ایمان
غنی

- ۴..... سرباز رهبری و خادم ملت
- ۵..... هشتمین رئیس جمهور و خادم امام هشتم (ع)
- ۶..... ۱۰ مدال زرین
- ۹..... هم افزایی مبارک
- ۱۰..... شهید رئیسی نماد تفکر برکت بود
- ۱۳..... برادر ما ابراهیم
- ۱۴..... شهید رئیسی سیاست ورز اخلاق مدار، مردم دار و عدالت محور بود
- ۱۸..... شهید رئیسی سرباز ولایت و پناه نیروهای انقلاب بود
- ۲۰..... رئیسی عزیز
- ۲۲..... رئیس جمهور صادق الوعد
- ۲۳..... مرد میدان جنگ روایت ها
- ۲۴..... فقیه مجاهد
- ۲۵..... ایستادگی در برابر طوفان تحریم ها
- ۲۶..... می دانم شهید می شوم
- ۲۷..... مردم تبریز تو را فراموش نمی کنند

صبح صادق

ضمیمه هفته نامه
سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

بهار ۱۴۰۴
ضمیمه هفته نامه صبح صادق

صاحب امتیاز:
معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیر مسئول: دکتر یدالله جوانی

سر دبیر: علی حیدری

جانشین سردبیر: مهدی سعیدی

دبیر تحریریه: حسن نوروزی

صفحه آرایی و گرافیک: محمد صالح نادری

عکاس: حامد گودرزی

ویراستار: راضیه باباخانی

نمونه خوانی: علیرضا سلیمانی نژاد

ناظر چاپ: سعید قاسمی

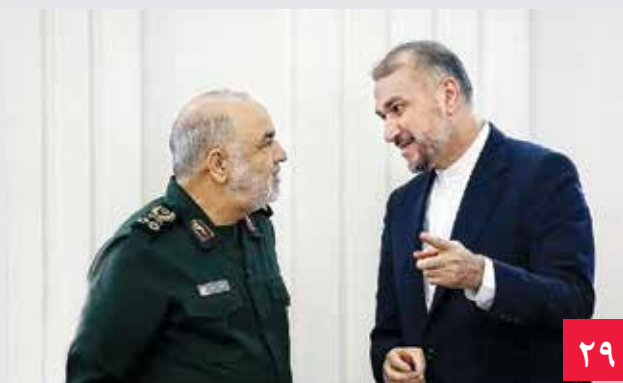
چاپ: مرکز چاپ سپاه

همکاران این شماره: محمد سیروس،
سید محمد میرزاجانی، احسان بهاری،
حسن راثی و سید فخرالدین موسوی

۲۸

- ۲۸.....دیپلمات انقلابی
- ۲۹.....دیپلماسی در خدمت میدان
- ۳۱.....مدیر جوان انقلابی
- ۳۲.....سایه حاج آقا
- ۳۳.....بی قرار پرواز
- ۳۴.....فقط خدا!
- ۳۵.....مثل شهید بابایی
- ۳۸.....ایران تو اصل مسیرتها نحو الأمل بعد الشهيد رئيسی
- ۴۰.....شهيد الخدمة

۲۹

۱۴

۷۴

۲۵

برای دریافت فایل این نشریه
و اطلاع از آخرین اخبار،
به شبکه‌های اجتماعی صبح صادق بپیوندید.

@ssweekly

۲۷

سرمقاله

سرباز رهبری و خادم ملت

بدالله جوانی

مدیرمسئول

حصن حصین ولایت، ضامن صیانت از انسان در برابر ابتلائات روزگار است. خدا را شاکریم که امروز ولایت فقیه در رأس نظام ما حاکم است. ولایت فقیه بزرگترین نعمت خدا به ماست که جامعه را با آموزه‌های دینی و نگاه عادلانه هدایت می‌کند.»

نتیجه این سبک و مرام ولایتمداری در جایگاه ریاست جمهوری، خادم مردم شدن است. وقتی رئیس جمهور خود را سرباز ولایت و رهبری دانست، دیگر به دنبال کارهای تشریفاتی و به قول معروف ریاست کردن با نشستن پشت میز و فقط فرمان صادر کردن نیست؛ بلکه در کنار اداره ستادی هیئت دولت و دیگر شوراهای تعریف شده در حوزه اختیارات ریاست جمهوری، سربازگونه پا به میدان کار و عمل به صورت خستگی ناپذیر، مستمر و شبانه‌روزی می‌گذارد.

در دوره ریاست جمهوری شهید رئیسی، هر جا مشکل اساسی برای کشور و مردم پدید می‌آمد، ایشان با سرعت اعجاب‌آور در وسط میدان برای حل آن مشکل حاضر بود. سفرهای استانی، رفتن به روستاها، حضور در کارخانه‌ها و جمع‌های کارگری، رفتن به وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و بیمارستان‌ها و ده‌ها جای دیگر به صورت سرزده، همگی برای حل مشکلات کشور و مردم بود.

آری او همان‌طور که به صورت اعتقادی خود را سرباز رهبری می‌دانست، براساس همان مبانی اعتقادی، باورش این بود که باید خدمتگزار مردم بود و برای حل مشکلات کشور و مردم، شبانه‌روزی کار کرد. این کار و تلاش را آیت‌الله رئیسی، جهاد در راه خدا می‌دانست؛ چراکه با تمام وجود جنگ اقتصادی، تحریم‌های مالی و ده‌ها کار دیگر جبهه استکبار برای فلج کردن و فروپاشی اقتصاد جمهوری اسلامی و بر زمین زدن ملت بزرگ ایران را باور داشت. او بر اساس همین باور، برای عبور دادن کشور و ملت از این مرحله سخت و دشوار، هم در سیاست خارجی و هم سیاست داخلی، طبق تدابیر و سیاست‌های رهبر حکیم انقلاب اسلامی، به صورت شبانه‌روزی مجاهدت کرد و در نهایت هم در مسیر همین مجاهدت به شهادت رسید.

خادم ملت بودن شهید جمهور در کلام رهبری به هنگام توصیف ایشان، برجستگی ویژه‌ای دارد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی که به مناسبت شهادت ایشان دادند، بر همین خصوصیت تأکید کرده و نوشتند: «این حادثه ناگوار در اثنای یک تلاش خدمت‌رسانی اتفاق افتاد؛ همه مدت مسئولیت این انسان بزرگوار و فداکار چه در دوران کوتاه ریاست جمهوری و چه پیش از آن، یکسره به تلاش بی‌وقفه در خدمت به مردم و به کشور و به اسلام سپری شد.»

چند ماه قبل از شهادت آیت‌الله رئیسی، توفیق دیدارش به همراه نماینده محترم ولی فقیه در سپاه نصیب شد. در این دیدار به محضرشان عرض کردم، نگاه‌ها در سپاه و بسیج به شما، مانند نگاه به حاج قاسم است. پاسداران و بسیجیان شهید سلیمانی را، سربازی مخلص و فداکار برای رهبری می‌شناختند، و حالا هم در مجموعه سپاه و بسیج، این نگاه وجود دارد که شما هم برای رهبری، یک سرباز فداکار و پرتلاش در قوه مجریه هستید. ایشان بلافاصله محکم گفتند: «همین‌طور است، ما سرباز رهبری هستیم و باید همانند سرباز برای اجرای اوامر ولایت تلاش کنیم.»

بعد از شهادت رئیس دولت سیزدهم، «سرلشکر باقری» رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در جلسه‌ای، با اشاره به خصوصیات شهید جمهور و تأکید بر اخلاص، اخلاق و ولایتمداری ایشان گفتند: در چندین نشست فرماندهان نیروهای مسلح با آیت‌الله رئیسی، با صراحت و از سر اخلاص خطاب به جمع می‌گفت: «شما سرداران و امیران این کشور هستید و من سرباز رهبری و خادم مردم هستم.»

شهید جمهور و خادم‌الرضا (علیه‌السلام)، گویا علاوه بر این اعتقاد و باور که در نظام ولایی همه مسئولان و از جمله رئیس جمهور که طبق قانون اساسی دوم شخص کشور به حساب می‌آید، باید تابع ولایت همانند یک سرباز باشد، بر این اعتقاد هم بود که با توجه به فضای سیاسی جامعه و رویکرد بعضی از احزاب، گروه‌ها، و شخصیت‌های سیاسی نسبت به ولایت، باید در این موضوع فرهنگ‌سازی شود. بر همین اساس شهید جمهور در هر فرصت و مناسبتی که پیش می‌آمد، این باور و اعتقاد درونی خود از جهت نسبت سربازی‌اش برای رهبری را، با صراحت برای مردم اظهار می‌داشت. برای نمونه طبق اسناد موجود، وقتی در تجمعات مردمی حضور پیدا می‌کرد و مردم شعار: «صل علی محمد، یاور رهبر آمد» سر می‌دادند؛ ایشان با صدای بلند می‌گفت: «یاور رهبر شما هستید و من هم سرباز رهبری هستم.»

اسناد زیادی وجود دارد که ایشان در جلسات متعدد و از جمله در جلسات هیئت دولت با صراحت می‌گویند: «بنده افتخار می‌کنم که سرباز رهبری هستم.» «من سرباز امام خامنه‌ای هستم.»

نکته بسیار مهم که نیاز به تبیین و تشریح دارد و باید به یک گفتمان در حوزه سیاست تبدیل شود، مبانی اندیشه‌ای این نگاه است. شهید جمهور بر اساس چه مبانی و اصولی، خود را در جایگاه ریاست جمهوری به عنوان سرباز ولایت و رهبری آن هم به تکرار، معرفی می‌کند! پاسخ این سؤال را خود ایشان به شکل‌های گوناگون داده و از جمله در دیدار با جمعی از شعرا کشور در تاریخ ۲۷ تیر ماه سال ۱۴۰۱، با تأکید بر اهمیت و جایگاه ولایت در اعتقادات اسلامی می‌گویند: «در باورهای ما ورود به

زندگینامه

هشتمین رئیس جمهور و خادم امام هشتم^(ع)

در این ده سال، آیت‌الله رئیسی با بهره‌گیری از تجارب مدیریتی خود، تحولی اساسی در نظارت بر دستگاه‌های اداری ایجاد کرد. سازمان بازرسی کل کشور در زمان تصدی او توسعه ساختاری متوازی پیدا کرد و به یکی از ارکان نظارتی نظام جمهوری اسلامی تبدیل شد. این دوران که با دولت اصلاحات هم‌زمان بود، منجر به شناسایی بسیاری از گره‌های نظام اداری و اقتصادی و ارائه راهکارهای مقابله با زمینه‌های فساد شد. برخی از پرونده‌های جنجالی مفاسد اقتصادی، حاصل تلاش شبانه‌روزی او و همکارانش در این سازمان بود.

از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۳، به مدت ده سال، آیت‌الله رئیسی به‌عنوان معاون اول قوه قضائیه خدمت کرد. در این دوران که با دور رئیس قوه قضائیه همکاری داشت، مسئولیت سازمان‌دهی و اداره تشکیلاتی دستگاه قضایی را بر عهده داشت. سپس از سال ۱۳۹۳ تا اسفند ۱۳۹۴، به‌عنوان دادستان کل کشور منصوب شد. ایشان از سال ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۰ نیز، با حکم رهبر معظم انقلاب، دادستان ویژه روحانیت بود. همچنین در سال ۱۳۷۶، به پیشنهاد چهره‌های مؤثر جامعه روحانیت مبارز نظیر آیت‌الله مهدوی کنی و با تصویب شورای مرکزی، به عضویت این نهاد درآمد.

در اسفند ۱۳۹۴، با حکم امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به تولیت آستان قدس رضوی منصوب شد. در سه سال خدمت در این مسئولیت، اقدامات مؤثری در جهت خدمت به حرم مطهر حضرت علی بن موسی الرضا (ع) و زائران این بارگاه نورانی انجام داد. از جمله اقدامات ایشان می‌توان به رسیدگی به امور زائران و مجاوران به‌ویژه مستمندان، ترویج معارف قرآنی و فرهنگ اهل بیت (ع)، حمایت از محرومان ساکن در مناطق دارای موقوفات آستان قدس، و سامان‌بخشی به بنگاه‌های اقتصادی و خدماتی این نهاد اشاره کرد. این اقدامات در راستای منشور هفت‌گانه‌ای بود که رهبر معظم انقلاب در حکم انتصاب ایشان بر آن تأکید کرده بودند.

در ۱۶ اسفند ۱۳۹۷، با حکم رهبر معظم انقلاب، آیت‌الله رئیسی به ریاست قوه قضائیه منصوب شد. عملکرد دستگاه قضا در این دوره، به دلایل متعدد، موجب ارتقاء تراز حکمرانی قضایی در کشور شد. از جمله اقدامات او می‌توان به مدیریت میدانی و مردمی، پیگیری مشکلات قضایی مردم، مبارزه قاطع با مفسدان اقتصادی، تدوین سند تحول قضایی و هوشمندسازی قوه قضائیه اشاره کرد؛ اقداماتی که رهبر انقلاب نیز آن را ستودند و موجب امید در دل مردم دانستند.

سرانجام آیت‌الله رئیسی در سال ۱۴۰۰ با حضور در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری و کسب بیش از ۱۸ میلیون رأی در انتخابات ۲۸ خرداد، به‌عنوان هشتمین رئیس جمهور، جمهوری اسلامی ایران انتخاب شد.

سید ابراهیم رئیسی در آذرماه سال ۱۳۳۹ هجری شمسی، در خانواده‌ای روحانی در محله نوغان شهر مشهد دیده به جهان گشود. سید ابراهیم در پنج‌سالگی پدر خود را از دست داد. وی تحصیلات ابتدایی را در مدرسه جوادیه گذراند و تحصیل علوم حوزوی را ابتدا در مدرسه نواب و سپس در مدرسه آیت‌الله موسوی‌نژاد آغاز کرد. در سال ۱۳۵۴ برای ادامه تحصیل به حوزه علمیه قم و مدرسه آیت‌الله بروجردی (ره) رفت و مدتی نیز در مدرسه‌ای که با مدیریت آیت‌الله پسندیده و تحت نظارت امام خمینی (ره) اداره می‌شد، به تحصیل پرداخت.

اما آیت‌الله رئیسی از چه زمانی وارد عرصه سیاست و فعالیت‌های انقلابی شد؟ او در پی اهانت به امام خمینی (ره) در روزنامه «اطلاعات» در ۱۷ دی‌ماه ۱۳۵۶ و آغاز حرکت‌های مردمی، در تجمعات اعتراضی شرکت کرد؛ تجمعاتی که اغلب آن‌ها از مدرسه آیت‌الله بروجردی (مدرسه خان) آغاز می‌شد و او در قالب هسته‌ای از طلاب انقلابی در آن‌ها حضور فعال داشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، رئیسی در دوره تربیتی خاصی که به همت شهید آیت‌الله بهشتی (ره) برای تربیت مدیران نظام اسلامی برگزار شده بود، شرکت کرد. در پی شورش‌های مارکسیستی و بروز مشکلات در مسجد سلیمان، به‌همراه گروهی از طلاب در قالب فعالیت‌های فرهنگی به آن منطقه اعزام شد.

ورود آیت‌الله رئیسی به عرصه مدیریت، از سال ۱۳۵۹ و با مسئولیت دایراری شهرستان کرج آغاز شد. پس از مدتی با حکم شهید قدوسی به سمت دادستان کرج منصوب شد. موفقیت او در سامان‌دهی وضعیت پیچیده این شهر، موجب شد تا در تابستان ۱۳۶۱، هم‌زمان با دادستانی کرج، مسئولیت دادستانی همدان نیز به او واگذار شود. این مسئولیت هم‌زمان مدتی ادامه یافت تا آنکه به‌عنوان دادستان استان همدان معرفی شد و از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۳ در این سمت به خدمت پرداخت.

در سال ۱۳۶۴، آیت‌الله رئیسی به جانشینی دادستان انقلاب تهران منصوب شد و به این ترتیب، دوره مدیریت قضایی او در تهران آغاز شد. به‌دنبال موفقیتش در حل پرونده‌های پیچیده، حضرت امام خمینی (ره) طی احکام ویژه و مستقیم، او و حجت‌الاسلام تیری را مأمور رسیدگی به مشکلات اجتماعی در برخی استان‌ها نظیر لرستان، کرمانشاه و سمنان کرد.

پس از رحلت امام (ره)، آیت‌الله رئیسی با حکم رئیس وقت قوه قضائیه به‌عنوان دادستان تهران منصوب شد و از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳، به مدت پنج سال در این مسئولیت باقی ماند. سپس از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۳، به ریاست سازمان بازرسی کل کشور منصوب شد؛ دوره‌ای که نقطه عطفی در کارنامه مدیریتی او به‌شمار می‌آید.

از جمله اقدامات

ایشان می‌توان به

رسیدگی به امور

زائران و مجاوران

به‌ویژه مستمندان،

ترویج معارف

قرآنی و فرهنگ

اهل بیت (ع)،

حمایت از محرومان

ساکن در مناطق

دارای موقوفات

آستان قدس، و

سامان‌بخشی به

بنگاه‌های اقتصادی

و خدماتی این نهاد

اشاره کرد

چراغ

مروری بر ویژگی‌های بارز دولت شهید رئیسی
از نگاه امام خامنه‌ای

۱۰ مَدال زرین

سخنان و تعابیر ویژه و گاه انحصاری امام خامنه‌ای درباره شهید آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در ادوار مختلف، خاصه پس از شهادت وی یکی از بهترین سنجه‌ها برای شناخت وی است. از این رو گزیده‌ای از بیانات معظم له در ادامه آمده است.

۱ تکیه بر ارزش‌های انقلاب

«در بیانات رئیس جمهور محترم، جناب آقای رئیسی، در تبلیغات انتخابات و غیره، تکیه بر روی ارزش‌های اساسی انقلاب، مکرر انجام گرفت -ایشان بر ارزش عدالت، مبارزه با فساد و امثال این‌ها تکیه کردند- این مسیر درستی است... آن مسیری که کشور را، ملت را به حقوق اساسی خودش می‌رساند، کشور را در جایگاه اساسی خود قرار می‌دهد، همین تمسک به ارزش‌های اساسی انقلاب است... در شعارهای ایشان مسئله مردمی بودن و از مردم شنیدن و در میان مردم بودن تکرار شده... این چیز بسیار مهمی است. (بیانات در مراسم تنفیذ حکم سیزدهمین دوره ریاست جمهوری اسلامی ایران، ۱۴۰۰/۰۵/۱۲)

۲ دولت مردمی

«در بخش مدیریتی کارهای بسیار خوبی در دولت انجام گرفته... یکی از آنها حضور در بین مردم و مواجهه مستقیم با مشکلات مردم است. اینکه شما می‌روید در بین مردم، از مردم می‌شنوید، به آنها پاسخ می‌دهید، مطرح می‌کنید مشکلاتشان را، این کار خیلی خوبی است، این کار بسیار مفیدی است.» (بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۲/۰۶/۰۸)

«مردمی بودن مقوله گسترده‌ای است و جلوه‌هایی دارد. یک جلوه همین رفتن میان مردم و شنیدن بی‌واسطه از مردم است. این حرکت بسیار خوب و مستحسنی که... جناب آقای رئیسی انجام دادند که رفتند خوزستان در میان مردم، با مردم، از آنها شنیدند، با آنها حرف زدند، این یک جلوه از مردمی بودن است که بسیار کار خوبی است.» (بیانات در نخستین دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت سیزدهم، ۱۴۰۰/۰۶/۰۶)

۳ زنده کردن امید و اعتماد

«از توفیقات شما [دولت سیزدهم]، [یعنی] آنچه از نظر من واقعاً توفیقاتی است که برای شما پیش آمده؛ غیر از این گزارش کارهای عملی و عملیاتی... به نظر من مهم‌ترین، زنده کردن امید و اعتماد در مردم است؛ این بزرگ‌ترین توفیق شما است. مجموع عملکرد دولت -چه شخص رئیس جمهور محترم، چه مسئولین در بخش‌های مختلف- به مردم این احساس را داد که دولت وسط میدان است، مشغول کار است، دارد تلاش

توفیق دیگر...

سرعت عمل

شما [دولت]

سیزدهم] است

در قبال حوادث

پیش بینی نشده

مثل سیل، مثل

حوادثی که اتفاق

می‌افتد. این سرعت

عمل خیلی چیز

مهمی است. اینکه

یک جایی زلزله

بشود، سیل بیاید،

بلافاصله مسئولین

خودشان را برسانند

آنجا و بالای سر

کار بایستند و کار را

سامان بدهند، این

خیلی چیز باارزشی

است

می‌کند و برای آنها خدمت می‌کند، می‌خواهد خدمت رسانی کند؛ این [کار]، امید مردم را و اعتماد مردم را تا حدود زیادی احیا کرد. در مواردی، این تلاش‌ها نتایج محسوسی هم داشت که مردم به چشم دیدند، مثل بخش سلامت، بخش‌های دیپلماسی، بعضی بخش‌های فرهنگی و غیره که نتایج روشن و مشخصی هم داشته؛ بعضی از آنها هم نتایجی داشته است لکن برای مردم باید این نتایج نشان داده بشود؛ نتایجی وجود داشته، منتها باید به مردم گفته بشود که این نتیجه حاصل شد، این اتفاق افتاد. در بعضی از کارها هم هنوز تلاش‌ها به نتیجه نرسیده، لکن احساس می‌شود که کار دارد انجام می‌گیرد. این به نظر من بزرگ‌ترین توفیق شما است. (بیانات در دیدار رئیس جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

۴ دولت در میدان و هم درد مردم

«توفیق دیگر... سرعت عمل شما [دولت سیزدهم] است در قبال حوادث پیش بینی نشده مثل سیل، مثل حوادثی که اتفاق می‌افتد. این سرعت عمل خیلی چیز مهمی است. اینکه یک جایی زلزله بشود، سیل بیاید، بلافاصله مسئولین خودشان را برسانند آنجا و بالای سر کار بایستند و کار را سامان بدهند، این خیلی چیز باارزشی است. رئیس جمهور محترم از سفر خارجی برگشتند، بلافاصله رفتند کرمان سراغ سیل زده‌ها؛ یا وزیر محترم چند روز می‌رود بالای سر یک کاری می‌ایستد؛ این‌ها مهم

که جوان‌ها هم در مواردی اشتباه می‌کنند؛ جوان‌ها، هم در دولت، هم در مجلس اشتباهاتی دارند، یک خطاهایی هست اما می‌ارزد؛ اینکه بدنه اجرایی یا تقنینی کشور با روح جوان اداره بشود، حفظ این معنا می‌ارزد که حالا چهار تا خطایی هم در یک مواردی اتفاق بیفتند. این خطاها بتدریج برطرف خواهد شد ان‌شاءالله؛ مدیران قوی خوبی تربیت خواهند شد. (بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

۷ تکیه بر ظرفیت‌های داخل

«یک توفیق این دولت این بود که جامعه را از حالت چشم‌انتظاری و نگاه به بیرون خارج کرد. از این حالت که همیشه منتظر باشیم ببینیم دیگران درباره ما چه می‌گویند، چه تصمیم می‌گیرند، چه کار می‌خواهند بکنند خارج شده؛ به ظرفیت‌های داخل کشور اهمیت داده شده، روی آنها تکیه شده، کار دارد می‌شود. اینکه حالا باید حتماً با فلان کشور ارتباط برقرار کنیم تا مشکلاتمان حل بشود یا فلان گره باید از فلان جا باز بشود تا مشکلات ما حل بشود، این خیلی برای کشور مضر است؛ این شرطی کردن حوادث کشور و در انتظار دیگران نگه داشتن، چیز بدی است که این الحمدلله در دولت شما به میزان زیادی کاسته شده.» (بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

است. این یکی از توفیقات شما است که نشان دهنده همدرد بودن دولت با مردم و در میدان بودن دولت است.» (بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

۵ همدلی بین قوا

«توفیق [دولت سیزدهم]، زدودن رقابت‌های منفی از روابط بین قوا است؛ به نظر من این یکی از مسائل مهم است. اینکه دولت، مجلس و قوه قضائیه دائماً با هم مناقشه داشته باشند و حرف و گفت و گله و شکایت داشته باشند، چیز بدی است، ذهن مردم را آشفته می‌کند. امروز احساس می‌شود که یک توافقی، یک همدلی‌ای وجود دارد.» (بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

۶ جوانگرایی

«یک توفیق [دولت سیزدهم]، جوانگرایی در مجموعه اجرایی کشور است؛ این خیلی چیز خوبی است. این موجب می‌شود که حلقه فرسوده مدیران باز بشود، یک نفس تازه‌ای به دستگاه‌های اجرایی کشور دمیده بشود؛ این خیلی چیز خوبی است. البته بنده می‌دانم و مشاهده می‌کنم، قبلاً هم که دائم اسم جوان‌ها را می‌آوردیم، این را می‌دانستیم

اینکه دولت،
مجلس و قوه
قضائیه دائماً با هم
مناقشه داشته باشند
و حرف و گفت و
گله و شکایت داشته
باشند، چیز بدی
است، ذهن مردم را
آشفته می‌کند. امروز
احساس می‌شود
که یک توافقی، یک
همدلی‌ای وجود
دارد

۸ برجسته کردن شعارهای انقلاب

«برجسته شدن شعارهای انقلاب، شعارهای اسلام، مثل عدالت طلبی، مثل پرهیز از اشرافی‌گری، حمایت از مستضعفان، استکبارستیزی که اینها شعارهای اصلی انقلاب است؛ اینها در زبان‌ها برجسته‌تر شده، واضح‌تر شده، و این خیلی چیز خوبی است.» (بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت، ۱۴۰۱/۰۶/۰۸)

۹ دیپلماسی فعال

«تحرك دولت در باب سیاست خارجی تحرك بسیار خوبی است. این سیاستی که شما [دولت سیزدهم] اتخاذ کرده‌اید که عبارت است از ارتباط با همسایگان، بسیار سیاست خوبی است... یا ارتباط با همه دولت‌هایی در دنیا که مایل به ارتباط با ما هستند، با یک استثنای محدودی که حالا مشخص است. ارتباط با قاره‌های مختلف؛ آمریکای جنوبی، آفریقا، آسیا، شرق آسیا، همه جا. این سیاست ارتباط متعدد و متنوع با کشورهای مختلف، با خصوصیتی که دارند از لحاظ سیاسی، از لحاظ اقلیمی، از لحاظ امکانات اقتصادی، فرهنگی و غیره، کار درستی است. عضویت در دو پیمان مهم بین‌المللی در فاصله کوتاه، موفقیت خیلی خوبی بود که خود این نه فقط مفید برای کشور است، بلکه حکایت از یک حقایقی و واقعیاتی هم می‌کند. کشورهای دنیا عاشق چشم و ابروی کسی نیستند که بگویند آقا شما بفرمایید اینجا عضو بشوید؛ یک محاسبه‌ای دارند که این حرف را می‌زنند، یک محاسبه‌ای دارند که می‌پذیرند یک دولت را؛ این محاسبه خیلی مهم است؛ این نشان دهنده این است که کشور در وضعی قرار دارد، در حدی قرار دارد که مشترکان و مؤسسان این پیمان‌های بین‌المللی راغبند، مایلند و بلکه گاهی مصرند که کشور عزیزمان جزو آنها بشود.»

(بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت،

۱۴۰۲/۰۶/۰۸)

۱۰ رشد شاخص‌های اقتصاد

«در بخش اقتصاد، کارهای خوبی در دولت انجام گرفته... تعداد قابل توجهی از شاخص‌های اقتصاد کلان، رشد را نشان می‌دهد، پیشرفت را نشان می‌دهد، تغییرات مثبت را نشان می‌دهد. البته تا مسائل مربوط به اقتصاد کلان برسد به معیشت مردم و زندگی مردم یک مقدار فاصله وجود دارد؛ یعنی زمان باید بگذرد. طبیعت بعضی از دولت‌ها این است که فردا را قربان امروز می‌کنند؛ این دولت این کار را نکرده؛ کارهای بزرگ و زیربنایی را انجام داده که اثرش ممکن است امروز به طور کامل ظاهر نشود، اما بالاخره ظاهر خواهد شد... حالا من تعداد محدودی از آنها را عرض می‌کنم: افزایش رشد اقتصادی، بخصوص در بخش صنعت؛ مهم است. افزایش رشد سرمایه‌گذاری که جزو مهم‌ترین مسائل اقتصادی ما است و مشکل اساسی ما در بعضی از دوره‌های گذشته، مسئله سرمایه‌گذاری بود... کاهش رشد نقدینگی... کاهش بیکاری، کاهش ضریب جینی، رشد قابل توجه صادرات کالا، تقویت نظام مالیاتی که درآمدهای مالیاتی دولت توانسته بخش قابل توجهی از بودجه جاری دولت را تأمین کند. رشد قابل توجه تولید محصولات پتروشیمی که این مسئله محصولات پتروشیمی جزو چیزهای مهم کشور است. اقدامات ارزنده‌ای در زمینه نفت و گاز که یکی همین مرحله یازدهم پارس جنوبی بود که... آقای رئیس‌جمهور آن را افتتاح کرد. راه اندازی کارگاه‌های تعطیل شده یا نیمه تعطیل که عددی که ذکر کردند عدد بالایی است، چند هزار است؛ چند هزار کارخانه تعطیل یا نیمه تعطیل راه افتاده؛ این خیلی مهم است. فعالیت‌های مهم در زمینه آبرسانی یا شبکه‌های آبیاری و زهکشی در جاهای مختلف... نزدیک به پنجاه قلم از این قبیل اقدامات به ما گزارش شده که اتفاق افتاده — که اینها خیلی باارزش و مهم است — منتها دیده نمی‌شود.»

(بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت،

۱۴۰۲/۰۶/۰۸)

در بخش اقتصاد،

کارهای خوبی

در دولت انجام

گرفته... تعداد

قابل توجهی از

شاخص‌های

اقتصاد کلان، رشد

را نشان می‌دهد،

پیشرفت را نشان

می‌دهد، تغییرات

مثبت را نشان

می‌دهد. البته تا

مسائل مربوط به

اقتصاد کلان برسد

به معیشت مردم و

زندگی مردم یک

مقداری فاصله

وجود دارد؛ یعنی

زمان باید بگذرد

هم‌افزایی مبارک

مروری بر همراهی مداوم شهید رئیسی
با علما، مراجع و حوزه علمیه

در طول سه سال ریاست جمهوری آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی (از مرداد ۱۴۰۰ تا شهادت در اردیبهشت ۱۴۰۳)، دیدارهای متعددی با مراجع عظام تقلید، علما و نهادهای حوزوی در قم و سایر شهرها صورت گرفت. این دیدارها که بخشی از برنامه‌های رسمی و سفرهای استانی رئیس‌جمهور بودند، نه تنها نشان‌دهنده ارتباط نزدیک دولت سیزدهم با نهادهای دینی، بلکه حاکی از اهدافی عمیق‌تر در راستای تقویت پیوندهای معنوی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نظام اسلامی بودند.

شهید رئیسی در دیدارهای متعدد و پرتکرار رسمی و غیررسمی با علما و مراجع عظام حضور داشت. بر اساس گزارش‌های رسانه‌ای معتبر، همچون خبرگزاری حوزه، تنها در جریان سفر استانی به قم در دی‌ماه ۱۴۰۰، وی با مراجع عظامی چون آیت‌الله نوری همدانی، آیت‌الله سبحانی و آیت‌الله صافی گلپایگانی دیدار کرد. همچنین در سفرهای استانی به شهرهایی مانند مشهد و قم، و نیز در جلسات با نمایندگان حوزه علمیه در تهران، دیدارهای دیگری انجام شد که همگی نشان از اهتمام ویژه شهید رئیسی به حفظ و تقویت ارتباط با نهادهای دینی داشت. معمولاً در این دیدارها، موضوعات متنوعی مطرح می‌شد که هم‌زمان مسائل روز جامعه و دغدغه‌های کلان نظام اسلامی را در بر می‌گرفت. به گزارش خبرگزاری حوزه، مراجع عظام در دیدار دی‌ماه ۱۴۰۰ بر ضرورت حل مشکلات معیشتی، مهار تورم و مقابله با گرانی تأکید کردند. آیت‌الله نوری همدانی ضمن دعا برای موفقیت دولت، بر توجه به مسائل فرهنگی و حفظ ارزش‌های دینی نظیر حجاب و امر به معروف و نهی از منکر تأکید داشتند. آیت‌الله سبحانی نیز لزوم انتخاب مدیران انقلابی و دلسوز در نهادهای آموزشی برای تقویت فرهنگ دینی را مورد تأکید قرار دادند. آیت‌الله صافی گلپایگانی نیز بر انتخاب مدیران شایسته و صالح برای خدمت به مردم و اهمیت توسل به معصومین (علیهم‌السلام) در غلبه بر مشکلات تأکید کردند.

علاوه بر مسائل اقتصادی و فرهنگی، موضوعات اجتماعی مانند حمایت از کشاورزان و دامداران، رفع بیکاری و تقویت تولید ملی نیز در این دیدارها مطرح می‌شد. به‌عنوان مثال، آیت‌الله سبحانی به مشکلات قشر کشاورز، ضرورت تأمین آب و رفع موانع تولید کشاورزی اشاره کردند. این توصیه‌ها، نقش مراجع را به‌عنوان ناظرانی دلسوز نشان می‌دهد که ضمن حمایت از دولت، دغدغه‌های مردم را به گوش مسئولان می‌رسانند.

♦ دیدارهای راه‌گشا

دیدارهای شهید رئیسی با مراجع و علما، اهدافی چندوجهی را دنبال می‌کرد:

تقویت مشروعیت دینی دولت: آقای رئیسی، که خود از روحانیون و دانش‌آموختگان حوزه علمیه بود، با این دیدارها بر پیوند ناگسستنی نظام اسلامی با نهادهای دینی تأکید داشت. این ارتباط، به‌ویژه در شرایطی که دولت با چالش‌های اقتصادی و اجتماعی مواجه بود، در جلب اعتماد عمومی بسیار مؤثر بود.

دریافت رهنمودهای راهبردی: این دیدارها فرصتی برای بهره‌گیری از دیدگاه‌های مراجع در مسائل کلان کشور بود. مراجع تقلید به‌عنوان

شخصیت‌هایی با نفوذ معنوی و اجتماعی، دیدگاه‌هایی ارائه می‌دادند که می‌توانست راهگشای دولت در سیاست‌گذاری باشد.

تقویت هم‌افزایی دولت و حوزه: حوزه علمیه، به‌عنوان نهادی کلیدی در تربیت نیروهای انقلابی و تولید محتوای دینی، از طریق این تعاملات به ایفای نقش فعال‌تر در حمایت از نظام تشویق می‌شد.

از سوی دیگر، این دیدارها به تحکیم وحدت میان نهادهای حاکمیتی و دینی کمک می‌کرد. در شرایطی که دشمنان نظام به‌دنبال ایجاد شکاف میان دولت و نهادهای دینی بودند، این تعاملات نشان‌دهنده انسجام درونی نظام بود. رهبر معظم انقلاب نیز در دیدارهای خود با دولت، همواره بر اهمیت هم‌افزایی قوا و نهادها تأکید داشته‌اند. همچنین، تمرکز این دیدارها بر مسائل معیشتی و اجتماعی، از جمله بیکاری و مشکلات کشاورزان، بیانگر دغدغه مشترک دولت و مراجع برای رفع مشکلات مردم بود. شهید رئیسی در سفرهای استانی خود اعلام کرده بود که رنج مردم را از نزدیک لمس می‌کند؛ و این دیدارها فرصتی برای انتقال این دغدغه‌ها به مراجع و دریافت راهکارهای آنان بود. از سوی دیگر، تأکید مراجع بر حفظ ارزش‌های دینی، همچون حجاب و عفاف و تقویت فرهنگ اسلامی، نشان می‌داد که این دیدارها در مقابله با تهاجم فرهنگی نیز نقش مؤثری داشت. شهید رئیسی نیز در پاسخ به این دغدغه‌ها، بر نامه‌هایی برای تقویت فرهنگ دینی در مدارس و دانشگاه‌ها ترویج کرد.

نکته‌ای مهم‌تر آن‌که، این دیدارها جلوه‌ای از التزام عملی به معنویت و توسل به ارزش‌های دینی بود. شهید رئیسی بارها در سخنرانی‌های خود، از جمله در پیام نوروزی سال ۱۴۰۱، بر اهمیت معنویت و تمدن اسلامی تأکید کرده بود. این دیدارها به‌عنوان نمادی از توکل به خدا و بهره‌گیری از دعای مراجع، به تقویت روحیه معنوی در میان مسئولان و مردم کمک می‌کرد.

در پایان، می‌توان گفت دیدارهای شهید رئیسی با مراجع و علما، الگویی موفق از تعامل سازنده میان دولت و نهادهای دینی ارائه کرد؛ الگویی که می‌تواند برای آینده نظام اسلامی راهگشا باشد. این دیدارها نشان داد که نظام اسلامی می‌تواند با تکیه بر ظرفیت‌های دینی و معنوی، چالش‌های اقتصادی و اجتماعی را مدیریت کند. تقویت پیوند میان حوزه علمیه و دولت، به تربیت نسلی از مدیران انقلابی و متعهد کمک خواهد کرد که برای تحقق تمدن نوین اسلامی ضروری است.

علاوه بر این، این دیدارها در حفظ اعتماد عمومی به نظام تأثیرگذار بود. در شرایطی که فشارهای خارجی و مشکلات داخلی می‌توانست به ناامیدی منجر شود، تعاملات شهید رئیسی با مراجع، پیامی از امید و استقامت به جامعه منتقل کرد؛ چنان‌که رهبر معظم انقلاب در دیدار با دولت سیزدهم فرمودند: احیای امید و اعتماد مردم، از اولویت‌های اصلی دولت است.

آقای رئیسی، که
خود از روحانیون
و دانش‌آموختگان
حوزه علمیه بود، با
این دیدارها بر پیوند
ناگسستنی نظام
اسلامی با نهادهای
دینی تأکید داشت.
این ارتباط، به‌ویژه
در شرایطی که
دولت با چالش‌های
اقتصادی و
اجتماعی مواجه
بود، در جلب
اعتماد عمومی
بسیار مؤثر بود

پنجه

دکتر محمد مخبر، مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب و معاون اول دولت شهید جمهور

شهید رئیسی نماد تفکر برکت بود

حسین احمدزاده

خبرنگار

«دکتر محمد مخبر»، مشاور و دستیار رهبر معظم انقلاب و معاون اول دولت شهید جمهور آیت الله رئیسی، در جلسه‌ای با حضور جمعی از مسئولین، فعالان سیاسی و اجتماعی در دانشگاه جامع امام حسین (ع)، به تشریح وضعیت کشور در دولت سیزدهم، دستاوردها، چالش‌های پیش رو و مدیریت ۷۰ روزه پس از شهادت آیت الله رئیسی پرداخت. وی با تأکید بر دو تفکر حاکم بر جهان، یعنی تفکر مضیق و تفکر برکت، رویکرد دولت سیزدهم در مواجهه با مشکلات را تبیین کرد و از آیت الله رئیسی به عنوان نماد تفکر برکت یاد کرد.

در مقابل تفکر مضیق، تفکر الهی و برکت محور معتقد است که تا پایان دنیا امکانات برای همه جمعیت‌ها فراهم است و هیچ کمبودی وجود ندارد. این تفکر به انسان قدرت می‌دهد و بن بست را به رسمیت نمی‌شناسد

وی افزود: «این دیدگاه حتی توجیه‌گر برخی جنگ‌ها، کشتارها و بحران‌های جهانی است؛ زیرا برخی با استدلال کمبود منابع، دست به اقدامات غیر انسانی می‌زنند.»

وی ادامه داد: «در مقابل تفکر مضیق، تفکر الهی و برکت محور معتقد است که تا پایان دنیا امکانات برای همه جمعیت‌ها فراهم است و هیچ کمبودی وجود ندارد. این تفکر به انسان قدرت مواجهه با مشکلات

♦ تقابل تفکر مضیق و تفکر برکت

مخبر در ابتدای سخنان خود اظهار داشت: «جهان امروز تحت تأثیر دو تفکر متضاد قرار دارد. تفکر مضیق معتقد است منابع زمین برای جمعیت کنونی کافی نیست و ۳۰ درصد جمعیت جهان را مازاد بر امکانات می‌داند. این تفکر منجر به یأس، بن بست و ناتوانی در برابر مشکلات می‌شود.»

می‌دهد و بن‌بست را به رسمیت نمی‌شناسد.» معاون اول دولت سیزدهم با اشاره به ویژگی‌های این تفکر افزود: «فردی با این دیدگاه در برابر مشکلات احساس ضعف نمی‌کند، بلکه خود را بزرگ‌تر از هر مانع می‌بیند و توانایی حل مسائل را در خود احساس می‌کند.»

وی با تمجید از شخصیت آیت‌الله شهید رئیسی اظهار داشت: «شهید رئیسی نماد تفکر برکت بود. در طول خدمت ایشان، هرگز او را در برابر مشکلات حیران، مأیوس یا ناتوان ندیدیم. او با اقتدار به حل مسائل می‌پرداخت و هیچ‌گاه تسلیم بن‌بست نشد.»

وی افزود: «ما در کنار ایشان شاهد بودیم که چگونه با روحیه‌ای امیدوار و برنامه‌ریزی دقیق، کشور را از مشکلات عبور داد.»

♦ وضعیت کشور در ابتدای دولت

سیزدهم

دکتر مخبر با مرور وضعیت کشور در زمان تحویل دولت سیزدهم اظهار داشت: «در ابتدای دولت، کشور با مشکلات عدیده‌ای مواجه بود. روزانه ۷۰۰ تا ۷۵۰ نفر بر اثر ویروس کرونا جان خود را از دست می‌دادند.» وی با اشاره به تحریم‌های ظالمانه گفت: «کشورهای غربی نه تنها دارو و واکسن به ما نمی‌دادند، بلکه ۱۸۰ میلیون دلار از منابع مالی ایران در کواکس برای خرید واکسن بلوکه شده بود. آمریکایی‌ها مواد اولیه تولید واکسن را تحریم کرده و حتی دستگاه‌های خریداری شده برای تولید انبوه واکسن را ضبط کرده بودند.» وی افزود: «در چنین شرایطی، تولید واکسن داخلی با دشواری‌های فراوان آغاز شد و شرکت‌های دانش‌بنیان با مهندسی معکوس و استفاده از مواد اولیه محدود، کار را پیش بردند.»

♦ اقدام ویژه امام خامنه‌ای

دکتر مخبر با تأکید بر نقش رهبر معظم انقلاب در عبور از بحران کرونا خاطرنشان کرد: «روزی که در حال پیگیری مسائل مربوط به واکسن برکت بودیم، یکی از مسئولان نزد ما آمد و گفت که ایشان می‌خواهند واکسن بزنند، آن‌هم واکسن برکت. باور کنید ما شوکه شدیم! درست است که من خودم اولین واکسن را به دخترم زدم تا اعتماد عمومی جلب شود، اما اینکه رهبر معظم انقلاب واکسن بزنند، آن هم در شرایطی که سلامت ایشان برای جهان اسلام حیاتی است، موضوع دیگری بود. تماس گرفتیم و عرض کردیم واکسن‌های دیگر، مثل واکسن‌های چینی، آزمایش‌های بیشتری را پشت سر گذاشته‌اند و آثارشان مشخص‌تر

به کشور منتقل گردید.» دکتر مخبر با اشاره به افزایش فروش نفت اظهار داشت: «تا پایان سال ۱۴۰۰، فروش نفت به حدود یک میلیون بشکه در روز رسید. همچنین، ذخایر کالاهای اساسی برای ۳ تا ۶ ماه تأمین شد.»

♦ مدیریت تورم، کسری بودجه و

ناترازی‌ها

دکتر مخبر در ادامه به وضعیت اقتصادی ابتدای دولت سیزدهم پرداخت و گفت: «تورم به حدود ۶۰ درصد و رشد نقدینگی به ۴۰.۵ درصد رسیده بود. کسری بودجه بی‌سابقه‌ای به میزان ۴۵۵ هزار میلیارد تومان وجود داشت و بدهی دولت به بانک‌ها به ۷۶۰ هزار میلیارد تومان رسیده بود.»

وی با اشاره به اقدامات دولت اظهار داشت: «با برنامه‌ریزی‌های ضربتی، میان‌مدت و بلندمدت، تورم کنترل شد و رشد اقتصادی کشور بهبود یافت. حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی اجتناب‌ناپذیر بود، زیرا در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۰، ۴۸ میلیارد دلار از این ارز مصرف شده بود.» وی افزود: «برای کاهش فشار بر مردم، طرح کالا برگ الکترونیکی برای ۶۰ میلیون نفر اجرا شد و ۱۱ قلم کالای اساسی با قیمت سال ۱۴۰۱ در اختیار مردم قرار گرفت.» وی همچنین گفت: «درمان کودکان زیر ۷ سال

است. اما ایشان فرموده بودند: «فقط، واکسن برکت.» همراه با وزیر بهداشت خدمت ایشان رسیدیم و واکسن تزریق شد.» وی افزود: «پس از آن، تمام تحریم‌های مربوط به واکسن برکت لغو شد. پول‌های بلوکه‌شده آزاد شد، دستگاه‌ها تحویل داده شد و بنیاد دانش‌بنیان برکت از تحریم خارج شد. تولید واکسن آغاز شد، اما کمی عقب افتاده بودیم. این اقدام نه تنها تحریم‌های مرتبط با واکسن را لغو کرد، بلکه زمینه آزادسازی منابع مالی و تجهیزات را فراهم آورد.»

وی همچنین اظهار داشت: «پس از استقرار دولت، تماس آیت‌الله رئیسی با رئیس‌جمهور چین منجر به آزادسازی منابع مالی ایران شد. به تدریج ۱۵۰ میلیون دُز واکسن وارد کشور شد و تا اواخر سال ۱۴۰۰، مرگ‌ومیر ناشی از کرونا به‌طور چشمگیری کاهش یافت.»

وی افزود: «در آن شرایط، ایران جزو اولین کشورهایی بود که توانست مرگ‌ومیر حجیم ناشی از کرونا را متوقف کند.»

♦ مدیریت ذخایر استراتژیک

این مقام مسئول با اشاره به کاستی‌های آغازین روزهای دولت سیزدهم گفت: «با ارتباطات دیپلماتیک رئیس‌جمهور، منابع مالی بلوکه‌شده آزاد شد. کالاهای اساسی از کشتی‌های پهلو گرفته در بنادر کشورهای دیگر خریداری و

در چنین شرایطی، تولید واکسن داخلی با دشواری‌های فراوان آغاز شد و شرکت‌های دانش‌بنیان با مهندسی معکوس و استفاده از مواد اولیه محدود، کار را پیش بردند

دولت شهید رئیسی در اوج همه‌گیری کرونا با اتخاذ تدابیر فوری، موفق شد این بیماری را کنترل کند

رایگان شد، ۶ میلیون نفر از افراد فاقد بیمه تحت پوشش قرار گرفتند و پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) گسترش یافت.»

آزاد اوراسیا از دستاوردهای مهم دیپلماتیک بود که جایگاه ایران را در سطح جهانی ارتقا داد.»

♦ دستاوردهای زیرساختی و عمرانی

معاون اول شهید رئیسی با اشاره به پروژه‌های زیرساختی اظهار داشت: «در حوزه آب، پنج خط انتقال آب از دریا به مناطق مرکزی و خشک کشور آغاز شد که یکی از آن‌ها به بهره‌برداری رسید. همچنین استفاده از آب‌های ژرف و شیرین‌سازی آب در دستور کار قرار گرفت؛ چون فقط «در سیستان و بلوچستان، دریایی از آب زیرزمینی وجود دارد که می‌تواند نیازهای منطقه و حتی کشورهای همسایه را تأمین کند.»

او ادامه داد: «۷۰ پست اسکله جدید احداث شد و برنامه‌ریزی برای جذب ۲۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی انجام گرفت. همچنین ۲۷ شهر مولد ساحلی و ۵ شهر مولد کشاورزی طراحی شد که یکی از این شهرها به‌تازگی افتتاح شده است.»

در حوزه مسکن نیز بیان کرد: «یک میلیون و ۸۷۰ هزار واحد مسکونی آغاز شد، ۳۷۵ هزار واحد افتتاح گردید و ۴۱۵ هزار واحد زمین در بیش از ۱۰۰۰ شهر واگذار شد. همچنین ۱۱۰ هزار واحد مسکن مهر تکمیل شد.»

در حوزه انرژی افزود: «۸۰۰۰ مگاوات برق سبیل ترکیبی و ۱۵ هزار مگاوات برق خورشیدی برنامه‌ریزی شد. همچنین، تولید ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای در دستور کار قرار گرفت که ۲۰۰۰ مگاوات آن آغاز شده است.»

♦ دیپلماسی فعال

وی با تأکید بر دیپلماسی فعال دولت سیزدهم گفت: «آیت‌الله رئیسی با برقراری ارتباط با کشورهای همسایه و منطقه، زمینه احیای روابط با عربستان و حتی بحرین را فراهم کرد.»

وی افزود: «عضویت ایران در سازمان‌های بریکس، شانگهای و تجارت

♦ روزهای پس از شهادت آیت‌الله

دکتر مخبر با اشاره به مدیریت کشور در ۷۰ روز پس از شهادت آیت‌الله رئیسی گفت: «کشور با چالش‌های بزرگی مواجه شد، اما با هدایت رهبر معظم انقلاب، هیچ خللی در اداره کشور ایجاد نشد.»

وی افزود: «در این مدت، تشییع جنازه میلیونی برگزار شد، مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی به‌خوبی روی کار آمدند و انتخابات ریاست جمهوری در کمتر از ۵۰ روز با مشارکت بالا برگزار شد.»

او با اشاره به تهدیدات امنیتی تصریح کرد: «در این ۷۰ روز، گروه‌های تروریستی داعش وارد کشور شدند، اما با هوشیاری نیروهای امنیتی، اکثر آن‌ها دستگیر شدند و امنیت مراسم‌ها تأمین شد.»

وی افزود: «۶۰ هیئت خارجی در مراسم تشییع آیت‌الله رئیسی شرکت کردند و تأمین امنیت و پروتکل‌های دیپلماتیک آن‌ها با موفقیت انجام شد.»

♦ آینده روشن پیش‌روی ایران

وی در ادامه با اشاره به چالش‌های فناوری و حکمرانی گفت: «فناوری‌های جدید حکمرانی را تحت تأثیر قرار داده و پلتفرم‌های دیجیتال، قدرت تنظیم‌گری را از دولت‌ها می‌گیرند. ایران با داشتن نیروهای جوان و نخبه، مزیت رقابتی در این حوزه دارد و باید آن را تقویت کند.»

این مقام مسئول در پایان تأکید کرد: «ظرفیت‌های ایران بی‌نهایت است و با تکیه بر تفکر برکت، می‌توانیم اقتصاد کشور را به جایگاهی برسانیم که دنیا روی آن حساب کند.»

وی افزود: «شهید رئیسی نشان داد که با اراده و توکل بر خدا، هیچ مشکلی غیرقابل حل نیست و این مسیر باید با قدرت ادامه یابد.»

ظرفیت‌های ایران
بی‌نهایت است
و با تکیه بر تفکر
برکت، می‌توانیم
اقتصاد کشور را به
جایگاهی برسانیم
که دنیا روی آن
حساب کند. شهید
رئیسی نشان داد که
با اراده و توکل بر
خدا، هیچ مشکلی
غیرقابل حل نیست
و این مسیر باید با
قدرت ادامه یابد

انعکاس

برادر ما ابراهیم

شهید رئیسی در دیدگاه سیاستمداران دنیا چگونه بود؟

**شهید سید حسن نصرالله،
دبیر کل سابق حزب الله:**

من گرم‌ترین تسلیت‌ها و هم‌دردی‌ها را از سوی حزب الله، مجاهدان، خانواده‌های شهدا و جانبازان و همه‌ی هواداران مقاومت لبنان، به مناسبت شهادت این گروه از سران نیکوکار... خدمت شما ابراز می‌کنم.

**میکل دیاز کانل،
رئیس جمهوری کوبا:**

حزب، دولت و ملت کوبا، به دلیل از دست دادن دوستی بزرگ، سیاست‌مداری قابل تحسین و محبوب مردمش، عمیقاً متأسفند.

**هیثم بن طارق،
سلطان عمان:**

در پیامی به مناسبت شهادت آیت الله رئیسی و هیأت همراه، از خداوند متعال خواست تا رهبر معظم انقلاب و ملت ایران را از بلایا محفوظ بدارد.

**عبدالمجید تبون،
رئیس جمهوری الجزایر:**

با شهادت دکتر رئیسی، بنده شخصاً برادر و شریک را در خدمت به پیوندهای برادری، همکاری و همبستگی میان دو کشور و دو ملت برادر و نیز یاری مسانل عادلای امت اسلامی و دفاع از آن، از دست دادم.

**سیریل رامافوسا
رئیس جمهوری آفریقای جنوبی:**

فقدان آیت الله سید «ابراهیم رئیسی» رئیس جمهوری اسلامی ایران یک تراژدی غم‌انگیز است. این سانحه شخصیتی ممتاز را از ملتی گرفت که با آن رابطه مستحکمی داریم.

**ولادیمیر پوتین،
رئیس جمهور روسیه**

صمیمانه‌ترین تسلیت‌های ما را بپذیرید. سید ابراهیم رئیسی سیاست‌مداری برجسته بود که تمام عمر خود را وقف خدمت به میهن کرد. او به حق از احترام بالایی نزد هم‌وطنان خود و اقتداری قابل توجه در خارج از کشور برخوردار بود. وی به عنوان دوستی واقعی برای روسیه، مشارکت شخصی ارزشمندی در توسعه روابط حسن هم‌جواری میان کشورهایمان داشت و تلاش‌های بسیاری برای ارتقای آن به سطح مشارکت راهبردی انجام داد.

**شی جین‌پینگ،
رئیس جمهور چین**

یک دوست خوب را از دست دادیم.

**محمد شهباز شریف،
نخست‌وزیر سابق پاکستان:**

رئیس جمهور فقید، جناب رئیسی، یک دولتمرد سخت‌کوش و محبوب بود و امروز تمام مردم پاکستان در غم شهادت ایشان عزادارند. درگذشت رئیس جمهور ایران، موجب شد پاکستان یک برادر و حامی خود را از دست بدهد.

**ابوفدک المهداوی،
رئیس ستاد کل الحشد الشعبی:**

از دست دادن آیت الله رئیسی که از دوست‌داران عراق و ملت آن بود، پیش از آنکه به ضرر ایران باشد، خسارتی بزرگ برای عراق است.

**محمد البریم (ابومجاهد)،
سخنگوی کمیته‌های مقاومت فلسطین:**

شهیدان رئیسی و امیر عبداللهیان، صدای مظلومیت ملت فلسطین در محافل بین‌المللی بودند. تلاش‌های آیت الله سید ابراهیم رئیسی و دکتر حسین امیرعبداللهیان، مسأله‌ی فلسطین را زنده نگه داشت، جنایات دشمن صهیونیستی را افشا کرد و رنج‌ها و مظلومیت ملت ما را به گوش جهانیان رساند.

رئیس جمهور فقید،
جناب رئیسی،
یک دولتمرد
سخت‌کوش و
محبوب بود و
امروز تمام مردم
پاکستان در غم
شهادت ایشان
عزادارند. درگذشت
رئیس جمهور ایران،
موجب شد پاکستان
یک برادر و حامی
خود را از دست
بدهد.

پاتھ

سردار احمد وحیدی، وزیر کشور دولت سیزدهم و رئیس پیشین دانشگاه عالی دفاع ملی

شهید رئیسی سیاست‌ورز اخلاق‌مدار، مردم‌دار و عدالت‌محور بود

حسن نوروزی

روزنامه‌نگار

در آستانه سالروز شهادت آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور فقید ایران، فرصتی دست داد تا با «سردار احمد وحیدی»، وزیر کشور دولت سیزدهم و رئیس پیشین دانشگاه عالی دفاع ملی، به گفت‌وگو بنشینیم. این گفت‌وگو، که در فضایی صمیمی و با هدف بازنمایی ابعاد شخصیتی، مدیریتی و اخلاقی این شهید بزرگوار انجام شد، تلاشی است برای مرور ویژگی‌های برجسته شهید رئیسی از نگاه کسی است که از نزدیک با او همکاری داشته است؛ آنچه در ادامه می‌خوانید، روایتی خواندنی از مدیریت و اخلاص شهید جمهور است.

آشنایی من با
شهید بزرگوار،
آیت‌الله رئیسی، به
سال‌های طولانی
قبل برمی‌گردد.
از مناسبت‌های
مختلف، چه در
مسئولیت‌های
قضایی ایشان
و چه در دوران
تولیت آستان قدس
رضوی، با ایشان
تعامل داشتم.
سال‌ها پیش،
در مناسبت‌های
مختلف، چه در
قوه قضاییه و چه
در آستان قدس، با
ایشان دیدارهایی
داشتم که باعث شد
شناخت دوطرفه‌ای
شکل بگیرد

♦ خیلی خوشحالیم که توفیق شد تا در خدمت شما باشیم و درباره شهید گرانقدرمان، آیت‌الله رئیسی گفت‌وگو کنیم. با توجه به اینکه در آستانه سالروز شهادت ایشان هستیم، مایلیم از تجربیات شخصی شما شروع کنیم؛ لطفاً بفرمایید چه شد که به کابینه ایشان دعوت شدید و در تیم ایشان قرار گرفتید؟

تشکر می‌کنم از شما و فرصتی که فراهم کردید. آشنایی من با شهید بزرگوار، آیت‌الله رئیسی، به سال‌های طولانی قبل برمی‌گردد. از مناسبت‌های مختلف، چه در مسئولیت‌های قضایی ایشان و چه در دوران تولیت آستان قدس رضوی، با ایشان تعامل داشتم. سال‌ها پیش، در مناسبت‌های مختلف، چه در قوه قضاییه و چه در آستان قدس، با ایشان دیدارهایی داشتم که باعث شد شناخت دوطرفه‌ای شکل بگیرد. در آستان قدس، ایشان عنایت کردند و من را به‌عنوان عضو هیئت‌امنا منصوب کردند، و از آنجا همکاری نزدیکی با ایشان داشتم. بعدها، وقتی رئیس قوه قضاییه شدند، این تعاملات ادامه یافت. طبیعتاً این شناخت، پایه‌ای برای همکاری‌های بعدی شد.

بعد از انتخابات سال ۱۴۰۰، ایشان کارگروه‌هایی برای انتخاب وزرا و مدیران دولت تشکیل دادند. من در یکی از این کارگروه‌ها مسئولیت داشتم و وظیفه‌ام بررسی و پیشنهاد افراد برای مسئولیت‌های مختلف بود. نکته جالب اینجاست که من هیچ‌وقت خودم را برای وزارت کشور پیشنهاد نداده بودم. لیستی از گزینه‌ها تهیه کردم و به ایشان ارائه دادم، اما خودم در هیچ‌کدام از این لیست‌ها نبودم. باین حال، ایشان با توجه به شناختی که از قبل داشتند، شخصاً من را برای این مسئولیت مطرح کردند. فکر می‌کنم این تصمیم بر اساس هم‌فکری و تطابقی بود که بین دیدگاه‌ها و رویکردهای ما وجود داشت. هیچ‌گونه شرط و شروطی هم مطرح نشد؛ فقط یک چارچوب فکری و عملی مشترک بود که ایشان احساس کردند می‌تواند برای پیشبرد اهداف دولت مفید باشد.

♦ این موضوع نشان‌دهنده دقت و توجه ایشان به افراد است، اگر ممکن است، کمی درباره ویژگی‌های محوری ایشان بفرمایید. چه خصوصیتی در شخصیت و مدیریت ایشان برجسته بود که باعث می‌شد این قدر مورد اعتماد باشند؟

آیت‌الله رئیسی یک شخصیت چندوجهی و ارزشمند داشتند. از یک

طرف، تعهد عمیق به ارزش‌های انقلاب اسلامی، شعارهای انقلاب و اهداف نظام داشتند. ایشان به‌طور کامل به جایگاه ولایت فقیه و نقش آن در راس نظام معتقد بودند. از طرف دیگر، مردم‌داری ایشان زیان‌زد بود. نگاه ضدفساد و عدالت‌محور ایشان هم یکی از محورهای اصلی برنامه‌هایشان بود. این‌ها نکاتی بود که در همه تصمیم‌گیری‌ها و تعاملاتشان مشهود بود. ایشان یک منشور اخلاقی و مدیریتی برای دولت تدوین کردند که وزرا و مدیران متعهد به رعایت آن بودند. این منشور بر پابندی به ارزش‌ها، خدمت به مردم، مبارزه با فساد و عدالت‌محوری تأکید داشت. به نظر من چارچوب بود که باعث انسجام و یکپارچگی در دولت شهید رئیسی شد.

♦ درباره فضای مدیریتی ایشان صحبت کردید. شنیده‌ایم که ایشان فضایی صمیمی اما جدی در هیئت دولت ایجاد کرده بودند. می‌توانید کمی بیشتر درباره این فضا توضیح دهید؟ مثلاً در انتخاب استانداران یا تصمیم‌گیری‌های کلان، چطور عمل می‌کردند؟

دقیقاً همین‌طور است. فضای هیئت دولت ایشان ترکیبی از صمیمیت و جدیت بود. ایشان مطالبات مشخص و دقیقی از دستگاه‌ها داشتند و پیگیری‌هایشان موردی و جزئی بود، نه کلی. نکته جالب این بود که شناخت عمیقی از افراد، سوابق و حتی مسائل جاری دستگاه‌ها داشتند. گاهی من تعجب می‌کردم که چطور این قدر اطلاعات دقیق و به‌روز دارند. مثلاً در جریان امور همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها بودند و روند کارها را می‌دانستند. موضوعاتی که برای مردم و کشور مهم بود، با جدیت و قاطعیت پیگیری می‌کردند.

در انتخاب استانداران، روش کار ما در وزارت کشور این بود که ابتدا گزینه‌ها را بررسی می‌کردیم و قبل از ارائه به دولت، نظر آیت‌الله رئیسی را جویا می‌شدیم. من معمولاً استمراجی از ایشان می‌کردم که اگر نکته یا سابقه‌ای درباره گزینه‌ها دارند، بفرمایند. ایشان هیچ‌وقت کسی را تحمیل نکردند یا نگفتند حتماً فلان فرد باید انتخاب شود. دو محور اصلی برایشان مهم بود: تعهد انقلابی و کارآمدی. همچنین تأکید داشتند که افراد نباید سابقه سوء داشته باشند. این بررسی‌ها با هماهنگی دستگاه‌های نظارتی انجام می‌شد. ایشان معتقد بودند که نقش اصلی در انتخاب استانداران بر عهده وزارت کشور است، اما چون باید در دولت تأیید می‌شدند، ما قبل از ارائه به دولت، هماهنگی می‌کردیم.

در هیئت دولت هم فضا به همین شکل بود. با اینکه بسیاری از وزرا قبلاً

فضای هیئت دولت

ایشان ترکیبی از

صمیمیت و جدیت

بود. ایشان مطالبات

مشخص و دقیقی

از دستگاه‌ها داشتند

و پیگیری‌هایشان

موردی و جزئی

بود، نه کلی. نکته

جالب این بود که

شناخت عمیقی

از افراد، سوابق و

حتی مسائل جاری

دستگاه‌ها داشتند.

گاهی من تعجب

می‌کردم که چطور

این قدر اطلاعات

دقیق و به‌روز دارند

داشته باشد، استقبال وسیعی شد. آقای رئیسی با علمای اهل سنت، مردم و گروه‌های مختلف دیدار داشتند و نشان دادند که با یک نگاه وسیع و اشراف کامل، مسائل را مدیریت می‌کنند.

توصیه‌شان به ما این بود که با صبر و تدبیر عمل کنیم، به مردم توضیح دهیم و اجازه ندهیم دشمن از این فضا سوءاستفاده کند. آیت الله رئیسی کاملاً به مسائل امنیتی و انتظامی واقف بودند و با تجربه‌ای که از سال‌ها مسئولیت در قوه قضائیه داشتند، میدان را به‌خوبی مدیریت می‌کردند. نگاهشان ساده‌انگارانه نبود؛ هم پشت‌صحنه را می‌دیدند و هم به هیجانات زودگذر توجه داشتند، اما این‌ها را با هم تفکیک می‌کردند.

♦ یکی از ویژگی‌های بارز ایشان، حضور میدانی و سفرهای استانی بود. خاطره‌ای شیرین یا خاص از این سفرها دارید که برایمان تعریف کنید؟

سفرهای استانی دولت سیزدهم واقعاً یک جنب‌وجوش عظیم در استان‌ها ایجاد می‌کرد. انگار چرخ‌دنده‌های زنگ‌زده نظام اداری با حضور رئیس جمهور به حرکت درمی‌آمد. یکی از خاطرات شیرینم مربوط به سفر به خوزستان در ابتدای دولت است. هنوز چند روز از تأیید دولت نگذشته بود و کشور درگیر کرونا بود، بدون هیچ واهمه‌ای به بیمارستان‌های اهواز رفتند، بین بیماران حاضر شدند و با مردم گفت‌وگو کردند. این شجاعت و مردم‌داری در شرایطی که کمبودهایی هم وجود داشت، واقعاً تأثیرگذار بود. مردم با دیدن رئیس جمهور آرامش پیدا می‌کردند و احساس می‌کردند نظام پشتشان است. مثلاً در بیمارستان‌هایی که مردم گرفتار بودند و حتی تخت کم بود، ایشان می‌رفتند و از نزدیک مشکلات را می‌دیدند. این حضور شجاعانه، در حالی که تازه دولتشان تأیید شده بود، نشان‌دهنده روحیه جهادی‌شان بود. یا مثلاً در سفر به جنوب کرمان، بعد از یک سفر خارجی مستقیم به آنجا رفتند تا به مشکلات سیل‌زدگان رسیدگی کنند. مردم که همه‌چیز خود را در سیل از دست داده بودند، با دیدن ایشان آرامش پیدا می‌کردند و احساس می‌کردند یک پدر مهربان کنارشان است.

♦ این حضورهای میدانی واقعاً نشان‌دهنده روحیه جهادی شهید رئیسی بود. حالا یک سؤال شخصی‌تر. شما سال‌ها در مسئولیت‌های مختلف بودید و افراد زیادی را دیده‌اید. آیت الله رئیسی را چطور آدمی می‌دیدید؟ چه ویژگی او برایتان برجسته بود؟

به نظر من شهید رئیسی مصداق «جامع‌الاطراف» بودند، همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند. هم در مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اشراف داشتند، هم در حوزه اقتصادی کارهای بزرگی کردند. مثلاً در دوره ریاست قوه قضائیه، خیلی از کارخانه‌های تعطیل را احیا کردند و قفل‌های زیادی را باز کردند. شجاعتشان هم زبانزد بود. مثلاً در ماجرای اصلاح نرخ ارز ترجیحی در سال ۱۴۰۱، با اینکه خیلی‌ها می‌گفتند این کار ریسک دارد، ایشان با شجاعت این تصمیم را گرفتند چون معتقد بودند به نفع کشور است.

ایشان به نظام اداری کاملاً مسلط بودند. نمی‌شد کسی کاغذی بیاورد و به‌راحتی امضا بگیرد. ابعاد مسائل را می‌دانستند و با دقت بررسی می‌کردند. از نظر شخصیتی هم اخلاصشان بی‌نظیر بود. هیچ منی‌تی در ایشان ندیدم. ایشان با همه مثل یک دوست و رفیق برخورد می‌کردند، نه به‌عنوان رئیس جمهور. این اخلاص و بی‌ادعایی بود که خدا به ایشان چنین عزتی داد و شهادتشان این قدر باشکوه شد.

ایشان در دوره‌ای که سازمان بازرسی کل کشور بودند، شناخت بسیار خوبی از مسائل کشور پیدا کردند. وقتی رئیس قوه قضائیه شدند، به دولت وقت کمک‌های زیادی کردند. مثلاً خیلی از کارخانه‌ها که تعطیل شده بودند، با پیگیری آقای رئیسی دوباره راه‌اندازی شدند. این نشان‌دهنده

با هم کار نکرده بودند، شخصیت ایشان باعث شد که یک انسجام و یکپارچگی کم‌نظیر در کابینه شکل بگیرد. فضا کاملاً صمیمی و دوستانه بود، اما در عین حال جدی. ایشان مطالبات جدی داشتند و اگر موردی بود، با دقت پیگیری می‌کردند. اختلافات اگر بود، در حد مباحث کارشناسی بود و هیچ‌وقت به بیرون درز نمی‌کرد. همه اعضای دولت پشت تصمیمات نهایی می‌ایستادند و این انسجام از شخصیت محوری ایشان نشئت می‌گرفت.

♦ یکی از تعابیری که درباره آیت الله رئیسی به کار می‌رود، «سیاست‌ورز اخلاق‌مدار» است. گفته می‌شود شهید جمهور سیاست را به شکلی اخلاق‌مدارانه پیش بردند و فاصله‌ای که بین سیاست و اخلاق در برخی دوره‌ها ایجاد شده بود، با حضور آقای رئیسی از بین رفت. نظر شما درباره این تعبیر چیست؟

کاملاً با این تعبیر موافقم، اما فکر می‌کنم حتی فراتر از این بود. شهید رئیسی نه تنها سیاست‌ورز اخلاق‌مدار بودند، بلکه مردم‌دار و عدالت‌محور هم بودند. نکته‌ای که خیلی برجسته بود، این بود که ایشان هیچ‌گاه به خاطر مواضع سیاسی یا رأی ندادن کسی به ایشان، فردی را کنار نمی‌گذاشتند. ایشان معتقد بودند که ما مسئول حال و آینده مردم هستیم از این رو حتی در مواردی که برخی از هواداران‌شان انتظار داشتند فقط از یک جریان خاص استفاده شود، ایشان شایستگی و کارآمدی را ملاک قرار می‌دادند. مثلاً در وزارت کشور، ما افرادی را انتخاب می‌کردیم که تعهد انقلابی و کارآمدی داشتند، اما ممکن بود در دیدگاه‌های سیاسی تفاوت‌هایی داشته باشند. این شرح صدر و نگاه وسیع ایشان بود که اجازه می‌داد این تفاوت‌ها در کنار هم جمع شوند و مشکلی ایجاد نکنند. به هیچ‌وجه به‌صورت جناحی یا حزبی عمل نمی‌کردند. خیلی‌ها که حتی با او در یک چارچوب سیاسی نبودند، به آیت الله احترام می‌گذاشتند، چون نگاهشان اخلاقی و وسیع بود.

سیاست را در تراز بالایی فهم و عمل می‌کردند. مثلاً در مسائل بین‌المللی خیلی قوی عمل کردند، اما این به‌معنای جناحی بودن نبود. حتی گاهی در انتخاب افراد، ممکن بود ستاد‌های انتخاباتی دکتر رئیسی گله‌مند شوند که چرا فلان فرد انتخاب شده، اما شهید رئیسی مبنای شایستگی قرار می‌دادند. این نگاه باعث شد که خیلی‌ها، حتی کسانی که رأی به او نداده بودند، به ایشان احترام بگذارند.

♦ این نگاه وسیع واقعاً قابل تحسین است. یک سؤال درباره مواجهه شهید رئیسی با حاشیه‌ها و چالش‌ها داشتیم. برای نمونه در ماجرای فوت مهسا امینی و اتفاقات سال ۱۴۰۱، آقای رئیسی چه رویکردی داشتند؟ توصیه‌هایشان به شما چه بود؟

در آن مقطع، ما با یک موقعیت پیچیده مواجه بودیم. از یک طرف، افرادی بودند که از سر هیجان یا ناآگاهی وارد میدان شده بودند، و از طرف دیگر، جریانات سازمان‌یافته‌ای بودند که از خارج هدایت می‌شدند. آیت الله رئیسی با تجربه طولانی در حوزه‌های قضایی و امنیتی، کاملاً به این تفکیک آگاه بودند. سیاستشان این بود که بین این دو گروه تفاوت قائل شویم و با کسانی که از سر هیجان وارد شده بودند، با مدارا و آگاهی بخشی برخورد شود، اما با جریانات معاند و سازمان‌یافته قاطعانه مقابله شود.

شهید رئیسی در همان ایام سفرهایی به مناطق حساس مثل کردستان داشتند و با علما، مردم و حتی گروه‌های سیاسی مختلف جلسه گذاشتند. استقبال مردم از آقای رئیسی در این مناطق نشان‌دهنده اشراف و محبوبیتشان بود. مثلاً در کردستان، جایی که تصور می‌شد ممکن است مشکلاتی وجود

سیاست را در تراز بالایی فهم و عمل می‌کردند. مثلاً در مسائل بین‌المللی خیلی قوی عمل کردند، اما این به‌معنای جناحی بودن نبود. حتی گاهی در انتخاب افراد، ممکن بود ستاد‌های انتخاباتی دکتر رئیسی گله‌مند شوند که چرا فلان فرد انتخاب شده، اما شهید رئیسی مبنای شایستگی قرار می‌دادند.

این نشان‌دهنده تسلط و به‌روز بودنشان بود. مطالعه زیادی می‌کردند و گزارش‌ها را با دقت می‌خواندند. این باعث می‌شد هیچ‌وقت در یک حلقه تنگ گیر نکنند و همیشه دید بازی داشته باشند.

◆ شنیده‌ایم که گاهی شهید رئیسی از تأخیر در کارها یا حل نشدن مشکلات مردم ناراحت می‌شدند. این عصبانیت‌ها از چه جنسی بود؟

بله، عصبانیت شهید رئیسی در واقع مطالبه‌گری جدی بود، نه خشم شخصی. مثلاً اگر کاری قرار بود در زمان مشخصی انجام شود و تأخیر می‌افتاد، پیگیری می‌کردند که چرا این کار به موقع انجام نشده. یا اگر مشکلی برای مردم پیش می‌آمد، مثل کمبود دارو در یک استان یا صف طولانی نانوائی در یک شهر، سریع می‌خواستند رسیدگی شود. این مطالبات از خیرخواهی برای مردم و کشور نشئت می‌گرفت.

◆ با توجه به همکاری متبادی و طولانی شما با شهید رئیسی به نظرتون چه ویژگی‌ای در آیت الله رئیسی بود که خدا این شهادت را نصیبشان کرد؟

به نظر من اخلاص و جهاد بی‌منت مهم‌ترین ویژگی آقای رئیسی بود. ایشان واقعاً هیچ منیتی نداشتند. با همه مثل یک دوست و رفیق برخورد می‌کردند، نه به‌عنوان رئیس جمهور. این اخلاص در رفتارشان کاملاً مشهود بود. مثلاً با اینکه رئیس جمهور بودند، هیچ تغییری در رفتارشان ایجاد نشد؛ بلکه خاضع‌تر و متواضع‌تر شدند.

ایشان شبانه‌روز برای مردم کار می‌کردند. خواب و خوراک نداشتند و همه‌چیز را برای خدمت به مردم گذاشتند. این همان چیزی است که خداوند آن را مصداق جهاد فی سبیل الله می‌داند. شهادت آقای رئیسی و بدرقه باشکوه مردم، نتیجه همین اخلاص و خدمت بی‌چشمداشت بود. خدا ایشان را عزیز کرد و این عزت، نشانه بزرگی روحشان بود.

◆ به‌عنوان سؤال آخر، درباره تأثیر شهادت آقای رئیسی و تجلیل رهبر معظم انقلاب از ایشان بفرمایید. خاطره‌ای از جلسات بعد از شهادتشان دارید؟

تجلیل رهبر معظم انقلاب از ایشان واقعاً بی‌نظیر بود. حضرت آقا عبارات بسیار بلندی درباره آقای رئیسی به کار بردند و از مسیر شفاف و درستی که دنبال می‌کردند، تعریف کردند. این نشان‌دهنده جایگاه والای او بود. همین تجلیل رهبر معظم انقلاب و عزتی که خدا به ایشان داد، نشان داد که چقدر مسیرشان درست بود.

تسلط و اشرافشان به مسائل بود. در دوره ریاست‌جمهوری هم همین‌طور بود. شهید رئیسی به مسائل کلان، میانی و حتی جزئی اشراف داشتند. این دقت و توجه به جزئیات، از ویژگی‌های بارز ایشان بود.

◆ خیلی جالب است که رئیس جمهور حتی به مسائل جزئی هم توجه داشتند. حالا درباره شجاعتشان صحبت کردید. می‌توانید مثال دیگری از تصمیمات شجاعانه آیت الله رئیسی بیاورید؟

بله، یکی از تصمیمات شجاعانه شهید رئیسی، تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام دولت‌های قبلی بود. وقتی دولت را تحویل گرفتند، گفتند ما پروژه‌هایی که در دولت‌های قبل شروع شده را تکمیل می‌کنیم، بدون اینکه بگویند این پروژه‌ها اشتباه بوده یا به نام کی تمام می‌شود. برایشان مهم نبود که اسم پروژه به نام چه کسی ثبت شود؛ فقط می‌خواستند کار نظام پیش برود. این نگاه خیلی ارزشمند بود. مثلاً در بحث اولویت‌بندی پروژه‌ها، بررسی می‌کردند که کدام پروژه برای مردم ضروری‌تر است یا کدام یک پیشرفت بیشتری داشته. این نشان‌دهنده نگاه وسیع و بی‌تعصب ایشان بود.

یک نمونه دیگر، همان اصلاح نرخ ارز ترجیحی بود که اشاره کردم. سال ۱۴۰۰ که دولت را تحویل گرفتند، کشور هنوز درگیر کرونا بود. تا پایان سال عملاً مشغول مدیریت بحران کرونا بودند. اما در سال ۱۴۰۱، با وجود اینکه تازه آرامش نسبی برقرار شده بود، تصمیم گرفتند این اصلاح بزرگ اقتصادی را انجام دهند. خیلی‌ها می‌گفتند این کار ریسک دارد و ممکن است به محبوبیت دولت ضربه بزند، اما دکتر رئیسی گفتند این تکلیف قانونی است و باید اجرا شود. این شجاعت در تصمیم‌گیری، حتی وقتی ممکن بود به ضرر شخص‌شان باشد، واقعاً ستودنی بود.

◆ این نگاه تکلیف‌محور خیلی قابل تحسین است. سؤال دیگرم درباره حلقه‌های اطراف ایشان. گاهی گفته می‌شود که برخی مدیران یا رؤسا در حلقه‌های تنگ مشاورانشان گیر می‌افتند. درباره آیت الله رئیسی این‌طور بود؟

به هیچ‌وجه. یکی از ویژگی‌های برجسته ایشان، نگاه وسیع و عدم وابستگی به حلقه‌های خاص بود. مثلاً در انتخاب وزرا یا مدیران، هیچ‌وقت تحت فشار گروه خاصی نبودند. در انتخاب استانداران هم که مسئولیت ما بود، آیت الله رئیسی هیچ‌وقت نگفتند فلان فرد چون به من نزدیک است باید انتخاب شود. همیشه می‌گفتند بررسی کنید چه کسی به درد مردم می‌خورد و مشکل را حل می‌کند.

نکته جالب دیگر این بود که ایشان یک سیستم اطلاعاتی گسترده داشتند. از منابع مختلف اطلاعات می‌گرفتند و به یک کانال خاص محدود نبودند. گاهی مسئولین گزارشی می‌دادند، اما ایشان از قبل از جای دیگری اطلاعات داشتند و حتی ممکن بود اطلاعات جدیدی ارائه کنند.

سال ۱۴۰۰ که
دولت را تحویل
گرفتند، کشور هنوز
درگیر کرونا بود.
تا پایان سال عملاً
مشغول مدیریت
بحران کرونا بودند.
اما در سال ۱۴۰۱،
با وجود اینکه تازه
آرامش نسبی برقرار
شده بود، تصمیم
گرفتند این اصلاح
بزرگ اقتصادی
را انجام دهند.
خیلی‌ها می‌گفتند
این کار ریسک دارد
و ممکن است به
محبوبیت دولت
ضربه بزند، اما دکتر
رئیسی گفتند این
تکلیف قانونی است
و باید اجرا شود

آفاق

حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالله حاج صادقی
نماینده ولی فقیه در سپاه

شهید رئیسی سرباز ولایت و پناه نیروهای انقلاب بود

حجت‌الاسلام سعید فخر زاده

مصاحبه‌کننده

برای نگاهی دقیق‌تر به سیره حکمرانی و نقش بی‌بدیل شهید آیت‌الله رئیسی در ایجاد وحدت در جبهه انقلاب، با حجت‌الاسلام و المسلمین عبدالله حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه، به گفت‌وگو نشستیم. این گفت‌وگو، که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید، نه تنها ادای احترام به شهیدی است که با اخلاص، ولایت‌مداری و جامعیت، خود را به الگویی برجسته در حکمرانی دینی بدل ساخت؛ بلکه چراغ راهی برای آینده نیز هست.

ایشان با وجود مسئولیت‌های سنگین، همواره با صمیمیت و تواضع با دیگران برخورد می‌کردند. این ویژگی در تمام مراحل زندگی‌شان، از دوران دادستانی تا تولیت آستان قدس رضوی، ریاست قوه قضائیه و سپس ریاست جمهوری، کاملاً مشهود بود. آن دیدار در فرودگاه، آغاز ارادت و ارتباط نزدیک‌تر ما شد. نوع برخورد آقای رئیسی، مرا متقاعد کرد که با شخصیتی رویه‌رو هستم که نه تنها در مسئولیت‌هایش موفق است، بلکه از نظر اخلاقی و معنوی نیز الگویی واقعی به شمار می‌رود.

♦ فرمودید که این دیدار آغاز ارتباطی نزدیک‌تر بود. این ارتباط چگونه ادامه پیدا کرد و چه موقعیت‌هایی باعث شد بیشتر با شخصیت آیت‌الله شهید رئیسی آشنا شوید؟

پس از آن دیدار، ارتباط ما در موقعیت‌های مختلف عمق بیشتری یافت. یکی از نقاط عطف، مأموریت رهبر معظم انقلاب به آقای رئیسی برای بررسی وضعیت دادگاه ویژه

ریاست آقای لاریجانی بر قوه قضائیه بازمی‌گردد، زمانی که آقای رئیسی دادستان کل انقلاب اسلامی بودند. آن روز، روز قدس بود و ایشان قصد سفر به یکی از استان‌ها را داشتند. من که آن زمان جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه بودم، به همراه جمعی در فرودگاه حاضر شدم. به دلیل تأخیر پرواز، فرصت کوتاهی برای گفت‌وگو پیش آمد. پیش‌تر، بسیار از آقای رئیسی شنیده بودم، اما این نخستین دیدار حضوری ما بود. هنگامی که خدمتشان رسیدم، با همان تواضع و محبت همیشگی برخورد کردند. جالب اینجاست که فرمودند: «من هم ذکر خیر شما را شنیده بودم و دوست داشتم بینم‌تان.» این برخورد صمیمانه و متواضعانه از شخصیتی در آن جایگاه، حقیقتاً مرا مجذوب کرد. نوع تعامل ایشان با یک طلبه‌ای که پیش‌تر نمی‌شناختند، گواهی بر عمق اخلاق و معنویتشان بود.

♦ این دیدار چه تأثیری بر نگاه شما به شخصیت ایشان گذاشت؟

♦ با تشکر از حضور شما در این گفت‌وگو. برای آغاز، مایلم از اولین دیدار و آشنایی شما با شهید آیت‌الله رئیسی بپرسم. چه زمانی و در چه موقعیتی برای نخستین بار با ایشان آشنا شدید؟

ابتدا از شما بابت فراهم کردن این فرصت ارزشمند و توجه به تبیین ابعاد شخصیتی شهید آیت‌الله رئیسی تشکر می‌کنم. این کار نه تنها تجلیل از مقام شامخ شهداست، بلکه تلاشی ژرف برای بهره‌گیری از حیات معنوی و تربیتی آن‌ها نیز به شمار می‌رود. همان‌طور که قرآن کریم می‌فرماید، شهدا زنده‌اند و زنده‌کننده. شهید رئیسی، به عنوان الگویی برجسته در حکمرانی دینی، می‌تواند الهام‌بخش نسل‌های آینده باشد. این اقدام صرفاً بزرگداشت یک شهید نیست؛ بلکه تلاشی است برای استفاده از ظرفیت تربیتی و سازندگی شهدا، به‌ویژه شخصیتی همچون آقای رئیسی که تجلی‌گاه مکتب حکمرانی دینی بود.

در پاسخ به سؤال شما باید بگویم نخستین دیدار من با شهید رئیسی به اوایل دوران

پیش‌تر، بسیار از آقای رئیسی شنیده بودم، اما این نخستین دیدار حضوری ما بود. هنگامی که خدمتشان رسیدم، با همان تواضع و محبت همیشگی برخورد کردند. جالب اینجاست که فرمودند: «من هم ذکر خیر شما را شنیده بودم و دوست داشتم بینم‌تان.» این برخورد صمیمانه و متواضعانه از شخصیتی در آن جایگاه، حقیقتاً مرا مجذوب کرد

جوان‌ترها، به‌راحتی با سخنان ایشان ارتباط برقرار کنند. مباحثی مانند ولایت‌مداری، مدیریت جهادی و ضرورت حفظ وحدت جبهه انقلاب را با چنان عمقی مطرح می‌کردند که اثرگذاری ماندگاری داشت.

علاوه بر این، جلسهای بسیار مهم و محرمانه در مشهد برگزار می‌شد که در آن علمای برجسته‌ای همچون آیت‌الله علم‌الهدی، مرحوم آیت‌الله جزایری، آقایان کعبی، خاتمی، تقوی، سعیدی و نیز آقای رئیسی حضور داشتند. بنده دبیر این جلسات بودم. در این نشست‌ها، مسائل کلان انقلاب، از سیاست داخلی و خارجی تا چالش‌های فرهنگی و اقتصادی، بررسی می‌شد. آقای رئیسی در این جلسات نقش محوری داشتند. تحلیل‌هایشان دقیق و پیشنهادهایشان راهگشا بود. ایشان با تسلط بر موضوعات، دیدگاه‌هایی ارائه می‌دادند که هم ریشه در مبانی دینی داشت و هم با واقعیات روز جامعه هماهنگ بود.

♦ آیت‌الله رئیسی شخصیتی بود که مورد احترام تمامی جریان‌ها و نیروهای فعال در سپهر سیاسی کشور بود. به نظر شما چه ویژگی‌هایی موجب شد شهید رئیسی به چنین جایگاه کم‌نظیری در سیاست ایران دست یابد؟

به قول استاد مطهری، انسان کامل کسی است که همه ارزش‌های انسانی را در خود به‌صورت هماهنگ پرورش داده باشد. آقای رئیسی چنین شخصیتی بودند. دویژگی برجسته ایشان، جامعیت و ولایت‌مداری بود. ایشان در همه عرصه‌ها، از سیاست و فرهنگ گرفته تا علم و معنویت، حضوری مؤثر داشتند. ولایت‌مداری‌شان مثال‌زدنی بود؛ نه تنها سرباز ولایت بودند، بلکه چونان چتری همه نیروهای انقلاب را زیر پر خود گرد می‌آوردند. امید، خستگی‌ناپذیری و استقامت در مسیر انقلاب، از دیگر ویژگی‌های بارز ایشان بود. همان‌طور که قرآن می‌فرماید، شکست واقعی تردید و ناامیدی است، نه شهادت. آقای رئیسی این درس را به‌خوبی به ما آموختند و با سعه‌صدر، تحمل فشارها و ایمان به آینده روشن انقلاب، نشان دادند که یک مدیر انقلابی چگونه می‌تواند تحول‌آفرین باشد.

پایان عمرشان این خاطره را نقل می‌کردند و هر بار که مرا می‌دیدند، با لبخند می‌گفتند: «من هنوز رئیس دفتر امام رضا هستم!» این نشان از روحیه طنز، صمیمی و خاکی شهید رئیسی حتی در بالاترین جایگاه‌ها داشت.

♦ اشاره کردید به جلسات طرح بصیرت. می‌توانید بیشتر درباره تأثیر آقای رئیسی در این جلسات و ویژگی‌های علمی و شخصیتی‌شان توضیح دهید؟

بله، حتماً. آقای رئیسی در جلسات طرح بصیرت، به‌دلیل جامعیت علمی و تجربه عملی، یکی از مؤثرترین سخنرانان بودند. توانایی عجیبی در تبیین مسائل کلان انقلاب داشتند. چه در مباحث فقهی و حقوقی، چه در تحلیل‌های سیاسی و اجتماعی، و چه در موضوعات فرهنگی، همواره سخنان‌شان پخته و دقیق بود. نکته جالب این‌ها بود که هیچ‌گاه به کلی‌گویی نمی‌پرداختند، بلکه با مثال‌های ملموس و راهکارهای عملی، مباحث را ارائه می‌دادند. این ویژگی باعث می‌شد مخاطبان، از فرماندهان ارشد تا

روحانیت بود. ایشان پس از انجام بررسی‌ها، با حفظ سمت دادستانی کل انقلاب، به سمت دادستان دادگاه ویژه روحانیت نیز منصوب شدند. این مسئولیت تحولی در آن مجموعه ایجاد کرد. از آنجا که من در قم فعالیت‌هایی داشتم، فرصت‌های بیشتری برای دیدار و تعامل فراهم شد. در این دوره، جلسات متعددی برگزار شد که موجب شد با دقت و عمق بیشتری با نگاه ایشان به مسائل قضایی، اجتماعی و فرهنگی آشنا شوم. ایشان نه تنها مدیری کارآمد بودند، بلکه با رویکردی اخلاق‌محور و مردم‌مدار، تحولات شایانی را رقم زدند.

اما اوج این ارتباط، دوران تولیت آستان قدس رضوی بود. در آن زمان، دوره‌های طرح بصیرت برای فرماندهان سپاه در مشهد برگزار می‌کردیم و آقای رئیسی از سخنرانان ثابت این جلسات بودند. با تسلط علمی و عمق تحلیلی، مباحث را به‌گونه‌ای ارائه می‌دادند که هم کاربردی و هم الهام‌بخش بود. خاطرم هست در یکی از دیدارها با شوخی به ایشان گفتم: «ما رئیس دفتر امام رضا (ع) را زیارت کردیم!» آقای رئیسی تا

چه در مباحث
فقهی و حقوقی، چه
تحلیل‌های سیاسی
و اجتماعی، و چه
در موضوعات
فرهنگی، همواره
سخنان‌شان پخته
و دقیق بود. نکته
جالب این بود که
هیچ‌گاه به کلی‌گویی
نمی‌پرداختند، بلکه
با مثال‌های ملموس
و راهکارهای
عملی، مباحث را
ارائه می‌دادند

نگاه

رئیزی عزیز

نگاهی به نظرات مراجع و علما درباره شهید جمهور

شهید آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، نامی که با خدمت بی‌وقفه و اخلاص گره خورده است، در مناصب مختلفی از تولیت آستان قدس رضوی تا ریاست قوه قضائیه و ریاست دولت سیزدهم، الگویی از مدیریت جهادی ارائه کرد. مراجع عظام تقلید بارها از عملکرد ایشان تمجید کردند. در دوران تولیت آستان قدس، رئیسی با توسعه زیرساخت‌های زیارتی و حمایت از محرومان، خدمت به زائران امام رضا(ع) را متحول ساخت. در قوه قضائیه، مبارزه قاطع با فساد و احیای اعتماد عمومی به دستگاه قضا، کارنامه‌ای درخشان برای او رقم زد. در دولت سیزدهم نیز، حضور میدانی و سیاست خارجی عزتمندانه‌اش، امید را در دل مردم زنده کرد. مراجع، این تلاش‌ها را مصداق عمل صالح و خدمت به نظام اسلامی دانسته‌اند. رئیسی با ساده‌زیستی و تعهد، نشان داد که می‌توان در مسئولیت‌های کلان، همچنان خادم مردم باقی ماند. در ادامه، بخشی از پیام‌های مراجع، علما و اساتید حوزه علمیه درباره شهید رئیسی را می‌خوانید.

آیت‌الله نوری همدانی: تمام عمر را صرف خدمت به مردم و انقلاب نمود

مرحوم شهید حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی (رضوان‌الله‌علیه) تمام عمر خود را با اخلاص، دیانت و تواضع، صرف خدمت به مردم و انقلاب نمود و در این مسیر، فردی خستگی‌ناپذیر بود. در همه‌ی عرصه‌ها، چه در دستگاه قضا و چه در دوران ریاست قوه مجریه، صادقانه عمل نمود. آنچه بنده از ابتدای آشنایی در سال ۱۳۵۴ تا به امروز در او دیدم و شهادت می‌دهم این است که رضای خدا را در امور مدنظر داشت. معتقدم شهادت او پاداش این خدمات خالصانه بود. بی‌شک مردم عزیز، قدردان آن همه زحمات هستند.

امام خامنه‌ای: رئیسی عزیز خستگی نمی‌شناخت

همه مدت مسئولیت این انسان بزرگوار و فداکار، چه در دوران کوتاه ریاست جمهوری و چه پیش از آن، یکسره به تلاش بی‌وقفه در خدمت به مردم، کشور و اسلام سپری شد. رئیسی عزیز خستگی نمی‌شناخت. در این حادثه‌ی تلخ، ملت ایران، خدمتگزاری صمیمی، مخلص و باارزش را از دست داد. برای او، صلاح و رضایت مردم که حاکی از رضایت الهی است، بر همه چیز ترجیح داشت؛ از این‌رو آزرده‌گی‌هایش از ناسپاسی و طعن برخی بدخواهان، مانع تلاش شبانه‌روزی‌اش برای پیشرفت و اصلاح امور نمی‌شد.

رئیس‌ی عزیز خستگی نمی‌شناخت. در این حادثه‌ی تلخ، ملت ایران، خدمتگزاری صمیمی، مخلص و باارزش را از دست داد. برای او، صلاح و رضایت مردم که حاکی از رضایت الهی است، بر همه چیز ترجیح داشت؛ از این‌رو آزرده‌گی‌هایش از ناسپاسی و طعن برخی بدخواهان، مانع تلاش شبانه‌روزی‌اش برای پیشرفت و اصلاح امور نمی‌شد.

آیت‌الله مکارم شیرازی: مسئول متعهد، مخلص و انقلابی بود

آیت‌الله رئیسی در سال‌های طولانی و در عرصه‌های مختلف، خادم مردم و مکتب اهل‌بیت(ع) بود و در ادای وظیفه و خدمت، کوتاهی نکرد. وی نمونه‌ی بارزی از مسئول متعهد، مخلص و انقلابی بود و مواضع آگاهانه و توأم با حریت او در سراسر جهان، مایه‌ی عزت و سربلندی امت اسلام شد. مردم شریف ایران و بسیاری از مظلومان عالم، او را هرگز از یاد نخواهند برد.

آیت‌الله سبحانی: خود را وقف حل مشکلات مردم کرد

آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی (قدس‌سره)، انسانی فداکار و پرتلاش بود که به گواه همگان، وقت خود را در دوران ریاست جمهوری، وقف حل مشکلات اقتصادی و سیاسی کرد و بحمدالله تا آنجا که شرایط اجازه می‌داد، موفقیت بالایی داشت.

آیت‌الله رضوانی گیلانی: الگوی خستگی‌ناپذیری و صداقت است

نگاه امروز سیاستمداران دنیا، نگاهی ماکیاولیستی است و از هر ابزاری برای تثبیت قدرت و جایگاه خود استفاده می‌کنند. از این رو، یک سیاستمدار دینی باید صداقت خود را نشان دهد. آیت‌الله رئیسی کاملاً صادقانه با مردم برخورد می‌کرد و صداقت برایش مهم بود. در اثر این صداقت عملی، خدمت‌گزاری‌اش بروز کرد. در پیام حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تعبیر لطیف «خستگی‌ناپذیری» برجسته بود و این ویژگی باید برای همه‌ی مسئولین ما الگو باشد. کارگزاران ما باید صداقت و خستگی‌ناپذیری رئیسی را سرلوحه‌ی کار خود قرار دهند و نهضت جهادی خدمت به مردم را رقم بزنند.

حجت‌الاسلام سلیمانی اردהالی: دلدادۀ خاندان عصمت و طهارت بود

مهم‌ترین شاخصه‌ی آیت‌الله رئیسی، اخلاص و دلدادگی نسبت به خاندان عصمت و طهارت بود. او همان‌گونه که خود را نوکر امام رضا(ع) می‌دانست، نوکری مردم را نیز داشت. مردمی بودن شهید رئیسی، تواضع و منش شهید رجایی را به ما یادآوری کرد. رئیسی محبت به مردم را آشکار ساخت و مردم نیز این محبت را متقابلاً اظهار کردند. درود به شرافت مردم شهرهای مقدس قم، تهران، تبریز و مشهد که سیل‌آسا آمدند؛ و این شکوه مردمی، حاصل مردمی بودن آیت‌الله رئیسی بود. لازم است مکتب آیت‌الله رئیسی را برافرازیم؛ زیرا او مکتب شهید سلیمانی را به‌خوبی ادامه داد و مکتب دکتر بهشتی را زنده و احیا کرد. آیت‌الله رئیسی آنچه فراموش شده بود را احیا کرد و همه‌ی این‌ها ترجمان منش اهل بیت است.

آخوند عبدالباست قره‌باش: شهادت، اجر خدمت‌گزاری او بود

شهید رئیسی، محبوب و مردمی بود و با شهادت در راه خدمت به کشور، اجر خود را از خداوند گرفت. با تلاش‌های این شهید، ایران در خارج از مرزهای خود نیز پیشرفت‌های قابل توجهی داشت و با کشورهای منطقه روابط حسنه‌ای برقرار کرد. برنامه‌های آیت‌الله رئیسی و همچنین رهنمودهای رهبر معظم انقلاب، بر اقتدار و سرافرازی جمهوری اسلامی ایران در جهان افزود. ملت ایران، در این حادثه، شخصیت‌هایی بزرگ را از دست داد.

آیت‌الله سید محمد سعیدی: فقط دنبال خدمت به مردم بود

شهید آیت‌الله رئیسی هم در گفتار و هم در رفتار و عملکرد خود، حقیقتاً نشان داد که هیچ شأنی برای خود جز خدمت به مردم شریف و متدین ایران و نظام مقدس جمهوری اسلامی قائل نیست و در این مسیر، به عهد و سوگندی که خورده بود، وفادار ماند و جان خود را در این راه فدا کرد.

آیت‌الله فقیهی: برای دشمنانش هم دعا می‌کرد

شخصیت بزرگوار آیت‌الله رئیسی از جهات مختلفی حاصل تربیت در مکتب امام بود. توجه امام خمینی(ره) به مستضعفین مشخص است و این رئیس‌جمهور عزیز نیز همت زیادی مبذول داشت. شهید رئیسی مظلوم بود و در مدت ریاست‌جمهوری، در مقابل دشمنان داخلی و خارجی سکوت می‌کرد. در ارتباط مختصری که با او داشتم، می‌دیدم برای دشمنانش نیز دعا می‌کرد. آیت‌الله رئیسی پیرو ولایت بود و سعی داشت فرمایشات رهبر معظم انقلاب را نقطه‌به‌نقطه اجرا کند. او با قلب و جان، فرامین رهبری را اطاعت می‌کرد. برای ما سخت است که رئیس‌جمهوری مانند او پیدا کنیم.

کمال آخوند غراوی: اعتماد مردم به نظام را افزایش داد

بنده معتقدم از زمانی که آیت‌الله رئیسی مسئولیت ریاست‌جمهوری را پذیرفت، شاهد افزایش خدمات‌رسانی دولت به مردم بودیم. همچنین عملکرد آیت‌الله رئیسی در مبارزه با فساد و رانت و کمک به فعال‌سازی واحدهای تولیدی راکد، که باعث افزایش اعتماد مردم به نظام جمهوری اسلامی شد، بسیار قابل تقدیر است. فعالیت چشمگیر آیت‌الله رئیسی در راه خدمت به مردم، باعث افزایش محبوبیت او شد. نمونه‌ی آن، استقبال باشکوه مردم ولایی و انقلابی از ایشان و هیئت همراه در سفرهای استانی بود.

شخصیت

بزرگوار آیت‌الله

رئیسی از جهات

مختلفی حاصل

تربیت در مکتب

امام بود. توجه

امام خمینی(ره)

به مستضعفین

مشخص است و

این رئیس‌جمهور

عزیز نیز همت

زیادی مبذول

داشت. شهید

رئیسی مظلوم

بود و در مدت

ریاست‌جمهوری،

در مقابل دشمنان

داخلی و خارجی

سکوت می‌کرد. در

ارتباط مختصری که

با او داشتم، می‌دیدم

برای دشمنانش نیز

دعا می‌کرد

انعکاس

رئیس جمهور صادق الوعد

شهادت آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور فقید ایران، واکنش‌های گسترده‌ای در میان چهره‌های سیاسی، فرهنگی و نظامی به دنبال داشت. نظامیان، سیاستمداران و هنرمندان، فارغ از گرایش‌های سیاسی، از ویژگی‌های برجسته‌ی او چون اخلاص، تلاش خستگی‌ناپذیر و خدمت به مردم سخن گفتند. سینماگرانی مانند ابراهیم حاتمی‌کیا و رضا میرکریمی، شهادت او را ضایعه‌ای بزرگ برای ایران دانستند و بر تأثیر عمیقش بر جامعه تأکید کردند. چهره‌های سیاسی نیز از نقش او در تقویت سرمایه‌ی اجتماعی و مدیریت انقلابی یاد کردند. این واکنش‌ها، تصویری از رئیسی به عنوان شخصیتی متعهد و تأثیرگذار در عرصه‌های مختلف ترسیم می‌کند که یادش در قلب ملت ماندگار است. در ادامه، برخی از این خاطرات و نوشته‌ها که از زبان و قلم این بزرگان شنیده و ثبت شده، می‌آید.

شهید رئیسی مردم را ولی‌نعمت خود می‌دانست

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی: بنا بر فرمایش امام خمینی (ره)، کار برای خدا خستگی و دلسردی ندارد. زندگی شهید آیت‌الله رئیسی، به‌ویژه در دوران ریاست جمهوری، به‌گونه‌ای بود که خستگی را خسته کرده بود. این شهید عزیز هرگز، علی‌رغم تمامی سختی‌ها، مشکلات و زخم‌زبان‌ها، دلسرد نشد. آیت‌الله رئیسی همواره امیدوارانه سخن می‌گفت. مهم‌ترین ویژگی شهید رئیسی این بود که مردم را ولی‌نعمت خود می‌دانست و آنان را مزاحم فرض نمی‌کرد. او با عشق برای مردم کار می‌کرد؛ لذا مهم‌ترین و اساسی‌ترین اقدام او، ایجاد رابطه‌ای در تراز انقلاب اسلامی میان مسئول و مردم بود. او در مقام رئیس‌جمهور، نماد این رابطه شد و در عالی‌ترین سطح مسئولیت، نشان داد که هیچ حجاب و مانعی میان مردم و مسئول انقلابی وجود ندارد.

شهید رئیسی یک استثناء بود

اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور در دولت‌های یازدهم و دوازدهم: من سه یا چهار نامه در دوران ریاست جمهوری ایشان نوشتم. بعد از هر نامه، فردای آن روز تماس تلفنی داشتند؛ هم درباره‌ی محتوای نامه با من بحث می‌کردند و هم از اینکه برایشان وقت گذاشته‌ام تشکر می‌نمودند. آیت‌الله رئیسی نسبت به مسائل اخلاقی انصافاً بسیار مبادی‌آداب بودند. البته روحانیت ایران در این زمینه معمولاً خوب هستند، اما آیت‌الله رئیسی جزو افراد بسیار استثنایی در این عرصه بود.

شهید رئیسی برای قدرت ارزش قائل نبود

مسعود پزشکیان، رئیس دولت چهاردهم: اینکه فردی به قدرت و جایگاهی برسد اما همچنان چهره و لحنش تغییر نکند و با مردم مثل یک انسان عادی سخن بگوید، از خصوصیات آیت‌الله رئیسی بود؛ ویژگی‌ای که در بسیاری از رؤسای جمهور پیشین شاهد نبودیم.

او توانست استعدادهای درونی ملت را شکوفا کند

سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه: رئیس‌جمهور ما آسمانی و مصداق یک رئیس‌جمهور کامل بود که کم می‌خواست و حتماً در خواب هم دغدغه‌ی مردم را داشت. او کارخانه‌های تعطیل‌شده را راه‌اندازی کرد، به روستاهای محروم سرکشی می‌کرد، منزلت بین‌المللی نظام را در جهان رشد داد و جایگاه ایران را ارتقا بخشید. به برکت هدایت‌های رهبر معظم انقلاب و میدان‌داری رئیس‌جمهور، امروز ایران اسلامی اقتداری مثال‌زدنی دارد. شجاعت، تصمیم، توکل و استقامت رهبر معظم انقلاب در ماجرهای بزرگ مثال‌زدنی است. جمهوری اسلامی ایران در «وعده‌ی صادق» به قلب دشمن کودک‌کش حمله کرده و رئیس‌جمهور نیز با شجاعت سیاسی، موضع جمهوری اسلامی را به‌خوبی ترسیم کرد. آیت‌الله رئیسی در سنگر ریاست‌جمهوری اسلامی ایران، در این مدت کوتاه سه‌ساله، عرصه‌های وسیعی از شخصیت ملی را برای ایران و ایرانی بزرگ کرد، کوشید کشور را از تحریم‌ها نجات دهد و در این امر موفق بود. او توانست استعدادهای درونی ملت را شکوفا کند.

جمهوری اسلامی ایران در «وعده‌ی صادق» به قلب دشمن کودک‌کش حمله کرده و رئیس‌جمهور نیز با شجاعت سیاسی، موضع جمهوری اسلامی را به‌خوبی ترسیم کرد. آیت‌الله رئیسی در سنگر ریاست‌جمهوری اسلامی ایران، در این مدت کوتاه سه‌ساله، عرصه‌های وسیعی از شخصیت ملی را برای ایران و ایرانی بزرگ کرد، کوشید کشور را از تحریم‌ها نجات دهد و در این امر موفق بود. او توانست استعدادهای درونی ملت را شکوفا کند.

دیدگاه

مرد میدان جنگ روایت‌ها

مروری بر دغدغه‌ها و توصیه‌های
شهید رئیسی در حوزه رسانه

شهید سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور فقید ایران، در دوران ریاست جمهوری خود نگاه ویژه‌ای به نقش رسانه‌ها در شکل دهی به افکار عمومی و تقویت همبستگی ملی داشت. او رسانه را نه تنها ابزاری برای اطلاع‌رسانی، بلکه یکی از ارکان اصلی پیشرفت کشور و حفظ استقلال فرهنگی در برابر هجمه‌های رسانه‌ای خارجی می‌دانست. رئیسی با درک عمیق از جنگ رسانه‌ای که کشور با آن مواجه بود، تلاش کرد با تقویت رسانه‌های داخلی، مرجعیت رسانه‌ای را به داخل کشور بازگرداند و اعتماد عمومی به رسانه‌های ملی را احیا کند.

رئیس جمهور از رسانه‌ها خواست تا با رفع شبهات و گره‌های ذهنی مردم، مانع تبدیل این شبهات به مسائل اجتماعی شوند. او خود با سخنرانی‌های بی‌نظیرش در سازمان ملل نشان داد که مرد میدان جنگ روایت‌هاست و توانست دست رسانه‌های دشمن را در ساختن چهره‌ای دروغین از شهید سلیمانی و در سیاه‌نمایی‌ها علیه قرآن کریم، رو کند.

♦ تأکید بر امیدآفرینی

امیدآفرینی یکی از محورهای اصلی گفتمان شهید رئیسی در تعامل با رسانه‌ها بود. او باور داشت که دولت با اقدام و عمل و رسانه‌ها با قلم و بیان خود، می‌توانند نقاط قوت کشور را برجسته کنند و در برابر جریان یأس‌آفرینی دشمن ایستادگی نمایند. رئیسی در نشست‌های متعدد، از جمله مراسم روز خبرنگار، بر ضرورت تبیین دستاوردهای نظام تأکید کرد و از اهالی رسانه خواست تا با روایت پیشرفت‌ها، نشاط و امید را در جامعه تقویت کنند. او همچنین پیشنهاد راه‌اندازی «اردوهای راهیان پیشرفت» را مطرح کرد تا دستاوردهای کشور به‌صورت ملموس برای مردم معرفی شود.

♦ دفاع از آزادی بیان

رئیس جمهور شهید، آزادی قلم و بیان را از افتخارات انقلاب اسلامی می‌دانست و بر پابندی دولت به این اصل تأکید داشت. او در مراسم روز خبرنگار ۱۴۰۲ اعلام کرد که از ابتدای فعالیت دولت، هیچ شکایتی از رسانه‌ها و خبرنگاران انجام نشده و تمامی پرونده‌های شکایت پیشین مختومه شده‌اند. این رویکرد نشانه‌ای بود از استقبال دولت از نقد منصفانه و تلاش برای ایجاد فضایی باز برای گفت‌وگو. رئیسی همچنین بر رعایت انصاف در نقد تأکید داشت و از رسانه‌ها خواست تا در کنار بیان کاستی‌ها، نقاط قوت را نیز بازتاب دهند.

♦ چالش‌های جهانی

شهید رئیسی در سخنان خود، بارها به نقش رسانه‌های غربی در تحریف واقعیت‌ها، به‌ویژه در باره مسائل فلسطین و غزه، اشاره می‌کرد. او معتقد بود که برخی رسانه‌ها با سانسور جنایات رژیم صهیونیستی و انحراف افکار عمومی، در خدمت اهداف استکباری عمل می‌کنند. در مقابل، رسانه‌های داخلی می‌توانند بسا حفظ مرجعیت خبری و ارائه روایت‌های صادقانه، مانع از غلبه تصویرسازی‌های دروغین دشمن شوند. این دیدگاه، بازتابی از درک عمیق رئیس جمهور از اهمیت رسانه در جنگ شناختی و رسانه‌ای بود.

او اهالی رسانه را به‌راستی «چشم بینا و زبان گویای جامعه» می‌دانست و در سه سال حضور خود در قوه مجریه، رابطه‌ای نزدیک و پویا با اصحاب رسانه برقرار کرد. این ارتباط نه تنها در قالب نشست‌های خبری، بلکه در دیدارهای متعدد با خبرنگاران، سردبیران و مدیران رسانه‌ها شکل گرفت. او با حضور در جمع اهالی رسانه، شنونده دیدگاه‌ها، انتقادات و پیشنهادها آنان بود و تلاش کرد پلی ارتباطی میان دولت و مردم برقرار کند. نشست‌های هم‌اندیشی با اصحاب رسانه، از جمله دیدار شامگاهی ۲۱ فروردین ۱۴۰۱ و عصر ۲۴ اسفند ۱۴۰۲، نمونه‌هایی از این تعامل سازنده‌اند که نشان از اهتمام ویژه رئیس جمهور به نقش رسانه‌ها در تقویت اعتماد عمومی و امیدآفرینی دارند.

♦ تعهد به اطلاع‌رسانی صادقانه

شهید رئیسی رسانه‌ها را بازوی دولت در تبیین دستاوردها و مقابله با جنگ روایت‌ها می‌دانست. او در نشست ۲۱ فروردین ۱۴۰۱، با تأکید بر اهمیت اطلاع‌رسانی صادقانه و منصفانه، از رسانه‌ها خواست تا با روایت دقیق و امیدآفرین، سرمایه اجتماعی را تقویت کنند. رئیسی بر این نکته تأکید داشت که نقد رسانه‌ای نه تنها مانعی برای دولت نیست، بلکه فرصتی برای بهبود عملکرد و رفع کاستی‌هاست.

♦ حضور فعال در رسانه ملی

رئیس جمهور شهید، حضوری فعال و میدانی در تعامل با رسانه‌ها داشت. در آستانه روز خبرنگار، در ۱۷ مرداد ۱۴۰۲، او در مراسم اختتامیه بیست‌ویکمین جشنواره ملی رسانه‌های ایران حضور یافت و از نقش رسانه‌ها در خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن تجلیل کرد. همچنین، روز پیش از این مراسم، با بازدید از سازمان صداوسیما، از نزدیک در جریان فعالیت‌های بخش‌های مختلف این سازمان، از جمله معاونت‌های صدا، سیما و سیاسی، قرار گرفت.

♦ رسالت رسانه‌ها

شهید رئیسی عصر حاضر را «دوران جنگ روایت‌ها» می‌دانست؛ دورانی که در آن، دشمن با ابزارهای رسانه‌ای به دنبال تحریف واقعیت‌ها و ایجاد یأس در جامعه است. او در دیدار ۲۴ اسفند ۱۴۰۲، با گرامیداشت یاد شهدای رسانه، به‌ویژه شهدای غزه، بر نقش کلیدی رسانه‌ها در مقابله با جنگ ترکیبی دشمن تأکید کرد. به گفته او، رسانه‌های امیدآفرین در برابر رسانه‌های یأس‌آفرین قرار دارند و رسالت‌شان حفظ وحدت اجتماعی و ارتقای مشارکت عمومی است.

امیدآفرینی یکی از

محورهای اصلی

گفتمان شهید

رئیس در تعامل با

رسانه‌ها بود. او باور

داشت که دولت

با اقدام و عمل و

رسانه‌ها با قلم و

بیان خود، می‌توانند

نقاط قوت کشور

را برجسته کنند

و در برابر جریان

یأس‌آفرینی دشمن

ایستادگی نمایند

جلوه

نگاهی به مدارج علمی و آثار آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی

فقیه مجاهد

آیت‌الله مهدوی کنی و آیت‌الله حاج آقامجتبی تهرانی مبنی بر حفظ ارتباط علمی با طلاب، از سال ۱۳۸۰ تا زمان شهادت (اردیبهشت ۱۴۰۳) به تدریس در مدارس علمیه تهران از جمله مدرسه مجید، مدرسه امیرالمؤمنین (ع)، مدرسه امام حسین (ع) و مدرسه مروی پرداخت. او سطوح عالی حوزه همچون رسائل، مکاسب، کفایتین و قواعد فقهیه را تدریس می‌کرد و پس از عزیمت به مشهد مقدس از ابتدای سال ۱۳۹۵، در مدرسه عالی نواب به تدریس «فقه وقف» مشغول شد.

آیت‌الله رئیسی همچنین در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه امام صادق (ع)، مدرسه عالی شهید مطهری و دانشگاه آزاد اسلامی، به تدریس دروس تخصصی «فقه قضاء»، «فقه اقتصاد»، «اصول فقه» و «قانون مدنی» پرداخت.

سوابق علمی

- سطح چهار فقه و اصول از حوزه علمیه قم؛
- دکترای فقه و مبانی حقوق با گرایش حقوق خصوصی از مدرسه عالی شهید مطهری (ره)؛
- تدریس متون فقهی سطح عالی و قواعد فقه قضاء و فقه اقتصاد در حوزه‌های علمیه تهران و دانشگاه‌ها.

آثار

- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش قضایی)؛ بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی
- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش اقتصادی)؛ بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی
- کتاب تقریرات درس قواعد فقه (بخش عبادی)؛ بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی
- ارث بلاوارث در فقه و حقوق؛ انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی
- تعارض اصل و ظاهر در فقه و حقوق؛ انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی
- فقه وقف؛ بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی

شهید جمهور، آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، در طول حیات پربار خود نه تنها به عنوان یک مدیر انقلابی و مردمی شناخته شد، بلکه در عرصه علمی نیز کارنامه‌ای درخشان از خود به جا گذاشت. یکی از آن بزرگه‌هایی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب دل ملت ایران برای شهید جمهور سوخت، تخریب‌ها و تهمت‌هایی بود که در مناظرات انتخاباتی به دروغ نسبت به مدارج علمی ایشان مطرح شد. با وجود این بداخلاقی‌ها، شهید رئیسی با متانت و اخلاق‌مداری، تنها به انتشار مدارک علمی خود بسنده کرد و پاسخ تخریب‌ها را با سکوت و عمل داد. امروز که او دیگر در میان ما نیست، مرور سوابق علمی‌اش یادآور این حقیقت است که صداقت و تلاش بی‌وقفه، پاسخی ماندگار به تهمت‌هاست.

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی در حوزه علمیه قم، علوم مختلف حوزوی را نزد اساتید برجسته فراگرفت: اصول فقه را نزد آیت‌الله مروی، لمعتین را نزد آیت‌الله فاضل هرنندی، رسائل را نزد آیت‌الله موسوی تهرانی، مکاسب محرمه را نزد آیت‌الله دوزدوانی، کتاب‌البیع مکاسب را نزد آیت‌الله خزعلی، خیارات مکاسب را نزد آیت‌الله ستوده و آیت‌الله طاهری خرم‌آبادی، و کفایه را نزد آیت‌الله سیدعلی محقق داماد. همچنین تفسیر قرآن کریم را از محضر آیت‌الله مشکینی و آیت‌الله خزعلی، شرح منظومه و فلسفه را نزد آیت‌الله احمد بهشتی، دوره شناخت را نزد آیت‌الله مطهری، و نهج البلاغه را نزد آیت‌الله نوری همدانی آموخت. او دروس خارج اصول را نزد آیت‌الله سید محمدحسن مرعشی شوشتری و آیت‌الله هاشمی شاهرودی و خارج فقه را نزد آیت‌الله حاج آقامجتبی تهرانی و رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، تلمذ کرد. پیش از پایان دوره سطح، موفق به ورود به دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق خصوصی شد و پس از دفاع از پایان‌نامه خود در سال ۱۳۸۰، با قبولی در کنکور دکتری مدرسه عالی شهید مطهری، تحصیل در رشته فقه و حقوق خصوصی را ادامه داد.

وی با تکمیل تحقیقات خود در این رشته، موفق به دریافت مدرک سطح چهار حوزه (عالی‌ترین سطح حوزوی) شد و در نهایت، رساله دکتری خود را با عنوان «تعارض اصل و ظاهر در فقه و حقوق» با نمره ممتاز دفاع کرد و به درجه دکترای فقه و حقوق در مدرسه عالی شهید مطهری نائل آمد.

علاوه بر مسئولیت‌های کلان کشوری، به توصیه مکرر

با وجود این:
بداخلاقی‌ها، شهید
رئیس، با متانت
و اخلاق‌مداری،
تنها به انتشار
مدارک علمی خود
بسنده کرد و پاسخ
تخریب‌ها را با
سکوت و عمل داد.
امروز که او دیگر در
میان ما نیست، مرور
سوابق علمی‌اش
یادآور این حقیقت
است که صداقت
و تلاش بی‌وقفه،
پاسخی ماندگار به
تهمت‌هاست

برداشت

ایستادگی در برابر طوفان تحریم‌ها

نگاهی به دستاوردهای اقتصادی
دولت شهید رئیسی

در مدت دو سال و هشت ماه فعالیت دولت شهید آیت‌الله رئیسی، اقتصاد ایران در میانه‌ی طوفان تحریم‌ها و چالش‌های جهانی، جهشی چشمگیر را تجربه کرد که بی‌تردید در تاریخ معاصر ماندگار خواهد ماند. این دولت با عزمی راسخ، نرخ تورم افسارگسیخته را از حدود ۶۰ درصد به ۳۱ درصد رساند و امید را به سفره‌های مردم بازگرداند. نرخ بیکاری نیز با ایجاد فرصت‌های شغلی، به کمترین سطح تاریخی خود یعنی ۸.۸ درصد در تابستان ۱۴۰۲ رسید و نشان داد که اراده‌ی ملی می‌تواند قفل رکود را بشکند. تولید نفت، این شاه‌رگ حیاتی اقتصاد کشور، با افزایش چشمگیر به ۳ میلیون بشکه در روز رسید و جایگاه ایران را در اوپک احیا کرد و درآمدهای ارزی را بازآفرینی نمود. تولید ناخالص داخلی نیز با رشد پایدار ۵.۱ درصدی در پاییز ۱۴۰۲، گواهی بر تحرک اقتصادی بی‌وقفه بود. از احیای واحدهای تولیدی تا گشایش کریدور شمال-جنوب، دولت رئیسی با دستانی پرامید، بنیان‌های اقتصادی کشور را تقویت کرد و نشان داد که حتی در تنگنای تحریم، می‌توان به قله‌های پیشرفت رسید. این دستاوردها، صرفاً آمار و ارقام نیستند؛ بلکه روایتی از مقاومت و پیروزی ملتی‌اند که با تکیه بر توان داخلی، آینده‌اش را ساخت. در ادامه، نگاهی خواهیم داشت به برخی از این شاخص‌ها بر اساس نمودارهای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک جهانی:

۱. نرخ تورم

نرخ تورم از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی مؤثر بر زندگی روزمره مردم است. بر اساس گزارش بانک مرکزی، نرخ ماهانه تورم کالاها و خدمات مصرفی در شهریورماه ۱۴۰۰، همزمان با آغاز دولت رئیسی، ۵۹.۳ درصد بود. این نرخ پس از یک سال، در شهریور ۱۴۰۱ به ۳۹.۶ درصد کاهش یافت. طبق آمار، تورم نقطه‌به‌نقطه و سالانه در شهریور ۱۴۰۰ به ترتیب ۴۶.۳ و ۴۳.۹ درصد بوده و در ماه پایانی دولت رئیسی به ترتیب به ۳۷ و ۳۱ درصد کاهش یافته است.

۲. میزان نقدینگی

میزان نقدینگی یکی از شاخص‌های کلیدی اقتصاد است که تأثیر مستقیمی بر ارزش پول ملی دارد. طبق داده‌های بانک مرکزی، رشد نقدینگی در سال ۱۴۰۰ معادل ۳۹ درصد بود که این عدد در سال ۱۴۰۲ به ۲۴.۳ درصد کاهش یافت. هرچند میزان نقدینگی همچنان در حال رشد بود، اما دولت رئیسی موفق شد سرعت رشد آن را در کمتر از دو سال، ۱۵ درصد کاهش دهد. به همین دلیل، اگرچه ارزش پول ملی همچنان کاهش یافت و نرخ ارز بالا رفت، اما شدت این روند کاهش یافته و شاخص‌های اقتصادی در مسیر اصلاح قرار گرفتند.

۳. تولید ناخالص داخلی (GDP)

مهم‌ترین شاخص جهانی برای سنجش قدرت اقتصادی کشورها، تولید ناخالص داخلی (GDP) است. طبق گزارش بانک جهانی، GDP ایران در دوره دولت روحانی به پایین‌ترین سطح در ده سال اخیر رسید و در سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۹ معادل ۲۳۹.۷۴ میلیارد دلار بود. این رقم در بازه ۱۴۰۲-۱۴۰۱ به ۴۱۳.۳۹ میلیارد دلار افزایش یافت.

۴. نرخ رشد اقتصادی

دولت روحانی نرخ رشد اقتصادی ایران را در سال ۲۰۱۹ به منفی ۳.۱ درصد رساند و در زمان واگذاری دولت، رشد اقتصادی ۳.۳ درصدی را ثبت کرد. در دولت شهید رئیسی، این نرخ تا ۵ درصد افزایش یافت.

۵. نرخ بیکاری

اشتغال همواره از دغدغه‌های اصلی جوانان و به‌ویژه دانشجویان بوده است. طبق نمودارهای آماری، متوسط نرخ بیکاری در دولت روحانی ۱۱.۰۱ درصد بود که تفاوتی با دولت احمدی‌نژاد نداشت. اما در دولت کوتاه شهید رئیسی، این نرخ به ۸.۸ درصد کاهش یافت. بدترین نرخ بیکاری نیز متعلق به دولت خاتمی با رقم ۱۲.۸ درصد بوده است.

۶. صادرات نفت

نفت همواره یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد ایران بوده است و میزان صادرات آن تأثیری مستقیم بر وضعیت اقتصادی کشور دارد. بنا به گزارش رویترز، صادرات نفت ایران در دولت روحانی به کمتر از ۲۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته بود. اما در سال ۱۴۰۰ این رقم به بیش از یک میلیون بشکه افزایش یافت. تحلیلگران آمریکایی این رشد را ناشی از توان ایران در دور زدن تحریم‌ها دانستند. اگرچه سخنگوی وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده بود که هیچ تحریمی لغو نشده، اما ایران توانست صادرات نفت خود را افزایش دهد. رویترز در همان زمان گزارش داد که تولید نفت ایران به حدود ۳ میلیون بشکه در روز رسیده است.

۷. صادرات غیرنفتی

صادرات غیرنفتی نقش کلیدی در توسعه اقتصاد پایدار و رهایی از وابستگی به نفت دارد. به گزارش گمرک ایران، صادرات غیرنفتی در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۴۰ درصدی داشته است. همچنین، تجارت غیرنفتی (مجموع صادرات و واردات) که در سال ۱۳۹۹ معادل ۷۴ میلیارد دلار بود، با رشد ۵۷ درصدی در سال ۱۴۰۲ به ۱۱۶ میلیارد دلار رسید.

اشتغال همواره

از دغدغه‌های

اصلی جوانان و

به‌ویژه دانشجویان

بوده است. طبق

نمودارهای آماری،

متوسط نرخ بیکاری

در دولت روحانی

۱۱.۰۱ درصد

بود که تفاوتی با

دولت احمدی‌نژاد

نداشت. اما در

دولت کوتاه شهید

رئیسی، این نرخ به

۸.۸ درصد کاهش

یافت. بدترین نرخ

بیکاری نیز متعلق به

دولت خاتمی با رقم

۱۲.۸ درصد بوده

است

سند

می‌دانم شهید می‌شوم!

نگاهی کوتاه به زندگی شهید آیت‌الله سیدمحمدعلی آل‌هاشم

همراه بود. او با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۶ ریاست سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران را بر عهده داشت و در این مدت، سه بار موفق به کسب رتبه نخست در میان سازمان‌های عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح در اشراف فرماندهی معظم کل قوا شد.

از جمله آثار تألیفی ایشان می‌توان به تألیفات تخصصی برای نیروهای مسلح، طلاب و روحانیون و همچنین آثار عمومی مانند: «شمیم اخلاق و تربیت اسلامی»؛ «سیره اخلاقی و تربیتی»؛ «بررسی فقهی جنگ روانی» مجموعه شش جلدی «پیام جمعه» (شامل خطبه‌های نماز جمعه تبریز) اشاره کرد. شهید آیت‌الله سیدمحمدعلی آل‌هاشم پس از آیت‌الله قاضی طباطبایی و شهید آیت‌الله میراسدالله مدنی، سومین امام جمعه شهید تبریز محسوب می‌شود.

او در بخشی از وصیت‌نامه خود که در روز عاشورای سال ۱۳۹۷ نگاشته شده، چنین می‌نویسد:

«اینجانب سیدمحمدعلی آل‌هاشم، فرزند سیدمحمدتقی، در حوزه علمیه قم مشغول تحصیل بودم که پس از شهادت شهید محراب حضرت آیت‌الله مدنی (قدس سره) و در آغاز ورود حضرت آیت‌الله ملکوتی (ره) به تبریز، به دستور نماینده محترم امام در آذربایجان و امام جمعه تبریز و با الهام‌گیری از رهنمودهای ابوی گرامی و برادر بسیار ارجمند مرحوم حاجت‌الاسلام والمسلمین آقای افسری، به موجب وظیفه شرعی در تبریز مشغول خدمت‌گزاری به اسلام و مسلمین شدم. از سال ۷۲ در تهران، با هزاران مشکل، دوری از خانواده و چندین بار خانه‌به‌دوش شدن، به خدمت ادامه دادم و بر این خدمت به درگاه ایزد متان شاکرم.

از سال ۸۸ (تیرماه) با حکم مقام معظم رهبری به‌عنوان نماینده ایشان و رئیس سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران منصوب شدم و به لطف الهی موفقیت خوبی حاصل شد، تا اینکه علی‌رغم میل باطنی، از تاریخ ۱۳۹۶/۳/۱۰ به امر ولی امر مسلمین به‌عنوان نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز منصوب شدم و تاکنون نیز موفقیت‌هایی در این حوزه حاصل شده است.

خدایا! تو شاهی که در مدت خدمت‌گزاری، اگر خیری به اسلام نرساندم، لااقل کوشیدم ضرری هم نرسانم. با یقین می‌گویم که همواره تلاش کردم کسی به سبب اعمال و رفتار و کردار من، به روحانیت بدبین نشود. لذا بر اساس دستور شرع مقدس اسلام وصیت می‌کنم:

می‌دانم شهید می‌شوم، که آرزوی دیرینه‌ام است؛ در این صورت، سه سید شهدای محراب تبریز خواهند بود.

به هنگام دفن، حتی‌الامکان از کفنی استفاده شود که در کربلا خریداری و به حرم مطهر سالار شهیدان حضرت امام حسین (ع) متبرک کرده‌ام.»

آیت‌الله سیدمحمدعلی آل‌هاشم، امام جمعه تبریز و نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی، زاده سال ۱۳۴۱ در تبریز بود. وی از سال ۱۳۸۸ تا ۱۱ تیرماه ۱۳۹۶ ریاست سازمان عقیدتی سیاسی ارتش را بر عهده داشت و از جمله مسئولیت‌های دیگر ایشان می‌توان به عضویت در شورای مرکزی جامعه روحانیت مبارز تهران، شورای سیاست‌گذاری انجمن جمعه کشور، نمایندگی مردم آذربایجان شرقی در ششمین دوره مجلس خبرگان رهبری، و عضویت در میز آذربایجان مجمع تشخیص مصلحت نظام اشاره کرد. وی فرزند آیت‌الله سیدمحمدتقی آل‌هاشم، از روحانیون برجسته تبریز بود. تحصیلات مقدماتی را در تبریز گذراند و سپس برای فراگیری علوم دینی به قم رفت.

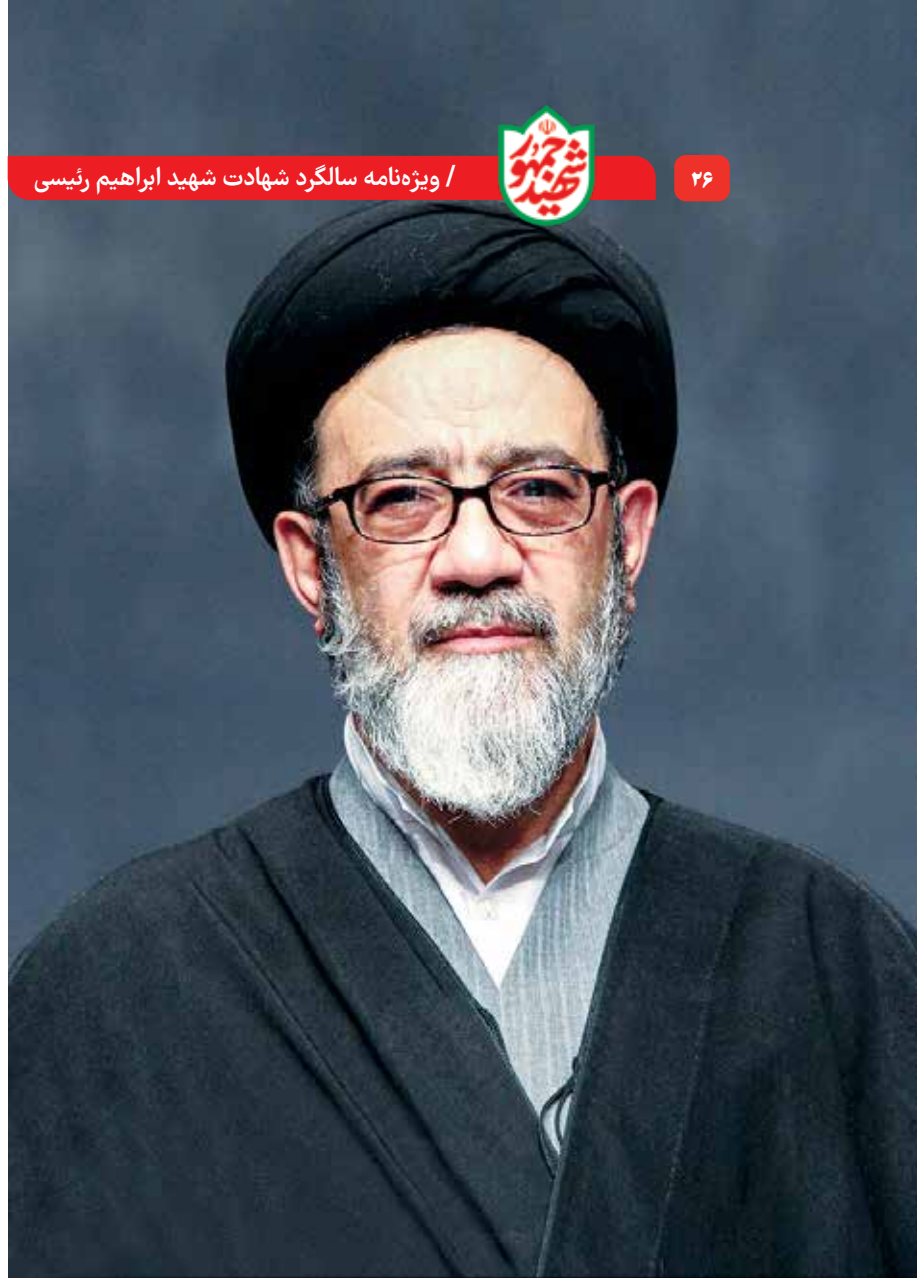
آیت‌الله آل‌هاشم تحصیلات حوزوی را تا سطح چهار (دکتری حوزوی) ادامه داد و به مدت ۱۴ سال در درس خارج مقام معظم رهبری حضور داشت. همچنین موفق به اخذ مدرک دکترای فقه و مبانی حقوق اسلامی شد.

او نخستین امام جمعه‌ای بود که دستور داد نرده‌های مصلی، که میان مردم و مسئولان فاصله ایجاد می‌کرد، برداشته شود.

در دوره ششم مجلس خبرگان رهبری، به‌عنوان نماینده مردم آذربایجان شرقی وارد این مجلس شد و با کسب ۸۳۴ هزار و ۱۰۸ رأی، بیشترین رأی را در میان ادوار مختلف مجلس خبرگان در استان به دست آورد.

آیت‌الله آل‌هاشم سال‌ها در مناطق عملیاتی جبهه‌های جنگ تحمیلی حضور فعال داشت و با فرماندهان بزرگی همچون شهید صیاد شیرازی

می‌دانم شهید می‌شوم، که آرزوی دیرینه‌ام است؛ در این صورت، سه سید شهدای محراب تبریز خواهند بود، به هنگام دفن، حتی‌الامکان از کفنی استفاده شود که در کربلا خریداری و به حرم مطهر سالار شهیدان حضرت امام حسین (ع) متبرک کرده‌ام

خاطره

مروری بر خاطراتی از
شهید آیت‌الله آل‌هاشم

مردم تبریز تورا فراموش نمی‌کنند

آیت‌الله سیدمحمدعلی آل‌هاشم، نامی است که با مردم‌داری، اخلاص و ساده‌زیستی در دل مردم تبریز و ایران جاودانه شد. او نه تنها امام جمعه‌ای بود که منبرش بوی صمیمیت می‌داد، بلکه عالمی بود که با حضور همیشگی‌اش در میان مردم، از استادیوم‌های ورزشی تا کوچه‌های محروم، فاصله‌ها را از میان برداشته بود. خاطراتش، روایت‌هایی است از مردی که با لبخندش امید می‌آفرید و با تواضعش درس زندگی می‌داد. هر لحظه از زندگی‌اش داستانی است سرشار از عشق به خدمت و ایمان به خدا. در ادامه، مروری داریم بر خاطرات این شهید والا مقام؛ خاطراتی که همچنان در دل‌ها زنده‌اند و الهام‌بخش نسل‌ها خواهند بود.

♦ خاطراتی که مردم تبریز فراموش نمی‌کنند

چند سال پیش که شهردار منطقه ۳ تبریز بودم، دفتر حاج آقا آل‌هاشم در محدوده حوزه استحفاظی ما قرار داشت و همین امر باعث می‌شد بیشتر با ایشان در ارتباط باشم. در جلساتی هم که خدمت‌شان می‌رسیدیم، همواره تأکید ایشان بر قانون‌مداری و تعامل میان ارگان‌ها برای توسعه بهتر شهر بود.

ایشان دو خاطره مهم برای مردم آذربایجان شرقی رقم زدند که باور دارم هرگز فراموش نخواهند شد. اولین خاطره، حذف نرده‌های وی‌آی‌پی در نماز جمعه بود؛ اقدامی که به قول خود ایشان برای از بین بردن بساط طبقاتی شدن انجام شد تا مردم از هر قشر و صنفی بتوانند در هر نقطه‌ای که خواستند، حتی نزدیک به امام جمعه بنشینند. حاج آقا پایه‌گذار این تغییر مهم بود و تاجایی که به یاد دارم، پس از آن در یکی دیگر از شهرهای کشور نیز چنین اتفاقی رخ داد.

دومین خاطره مربوط به ارتباط بی‌واسطه‌اش با مردم بود. در هر جایی که حضور می‌یافت، حتماً در حین پیاده‌روی وارد مغازه‌ها می‌شد و با کسبه احوال‌پرسی می‌کرد. بسیاری از مردم تبریز او را در خیابان، مغازه‌ها، تاکسی یا حتی مترو می‌دیدند. بارها شنیدم که مردم در همین واگن‌های مترو مشکلاتشان را با او مطرح می‌کردند و از ایشان راهنمایی می‌گرفتند. (به نقل از علی اکبر پورخرمدند، شهردار منطقه ۵ تبریز)

♦ تنها کسی بود که ما را فراموش نکرد

«محمدرضا رحمانی»، یکی از خلبانان جنگنده‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران، در تاریخ ۴ دی‌ماه ۱۳۹۸ بر اثر برخورد جنگنده‌اش با صخره‌ای در ارتفاعات سیلان استان اردبیل به شهادت رسید. همسر شهید درباره روزهای پس از شهادت و حمایت‌های بی‌دریغ آیت‌الله آل‌هاشم می‌گوید:

«وقتی محمدرضا شهید شد، مدتی همه می‌آمدند، کمک می‌کردند و

قول‌هایی می‌دادند، اما پس از مدت کوتاهی همه ما را فراموش کردند. تنها کسی که همیشه به یاد ما بود و جویای احوال ما می‌شد، شهید آیت‌الله آل‌هاشم بود. ایشان با پسرم خیلی رفیق بود؛ هر وقت «ایلیا» را می‌دید، چنان او را در آغوش می‌کشید که گویی فرزند خودش را دیده است. همیشه به او محبت می‌کرد و این محبت، جنس دیگری داشت.»

(به نقل از همسر خلبان شهید محمدرضا رحمانی)

♦ دو نکته از شهید آل‌هاشم

حاج آقا هر شب بعد از ساعت ۱۰ به خانه می‌رفت. تا حدود ساعت ۹ یا ۱۰ شب، همه نامه‌های مردم را شخصاً باز می‌کرد، می‌خواند و پاسخ می‌داد. آخر شب، بسیار خسته و کوفته به خانه بازمی‌گشت و از همان غذایی که به سربازان بیت داده می‌شد، همان را میل می‌کرد.

در بیت، فشار کاری بسیار بالا بود و برخی نیز مراعات حال او را نمی‌کردند و موجب ناراحتی‌اش می‌شدند. یک‌بار به ایشان گفتم: «حاجی، شما الان وضعیت جسمی‌تان مناسب نیست. باید غذای مقوی‌تری بخورید. دیابت و فشار خون شما را اذیت می‌کند.» اما باز هم پاسخ می‌داد: «هر غذایی که به سربازان داده می‌شود، من هم همان را می‌خورم.» نکته دیگر اینکه در دیدارهای مردمی، هم کارگر ساده می‌آمد و حرفش را می‌زد، هم مدیرکل ارشد استان. گاهی اوقات با اینکه وظیفه‌اش نبود، ولی برای حل مشکلات استان، خودش به تهران تماس می‌گرفت. در برخی ادارات، به نامه‌هایش ترتیب اثر نمی‌دادند.

در یکی از جلسات خصوصی به ایشان گفتم: «حاجی، این قدر نامه می‌نویسید و امضاء می‌کنید ولی توجهی نمی‌شود، این روند باعث می‌شود امضای شما از اعتبار بیفتد.» در پاسخ گفتم: «من وظیفه خودم را انجام می‌دهم. کسی که با امید به این خانه می‌آید، باید ببیند که من تلاش خود را کرده‌ام.»

(سرهنگ سعید ارضی، مسئول روابط عمومی لشکر ۲۱ حمزه)

♦ فرزندی که پدر شد

در خرداد ۱۳۹۶، سیدمحمدعلی آل‌هاشم به عنوان امام جمعه تبریز و نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی منصوب شد؛ انتصابی که با تصویری از او در حال دست‌بوسی پدرش همراه بود.

شهید آل‌هاشم در خاطره‌ای گفته است:

«پدرم به من گفتند: تا دیروز تو فرزند من بودی، اما از زمانی که حکم تو از سوی رهبر معظم انقلاب آمده است، علاوه بر فرزندی، در کسوت پدر من نیز هستی.»

در بیت، فشار

کاری بسیار بالا

بود و برخی نیز

مراعات حال او

را نمی‌کردند و

موجب ناراحتی‌اش

می‌شدند. یک‌بار

به ایشان گفتم:

«حاجی، شما الان

وضعیت جسمی‌تان

مناسب نیست. باید

غذای مقوی‌تری

بخورید. دیابت

و فشار خون شما

را اذیت می‌کند.»

اما باز هم پاسخ

می‌داد: «هر غذایی

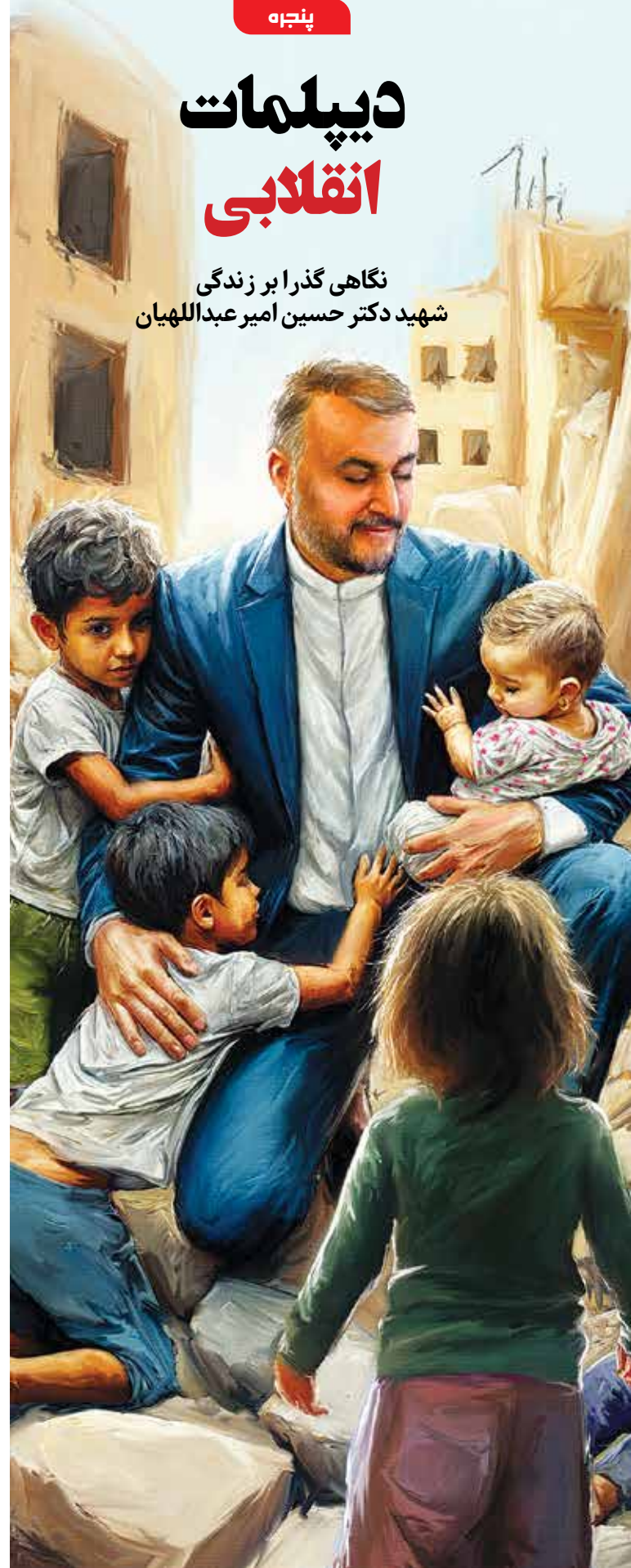
که به سربازان داده

می‌شود، من هم

همان را می‌خورم.»

پنجاه

دیپلمات انقلابی

نگاهی گذرا بر زندگی
شهید دکتر حسین امیرعبداللهیان

شهید حسین امیرعبداللهیان، نامی که در تاریخ دیپلماسی ایران با صلابت و تعهد به آرمان‌های انقلاب اسلامی گره خورده است، در اردیبهشت ۱۳۴۳ در دامغان، از توابع استان سمنان، دیده به جهان گشود. کودکی‌اش با سختی همراه بود؛ در ۶ و ۷ سالگی پدرش را از دست داد و بار سنگین زندگی بر دوش مادر و برادر بزرگ‌ترش افتاد. اما این دشواری‌ها نتوانست روح بلندپرواز او را محدود کند.

امیرعبداللهیان تحصیلات خود را با جدیت پی گرفت. او دانش‌آموخته کارشناسی روابط دیپلماتیک از دانشکده وزارت امور خارجه بود و سپس کارشناسی ارشد و دکترای روابط بین‌الملل را از دانشگاه تهران دریافت کرد. این پایه علمی قوی، همراه با روحیه انقلابی‌اش، او را به یکی از برجسته‌ترین دیپلمات‌های ایران تبدیل کرد.

♦ دیپلماسی در خدمت مقاومت

امیرعبداللهیان بیش از دو دهه در وزارت امور خارجه خدمت کرد و به‌ویژه در حوزه عربی و آفریقایی این وزارتخانه نقش آفرینی داشت. ارتباط نزدیکش با سردار شهید قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران، از او دیپلماتی ساخت که نه تنها در مذاکرات بین‌المللی قاطع بود، بلکه عمیقاً به جبهه مقاومت ایمان داشت. او که در سال ۲۰۰۳ و پس از سرنگونی صدام حسین مسئول پرونده عراق در وزارت امور خارجه شد، با شجاعت و هوشمندی در مذاکرات حساس بین‌المللی حضور یافت.

یکی از نقاط عطف کارنامه او، سرپرستی تیم مذاکره‌کننده ایران در نشست سه‌جانبه ایران، آمریکا و عراق در سال ۱۳۸۶ در بغداد بود. این نشست که به درخواست آمریکایی‌ها و با اجازه رهبر معظم انقلاب، آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، برای تأمین امنیت عراق برگزار شد، صحنه‌ای بود که اقتدار دیپلماتیک ایران را به نمایش گذاشت. شهید عبداللهیان بعدها درباره این مذاکرات گفت: «آمریکایی‌ها وقتی با منطق محکم ما مواجه می‌شدند و پاسخی نداشتند، صحنه را خالی می‌کردند.» او با ایستادگی بر مواضع ایران، اجازه نداد دستور جلسات به خواست طرف مقابل تعیین شود.

♦ شایسته روحیه سلیمانی

امیرعبداللهیان شایسته روحیه سردار سلیمانی بود و این تحسین را پنهان نمی‌کرد. او در دیدار با هیئت‌های اروپایی با صراحت می‌گفت: «شما باید از جمهوری اسلامی و قاسم سلیمانی تشکر کنید. اگر او نبود، امنیت ایستگاه‌های مترو و مراکز عمومی در بروکسل، لندن و پاریس به خطر می‌افتاد.» این سخنان، بازتاب اعتقاد عمیق او به نقش ایران و جبهه مقاومت در تأمین صلح و امنیت جهانی بود. او از جبهه مقاومت، شامل حزب‌الله لبنان، سوریه و دیگر جریان‌های همسو با ایران در برابر رژیم صهیونیستی، با تمام وجود حمایت می‌کرد. این موضع‌گیری‌های قاطع، او را به نمادی از دیپلماسی انقلابی تبدیل کرد که در عین رعایت اصول حرفه‌ای، هرگز از آرمان‌ها عقب‌نشینی نمی‌کرد.

♦ از مجلس تا وزارت امور خارجه

امیرعبداللهیان بین سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ به‌عنوان دستیار ویژه رئیس مجلس و مدیرکل امور بین‌الملل مجلس شورای اسلامی خدمت کرد. تجربه او در این جایگاه، درک عمیقی از پیچیدگی‌های سیاست داخلی و خارجی به او بخشید. در ۲۰ مرداد ۱۴۰۰، سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور وقت، او را به‌عنوان وزیر پیشنهادی امور خارجه به مجلس معرفی کرد. عبداللهیان با اقتدار، با ۲۷۰ رأی موافق، ۶ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع، اعتماد نمایندگان را کسب کرد و در ۳ شهریور ۱۴۰۰ سکان وزارت امور خارجه را به دست گرفت.

♦ زندگی شخصی و شهادت

امیرعبداللهیان در سال ۱۳۷۳ ازدواج کرد و صاحب یک دختر و یک پسر شد. زندگی شخصی‌اش، مانند حرفه‌اش، سرشار از تعهد و مسئولیت بود. اما سرنوشت برای این دیپلمات انقلابی پایانی حماسی رقم زد. در اردیبهشت ۱۴۰۳، در جریان سانحه سقوط بالگرد، همراه با رئیس‌جمهور شهید، سید ابراهیم رئیسی، به شهادت رسید. شهید حسین امیرعبداللهیان نه تنها یک دیپلمات برجسته، بلکه نمادی از وفاداری به آرمان‌های انقلاب و مقاومت بود. او با قلم و کلامش، با منطق و شجاعتش، و با زندگی و شهادتش، راهی را روشن کرد که الهام‌بخش نسل‌های آینده خواهد ماند.

یادداشت

دیپلماسی در خدمت میدان

شهید امیرعبداللهیان در روزهای حساسی از تاریخ منطقه و جهان بر مسند وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران نشست. دستاوردهای بی نظیر او در دوره سه‌ساله حضورش در این وزارتخانه، مسیر سیاست خارجی کشور را به میدان‌های تازه‌ای گشود. در نوشتار پیش‌رو، تنها بخشی از تلاش‌های شهید امیرعبداللهیان برای پژواک صدای کودکان غزه در مجامع بین‌المللی و تثبیت ایستادگی جبهه مقاومت در منطقه مرور می‌شود.

♦ وحدت میدان و دیپلماسی

اولویت‌بخشی به منطقه در سیاست خارجی ایران سبب شد تا شهید امیرعبداللهیان در مقام وزیر امور خارجه، اهتمام ویژه‌ای به پیوند میان میدان و دیپلماسی (میان نیروی قدس و وزارت خارجه) داشته باشد. ریشه این رویکرد را باید در روابط نزدیک او با شهید شهید قاسم سلیمانی، فرمانده فقید نیروی قدس، جست‌وجو کرد. او در مصاحبه‌ای پس از شهادت سردار سلیمانی گفته بود:

«زمانی که معاون اداره سیاسی اول وزارت خارجه بودم و سردار سلیمانی برای پیگیری برخی موضوعات به وزارت خارجه می‌آمد، خواستار دیدار با من می‌شد و با من ملاقات می‌کرد؛ در حالی که علی‌القاعده باید با وزیر وقت دیدار می‌کرد.»

امیرعبداللهیان در مصاحبه‌ای خود را «سرباز سلیمانی» معرفی کرد و گفت هر بار که برای مذاکره به کشوری می‌رفت، پیش از آن با سردار سلیمانی مشورت می‌کرد. نخستین سفر رسمی او به‌عنوان وزیر امور خارجه نیز به سوریه انجام شد و طی آن با بشار اسد، رئیس‌جمهور این کشور دیدار کرد. این نزدیکی به شهید سلیمانی و حمایت فعال از گروه‌های محور مقاومت سبب شد نشریه Foreign Policy از امیرعبداللهیان به عنوان «قاسم سلیمانی عرصه دیپلماسی» یاد کند.

از دیگر دلایل نقش‌آفرینی برجسته‌اش، تسلط کامل به زبان عربی بود؛ عاملی مهم که موجب شد از سال ۱۳۹۰ مسئولیت معاونت عربی-آفریقایی وزارت امور خارجه را بر عهده بگیرد. نکته قابل توجه آن‌که با آغاز به کار محمدجواد ظریف در دولت یازدهم، امیرعبداللهیان تنها معاون باقی‌مانده

از دولت پیشین بود که تا سال ۱۳۹۶ با حفظ سمت به کار خود ادامه داد. از این رو، وی به‌درستی یکی از مهم‌ترین مجریان سیاست خارجی منطقه‌ای ایران به شمار می‌رفت.

پس از انتصاب به سمت وزیر امور خارجه و کسب رأی اعتماد بالای ۲۷۰ نفره از مجلس شورای اسلامی، نقش او در حمایت از محور مقاومت پررنگ‌تر شد. او تلاش مؤثری در هم‌افزایی ظرفیت‌های جبهه مقاومت و تحقق اهداف آن در مقابله با سیاست‌های یک‌جانبه آمریکا، به‌ویژه اقدامات رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی و منطقه، ایفا کرد. نمایندگان مجلس نیز پس از تأیید صلاحیت، از وی خواستند که راه و اهداف شهید سلیمانی را در وزارت امور خارجه ادامه دهد. او نیز تصریح کرد: «ما در خاورمیانه به دنبال تحکیم دستاوردهای میدانی محور مقاومت هستیم و از متحدان خود و جبهه مقاومت حمایت می‌کنیم.»

♦ حامی فلسطین

با این حال، شاید مهم‌ترین اقدام شهید امیرعبداللهیان در دوران وزارت، واکنش فعالانه او به جنگ سال ۲۰۲۳ غزه و مقابله با حملات رژیم صهیونیستی به مردم فلسطین باشد. او به‌طرز چشم‌گیری تحرک دیپلماسی ایران را افزایش داد و اقدامات گسترده‌ای چون رایزنی‌ها، مصاحبه‌ها، تماس‌های تلفنی، درخواست تشکیل نشست‌های اضطراری در سازمان‌هایی چون سازمان همکاری اسلامی و مجمع عمومی سازمان ملل، و شرکت در کنفرانس‌های بین‌المللی و منطقه‌ای را در دستور کار قرار داد.

«زمانی که معاون

اداره سیاسی اول

وزارت خارجه بودم

و سردار سلیمانی

برای پیگیری برخی

موضوعات به

وزارت خارجه

می‌آمد، خواستار

دیدار با من می‌شد

و با من ملاقات

می‌کرد؛ در حالی

که علی‌القاعده باید

با وزیر وقت دیدار

می‌کرد.»

♦ صدای کودکان غزه

با توجه به رویکرد سیاست خارجی دولت سیزدهم مبنی بر اولویت همسایگی، وزارت خارجه نیز همین خط‌مشی را در موضوع فلسطین پی گرفت. هدف اصلی این مسیر، جلب حمایت دولت‌های منطقه از آرمان فلسطین و جلب توجه آن‌ها به جنایات رژیم صهیونیستی بود. امیرعبداللهیان در همین راستا سفرهای متعددی به کشورهای منطقه انجام داد و در تمامی آن‌ها، ضمن دفاع از حقوق مردم فلسطین، به کشورهای که تمایل به عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی داشتند هشدار داد. مجموعه اقدامات او نشان داد که فلسطین همچنان آرمان مشترک امت اسلامی و در رأس اولویت‌های جهان اسلام است. او باور داشت کشورهای اسلامی با اتحاد و همگرایی می‌توانند ابتکار عمل مؤثری در توقف نسل‌کشی و جنایات جنگی رژیم صهیونیستی در غزه به دست گیرند.

♦ راه‌حل‌های واقعی

از ویژگی‌های متمایز سیاست خارجی ایران، که از زمان بیداری اسلامی در سال ۲۰۱۱ بیش‌ازپیش آشکار شد، ارائه راهکارهای عملی در قبال تحولات منطقه‌ای است. همان‌گونه که در سال ۲۰۱۳، وزیر خارجه وقت راه‌حل‌هایی درباره بحران یمن ارائه کرد، در جنگ اخیر غزه نیز وزارت امور خارجه راهکارهای متعددی برای پایان دادن به بحران مطرح ساخت. امیرعبداللهیان در اجلاس فوق‌العاده شورای وزیران سازمان همکاری اسلامی در جده در اسفند ۱۴۰۲، شش پیشنهاد مشخص برای بازداشتن

رژیم صهیونیستی از ادامه تجاوزات خود در قدس مطرح کرد:

۱. اخراج رژیم صهیونیستی از مجمع عمومی سازمان ملل متحد و جلوگیری از عضویت آن در دیگر نهادها
۲. توقف فوری نسل‌کشی و جنایات جنگی، عقب‌نشینی نیروهای نظامی رژیم به خارج از نوار غزه و افزایش کمک‌های بشردوستانه
۳. ایجاد امکان اسکان موقت برای آوارگان جنگی
۴. راه‌اندازی و تجهیز مراکز درمانی و بیمارستان‌ها در سراسر نوار غزه
۵. انتقال مجروحان با آسیب شدید، کودکان و زنان به خارج از فلسطین برای درمان
۶. بازگشایی سریع گذرگاه رفح با همکاری دبیرکل سازمان ملل و دولت مصر

♦ بدل زدن به صهیونیست‌ها

در یک دهه گذشته، سران رژیم صهیونیستی همواره بر مهار جمهوری اسلامی ایران در غرب آسیا، به‌ویژه در میان کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس، تمرکز کرده‌اند. در مقابل، شهید امیرعبداللهیان نیز در سیاست خارجی ایران، بر لزوم مهار رژیم صهیونیستی تأکید داشت. او در گفت‌وگو با شبکه سی‌ان‌ان در فروردین ۱۴۰۳ اظهار داشت: «بارها برخی مقامات رژیم اسرائیل اعلام کرده‌اند که برای پیروزی در غزه باید از بمب هسته‌ای استفاده کرد. به نظر من، آمریکا باید تمرکز خود را بر روی رژیم ماجراجوی اسرائیل قرار دهد تا مبادا بحران هسته‌ای در غزه شکل گیرد. نتانیاهو نشان داده که به هیچ خط قرمزی پایبند نیست؛ بنابراین باید مهار شود.»

مجموعه اقدامات او نشان داد که فلسطین همچنان آرمان مشترک امت اسلامی و در رأس اولویت‌های جهان اسلام است. او باور داشت کشورهای اسلامی با اتحاد و همگرایی می‌توانند ابتکار عمل مؤثری در توقف نسل‌کشی و جنایات جنگی رژیم صهیونیستی در غزه به دست گیرند

نگاه

مدیر جوان انقلابی

نگاهی به کارنامه موفق شهید مالک رحمتی
استاندار فقید آذربایجان شرقی

شهید مالک رحمتی، استاندار فقید آذربایجان شرقی، بی‌دلیل عزیز دل مردم و محبوب قلب‌ها نبود. او نه تنها در مردم‌داری و ارتباط صمیمی با مردم شهره بود، بلکه حضور مداومش در میدان، بازدیدهای میدانی، سرکشی‌های مستمر و پیگیری‌های جدی در پروژه‌های عمرانی و خدماتی در سراسر استان، نشان از سبک مدیریتی ویژه‌ای داشت. شهید رحمتی را باید جدی‌ترین و پیگیرترین مدیر تاریخ این استان دانست؛ مدیری که هیچ‌یک از مطالبات اساسی و راهبردی آذربایجان شرقی از دایره نظارت و پیگیری‌های سطح بالای او در دولت و حاکمیت خارج نبود.

اقتصاد ادامه داد و ریاست سازمان خصوصی‌سازی را بر عهده گرفت. البته نه با هدف خصوصی‌سازی صرف، بلکه با نیت بهره‌برداری از داریی‌های راکد در قالب طرح مولدسازی. با این حال، شرایط مولدسازی مطابق برنامه‌های رحمتی پیش نرفت. با وجود موفقیت‌هایش، پس از درگذشت استاندار آذربایجان شرقی و بنا بر پیشنهاد هیئت دولت، راهی تبریز شد؛ شهری که به تعبیر بسیاری، خود یک «ایران کوچک» است. در آن‌جا بود که تمام تجربه مدیریتی خود را به کار بست تا خدماتی حداکثری به مردم ارائه دهد. تا آنکه در آخرین مأموریت خود، هنگام افتتاح یکی از مهم‌ترین سدهای کشور و دیگر پروژه‌های استانی، به همراه «سید شهادت‌ی خدمت» به آسمان پر کشید و به فیض شهادت نائل شد. بی‌شک، شهید مالک رحمتی با اخلاص و اراده‌ای راسخ، در مسیر تحقق منویات رهبر معظم انقلاب گام برداشت و سرانجام، پاداش این مجاهدت را با شهادت دریافت کرد.

استاندار فقید آذربایجان شرقی که در حادثه تلخ سقوط بالگرد به همراه رئیس‌جمهور به شهادت رسید، از چهره‌های شاخص جوان‌گرایی در دولت سیزدهم بود. او نظم و تعهد را در فرآیندهای اداری در اولویت قرار می‌داد و در مسئولیت‌های خود هیچ تلاشی را برای خدمت به مردم فروگذار نمی‌کرد. رفاه کارمندان نیز همواره در کانون توجه این شهید بزرگوار قرار داشت و او در مسیر تحقق منویات رهبر معظم انقلاب، مجاهدانه عمل می‌کرد. شهید مالک رحمتی متولد سال ۱۳۶۱ در شهرستان مراغه از استان آذربایجان شرقی بود. وی دارای مدرک کارشناسی ارشد حقوق خصوصی از دانشگاه امام صادق (ع) و دکترای حقوق خصوصی از دانشگاه خوارزمی البرز بود. او از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی بود و در فاصله تیر تا بهمن ۱۴۰۲ نیز به‌عنوان معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان خصوصی‌سازی فعالیت کرد.

♦ حامی تولید ملی

در پایان دوره مدیریت خود در یک شرکت معدنی، شهید رحمتی در انتخابات انجمن سنگ ایران کاندیدا شد. در روز انتخابات، سخنرانی او چنان اثرگذار بود که مرحوم حاج‌قاسم شفیعی، رئیس وقت انجمن، گفت: «اگر این جوان امروز رأی بیاورد، من هم در انتخابات باقی می‌مانم!» به این ترتیب، مالک ۳۰ ساله با تحصیلات تخصصی در حقوق، نائب‌رئیس انجمن سنگ ایران شد.

گام بعدی مالک، مدیریت هلدینگ سبجان بود؛ شرکتی ورشکسته که مدیر قبلی‌اش راهی زندان اوین شده بود. رحمتی، با وجود اینکه رشته‌اش حقوق بود و علاقه‌ای به امور مالی نداشت، برای تصدی این مسئولیت مجبور به اخذ گواهی مالی بورسی شد و موفق شد با نمره سطح A این گواهی را دریافت کند. شرکت زیان‌دهی که به او سپرده شد، در دوره مدیریت او به ارزشی معادل ۳۰۰ میلیارد تومان در بورس به فروش رسید.

♦ پیرو امام‌خانه‌ای

از اواخر دهه ۱۳۹۰، مسیر خدمت شهید رحمتی با حجت‌الاسلام مروی گره خورد. سعادت خادمی امام رضا (ع) در معاونت بهره‌وری و مدیریت مولدسازی داریی‌های راکد آستان قدس رضوی، مقدمه‌ای شد برای ارتقای او به قائم‌مقامی آستان قدس. اما او مسیر خدمت را در وزارت

♦ از امام رضا (ع) چه می‌خواهی؟

براساس خاطره‌ای نقل‌شده از یکی از کارکنان روابط عمومی سازمان خصوصی‌سازی، در آغاز مسئولیت شهید رحمتی در این سازمان، جلسه‌ای صمیمی با کارکنان ترتیب داد تا هر کس مسئله یا اعتراضی دارد، آزادانه بیان کند. او پس از شنیدن تک‌تک مطالب، با دقت پاسخ داد و قول همکاری در جهت بهبود وضعیت رفاهی آنان را داد.

در پایان جلسه، خاطره‌ای تاثیرگذار از دوران قائم‌مقامی آستان قدس رضوی تعریف کرد. او نقل کرد که روزی عارفی در حرم امام رضا (ع) به او گفت: «هنگام زیارت از حضرت چه می‌خواهی؟» رحمتی پاسخ داد: «حوائج مادی و معنوی و عاقبت‌به‌خیری». اما آن عارف به او توصیه کرد که این بار، هنگام زیارت، به جای بیان خواسته‌ها، از حضرت بپرس: «وظیفه من در این دنیا چیست؟ نسبت به اعتقادتم چه مسئولیتی دارم؟» شهید مالک رحمتی این توصیه را نقطه عطفی در زندگی خود می‌دانست و تأکید می‌کرد: «گاهی به جای طلب عافیت و رفاه، باید رسالت و وظایف شخصی و اجتماعی خود را به‌درستی شناخت.» بی‌شک، همین بصیرت معنوی و کرامت رضوی بود که شهید مالک رحمتی را لایق خدمت خالصانه و شهادتی افتخارآمیز کرد؛ آرزویی که اکنون در دل همه دوستدارانش باقی مانده است.

شهید مالک رحمتی

متولد سال ۱۳۶۱

در شهرستان مراغه

از استان آذربایجان

شرقی بود. وی

دارای مدرک

کارشناسی ارشد

حقوق خصوصی از

دانشگاه امام صادق

(ع) و دکترای

حقوق خصوصی از

دانشگاه خوارزمی

البرز بود. او از

سال ۱۴۰۰ تا

۱۴۰۲ قائم‌مقام

تولیت آستان قدس

رضوی بود و در

فاصله تیر تا بهمن

۱۴۰۲ نیز به‌عنوان

معاون وزیر امور

اقتصادی و دارایی

و رئیس سازمان

خصوصی‌سازی

فعالیت کرد

یادمان

سایه حاج آقا

روایتی از مجاهدت
سردار شهید سید مهدی موسوی
فرمانده یگان حفاظت رئیس جمهور

در حادثه دلخراش سقوط بالگرد، سردار سید مهدی موسوی، فرمانده یگان حفاظت رئیس جمهور، به همراه آیت الله سید ابراهیم رئیسی، خادم الرضا(ع)، به فیض شهادت نائل آمد. حادثه‌ای که نه تنها فقدان بزرگ برای نظام اسلامی بود، بلکه داغی سنگین بر دل مردم ایران گذاشت؛ مردمی که این شهدا را نماد خدمت و فداکاری می‌دانستند.

رفاقت ۱۵ ساله

سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه، در دیدار با خانواده شهید موسوی با تجلیل از نقش آفرینی‌های مجاهدانه این سردار شهید گفت: «حدافل ۱۵ سال ایشان را از نزدیک می‌شناختم و با وی ارتباط بسیار نزدیکی داشتم. شهید موسوی در واقع یکی از شخصیت‌های ممتاز، درخشان و برجسته سپاه بود. او در عین حال با همکاران خود بسیار متواضع، صمیمی و مهربان بود. شخصیت ایشان ترکیبی بود از احساس مسئولیت فوق‌العاده، پذیرش مأموریت‌های سنگین، حس وفاداری، روح فداکاری، نگاه جهادی به مسئولیت و ترسیدن از کارهای سخت.»

سایه حاج آقا

در همان روزهای ابتدایی اعلام سقوط بالگرد و در آستانه برگزاری مراسم تشییع این شهید در قبه تهران، یعنی ری، یکی از همکاران عزیز این شهید، دل‌نوشته‌ای برای هم‌زم شهیدش نگاشت: «شهید موسوی در میان بچه‌های نهاد و مسئولین استان‌ها به "سید مهدی" معروف بود. پیش از آن‌که در آغاز دوران ریاست آقای رئیسی بر قوه قضاییه، سر تیم حفاظت ایشان شود، سر تیم حفاظت "آقا عزیز"، فرمانده وقت سپاه، بود.

حاج آقا رئیسی، پشتکار سید مهدی و نحوه برخورد مناسب او با دیگران را دیده بودند و از همین‌رو از آقا عزیز درخواست کردند که سید مهدی سر تیم حفاظت‌شان شود.

سید مهدی در این مدت، پا به پای حاج آقا بود؛ همیشه همراه آقای رئیسی بود؛ واقعاً سایه حاج آقا بود.

فکر کنید، شخصیتی بزرگ مانند حاج آقا رئیسی، با سطح تعامل گسترده‌ای

که با مردم داشت و به جای جای کشور قدم می‌گذاشت، چه شرایط سخت حفاظتی‌ای به وجود می‌آمد؛ اما سید مهدی با حوصله و صبر، این شرایط را با آرامش مدیریت می‌کرد.

در جریان یکی از سفرهای استانی، به دلیل همین تعامل نزدیک با مردم، شرایطی پیش آمد که سیل جمعیت در مقابل خودروی حاج آقا قرار گرفتند. سید مهدی برای نجات جان یک پیرزن، خودش را حائل کرد و خودرو ون حامل رئیس جمهور با او برخورد کرد و از روی پایش عبور کرد؛ سید مهدی دچار شکستگی شدید شد.

خب، سید مهدی می‌توانست بعد از این حادثه جانبازی بگیرد و باقی عمر خدمتی‌اش را در خانه بگذراند، اما عشقی که به حاج آقا و مراقبت از جان خادم ملت داشت، باعث شد خیلی زودتر از آنچه پزشکان توصیه کرده بودند، به کار برگردد.

نکته جالب اینجاست که هم سید مهدی مشتاق بازگشت به کار و قرار گرفتن در کنار رئیس جمهور بود و هم حاج آقا مشتاق بازگشت سید مهدی. پس از این ماجرا، به حاج آقا گفتند که برای شما سر تیم دیگری در نظر گرفته‌ایم؛ ایشان تأکید کردند که کارها فعلاً با بقیه محافظان پیش برود تا سید مهدی خوب شود و به کار برگردد.

سید مهدی و سایر اعضای تیم حفاظت در این چند سال، بیشتر از آنکه با خانواده‌شان باشند، با حاج آقا بودند. حاج آقا برای همه ما پدر بود، به معنای واقعی کلمه، پدرمان بود.

برای همین است که بین تک‌تک اعضای تیم حفاظت، با وجود سختی کار و حتی سخت‌گیری‌های حاج آقا، در حالی که مشوق‌های مادی تقریباً در این مدت تعطیل شده بود، این مصیبت مثل مصیبت از دست دادن پدر است.»

خب، سید مهدی می‌توانست بعد از این حادثه جانبازی بگیرد و باقی عمر خدمتی‌اش را در خانه بگذراند، اما عشقی که به حاج آقا و مراقبت از جان خادم ملت داشت، باعث شد خیلی زودتر از آنچه پزشکان توصیه کرده بودند، به کار برگردد

بی‌قرار پرواز

روایتی از زندگی و شهادت خلبان شهید سیدطاهر مصطفوی

سرتیپ خلبان سیدطاهر مصطفوی، خلبان اصلی بالگرد حامل رئیس‌جمهور در پرواز تلخ ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ بود که در سانحه‌ای هوایی، همراه با آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران، و دیگر همراهانش به شهادت رسید. این یادداشت، نگاهی است به زندگی و ویژگی‌های این شهید والا مقام که از زبان خانواده، دوستان و هم‌زمانش روایت شده است.

♦ سفر تا آسمان

سیدطاهر مصطفوی در خانواده‌ای روحانی و متدین رشد یافت. پدرش، حجت‌الاسلام سیداحمد مصطفوی، و مادرش، کلثوم سلطانی، او را با آموزه‌های دینی و اخلاقی پرورش دادند. این تربیت، شخصیتی فروتن، امانت‌دار و مسئولیت‌پذیر از او ساخت. او که خلبان بالگرد ۲۱۴ با بیش از ۲۰۰۰ ساعت پرواز بود، طی ۱۵ سال گذشته در آشیانه جمهوری اسلامی ایران خدمت می‌کرد و مسئولیت پروازهای ویژه سران کشور را بر عهده داشت. مهارت و تعهدش چنان بود که فرماندهان ارشد نیروهای مسلح، از جمله سرلشکر موسوی و سرلشکر سلامی، پس از شهادتش از او به‌عنوان یکی از بهترین‌های نیروی هوایی ارتش یاد کردند.

سیدطاهر، پدری مهربان برای دو دختر، یک پسر و نوه‌اش بود. اما زندگی او تنها به خانواده و حرفه‌اش محدود نمی‌شد. او معتقد بود که آگاهی و تعهد به ارزش‌های انقلاب اسلامی، کلید حفاظت از دستاوردهای آن است. به همین دلیل، در فعالیت‌های فرهنگی مدارس و اردوهای جهادی حضور فعال داشت و همواره تلاش می‌کرد گرهی از مشکلات دیگران باز کند.

♦ امانت‌داری و مسئولیت اجتماعی

یکی از بارزترین ویژگی‌های سیدطاهر، امانت‌داری بود. به گفته خانواده و دوستانش، او نه تنها اسرار دیگران را حفظ می‌کرد، بلکه راهنمایی‌های امن برای حل مشکلاتشان بود. این ویژگی، ریشه در آموزه‌های دینی او داشت؛ چنان‌که امام علی (ع) فرموده است: «به کسی که تو را امین قرار داده، خیانت مکن.» این امانت‌داری، او را به شخصیتی قابل اعتماد در میان اطرافیان تبدیل کرده بود.

مسئولیت اجتماعی، دیگر ویژگی برجسته او بود. سیدطاهر چند سال پیش، صندوقی خانوادگی راه‌اندازی کرد که هر عضو آن، ماهانه ۱۰۰ هزار تومان به آن واریز می‌کرد. این صندوق برای کمک به نیازمندان، به‌ویژه کسانی که قصد ازدواج یا درمان داشتند، مورد استفاده قرار می‌گرفت. پس از شهادتش مشخص شد که او بارها از حساب شخصی خود به این صندوق کمک کرده بود تا وام‌های کوچک به نیازمندان پرداخت شود. این صندوق اکنون به نام «صندوق همیاری شهید مصطفوی» شناخته می‌شود و یادگار نیکوی اوست.

♦ فروتنی و صلهرحم

با وجود جایگاه حساسش در آشیانه جمهوری اسلامی ایران، سیدطاهر هرگز به خودنمایی تمایل نداشت. بسیاری از اقوامش حتی از مسئولیت خطیر او بی‌اطلاع بودند و پس از شهادتش از آن آگاه شدند. رفتار متواضعانه او، به‌ویژه با کودکان و نوجوانان، زبانزد بود. او همچنین به صلهرحم اهمیت ویژه‌ای می‌داد و دیدارهای خانوادگی را در پنج‌شنبه‌های آخر هر ماه سازماندهی می‌کرد تا پیوندهای خانوادگی را تقویت کند.

♦ وفای به عهد و ولایت‌مداری

سیدطاهر به خوش‌قولی شهره بود. او معتقد بود که احترام به زمان دیگران، نشانه‌ای از تعهد است. اگر قرار می‌گذاشت، زودتر از موعد حاضر می‌شد. ولایت‌مداری، دیگر وجه برجسته شخصیت او بود. او نه تنها به ولایت فقیه اعتقاد داشت، بلکه از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب برای تبیین مسائل جامعه استفاده می‌کرد. دخترش، سیده بهاره، می‌گوید: «پدرم همیشه می‌گفت هر کس پشت رهبر نباشد، عاقبت به‌خیر نمی‌شود.» این باور، او را به یکی از سربازان وفادار انقلاب تبدیل کرده بود.

♦ عشق به وطن و آرزوی شهادت

سیدطاهر عشق عمیقی به وطن داشت. او معتقد بود که هر سرباز وطن، وظیفه‌ای مضاعف برای دفاع از دین و میهن دارد. این عشق، او را به خلبانی متعهد و خستگی‌ناپذیر تبدیل کرده بود. اما آرزوی قلبی‌اش، شهادت بود. سیده بهاره می‌گوید: «پدرم پیش از هر مأموریت می‌گفت دعا کنید شهید شوم.» در پیاده‌روی اربعین ۱۴۰۱، کنار ماکت شهیدان سلیمانی و ابومهدی المهندس ایستاد و گفت: «دعا کن من هم مثل این عزیزان شهید شوم.»

♦ پرواز ابدی

در ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳، بالگرد حامل رئیس‌جمهور در منطقه‌ای کوهستانی و در شرایط جوی نامساعد دچار سانحه شد. سیدطاهر مصطفوی، خلبان این پرواز، همراه با دیگر سرنشینان به شهادت رسید. این سانحه، نه تنها ایران را در سوگ فروبرد، بلکه یاد و خاطره خلبانی را زنده کرد که زندگی‌اش سرشار از ایمان، تعهد و خدمت بود.

با وجود جایگاه

حساسش در

آشیانه جمهوری

اسلامی ایران،

سیدطاهر هرگز به

خودنمایی تمایل

نداشت. بسیاری

از اقوامش حتی از

مسئولیت خطیر

او بی‌اطلاع بودند.

و پس از شهادتش

از آن آگاه شدند.

رفتار متواضعانه او،

به‌ویژه با کودکان و

نوجوانان، زبانزد

بود.

فقط خدا!

مروری بر خصوصیات اخلاقی شهید محسن دریانوش، کمک‌خلبان پرواز اریه‌هشت

می‌شنید، اشک در چشمانش جاری می‌شد. با اینکه خیلی درگیر پرواز و مأموریت بود، اما وقتی فرصت می‌یافت، ما را به زیارت می‌برد. در ایام محرم و صفر طوری برنامه‌ریزی می‌کرد که برای مراسم تاسوعا و عاشورا در شهرستان خودمان حضور داشته باشیم. می‌گفت: «با این مراسم‌ها، به یاد کودکی‌هایم می‌افتم.»

همسر شهید درباره لحظه‌های سقوط بالگرد چنین روایت می‌کند: «آن شب، پر از استرس، فقط دست به دعا بودم و خدا را صدا می‌زدم و می‌گفتم: خدایا! فقط بیاید؛ حتی اگر دست‌وپا شکسته، ولی بیاید. من پرستار خوبی برایش می‌شوم. اما تقدیر چیز دیگری بود... هر چقدر گریه کنم، باز هم اشک دارم؛ دل‌تنگی‌های من و بچه‌ها تمام‌شدنی نیست. صبح که به پذیرایی آمدم، دیدم مهمان‌ها تلویزیون را خاموش کرده‌اند و آرام‌آرام گریه می‌کنند. پرسیدم: چرا تلویزیون را خاموش کرده‌اید؟ چرا گریه می‌کنید؟ گفتند: چیز خاصی نبود. گفتم: چرا به من می‌گویید گریه نکن، ولی خودتان گریه می‌کنید؟ تلویزیون را روشن کردم. در آن شرایط، چشمانم خوب نمی‌دید. جلوتر رفتم و رویان مشکی را کنار تصویر دیدم. همان لحظه که چشمم به رویان مشکی افتاد، فهمیدم دیگر نباید منتظر آمدنش باشم... بیهوش شدم و وقتی در بیمارستان به هوش آمدم، صدای زنی را شنیدم که می‌گفت: «الهی! خدا صبرش بدهد... این همسر همان خلبان شهیده...» آنجا فهمیدم چه سرنوشتی نصیبم شده است.»

او ادامه می‌دهد: «محسن هیچ‌گاه مستقیم از شهادت نمی‌گفت، اما وقتی با هم صحبت می‌کردیم، می‌گفت: «همه ما یک روز از این دنیا می‌رویم، اما چه خوب است وقتی می‌رویم، با عزت و افتخار باشد؛ امید که آن لحظه، همه از ما راضی باشند، سبک‌بال برویم و از خوبی‌های مان یاد شود.» اگر می‌خواست بیشتر در این باره حرف بزند و می‌فهمید که من ناراحت می‌شوم، دیگر ادامه نمی‌داد.

مادر کنار هم خیلی خوش‌بخت بودیم. با یک شام ساده، با یک تفریح ساده، خوش می‌گذشت. همه این‌ها به‌خاطر خوب بودن همسر و مهربانی‌های او بود. حالا که در خانه راه می‌روم، گویی چیزی را گم کرده‌ام... سخت‌ترین بخش ماجرا، وقتی ست که بچه‌ها دل‌تنگ پدرشان می‌شوند. شهادت، پاداش تمام خوبی‌های او بود.»

شهید محسن دریانوش، کمک‌خلبان بالگرد حامل رئیس‌جمهور که در سانحه سقوط بالگرد به همراه شهید جمهور و دیگر اعضای هیئت همراه به فیض شهادت نائل آمد، متولد ۲۲ مهر ۱۳۵۹ در روستای «یان‌چشمه» از توابع شهرستان قدیم چادگان است و ساکن شهرستان نجف‌آباد اصفهان بود. از این شهید، دو فرزند پسر به یادگار مانده است. شهید دریانوش در کارنامه خدمت خود، هزار و ۴۵۰ ساعت پرواز ثبت کرده بود و در سال ۱۳۷۸ به نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران پیوست.

«مریم رضایی»، همسر شهید - که خود فرزند شهید نیز هست - درباره شهید محسن دریانوش می‌گوید: «به‌نظرم او همه خوبی‌هایی را که یک انسان می‌تواند داشته باشد، در وجودش جمع کرده بود. خوبی‌هایی که حالا برایتان روایت می‌کنم و شاید برخی بگویند این صفات را بعد از شهادت به شهید نسبت می‌دهند، اما حقیقت این است که او آن‌قدر خوب بود که من گاهی از این خوبی‌هایش می‌ترسیدم! به او می‌گفتم: «این همه خوبی تو من را نگران می‌کند!» آقا محسن بسیار دست‌ودل‌باز، مهمان‌نواز، مؤدب، باوقار و متواضع بود. هیچ‌گاه اهل این نبود که بگوید من خلبان کشورم هستم، خلبان مقامات هستم، و بخواهد به این جایگاه فخر بفروشد؛ اصلاً چنین روحیه‌ای نداشت.

حالا که او به شهادت رسیده، برخی از همسایه‌ها یا آشنایان تازه متوجه موقعیت و مسئولیتش شده‌اند و می‌گویند: «چرا نگفته بودید؟» آقا محسن واقعاً دست به خیر بود. برایش آشنا و غریبه فرقی نداشت. بعد از شهادتش، بسیاری آمدند و از کارهای خیرش برای ما گفتند؛ کارهایی که ما هیچ‌کدامشان را نمی‌دانستیم. دست محرومان را می‌گرفت؛ برخی از سربازانش وضعیت مالی خوبی نداشتند یا سرپرست خانواده بودند. به آن‌ها می‌گفت بروید آموزش کارهای صنعتی ببینید یا اگر فنی بلد هستید، دنبال کار بروید. خیلی‌ها را سرکار فرستاد و پیگیر وضعیت‌شان بود. همیشه می‌گفت: «معامله من با خداست.»

به بچه‌ها می‌گفت: «هر چه می‌خواهید از خدا بخواهید؛ هر کاری هم که می‌کنید، خدا عوضش را می‌دهد؛ از بنده خدا توقع نداشته باشید و فقط برای رضای خدا کار کنید.» این جمله، تکیه‌کلامی بود که در ذهن من و بچه‌ها ماندگار شد: «فقط خدا». او ارادت زیادی به حضرت علی (ع) و امام رضا (ع) داشت. هر وقت شعر «آمده‌ام‌ای شاه، پناه‌م بده» را

دست محرومان را می‌گرفت؛ برخی از سربازانش وضعیت مالی خوبی نداشتند یا سرپرست خانواده بودند. به آن‌ها می‌گفت بروید آموزش کارهای صنعتی ببینید یا اگر فنی بلد هستید، دنبال کار بروید. خیلی‌ها را سرکار فرستاد و پیگیر وضعیت‌شان بود. همیشه می‌گفت: «معامله من با خداست.»

مثل شهید بابایی

روایت‌هایی خواندنی از شهید بهروز قدیمی
مهندس پرواز بالگرد رئیس‌جمهور

با همین صحبت‌های بابا بود که شوق پرواز در دل من هم افتاد. البته من از خیلی قبل‌تر عاشق هواپیما و پرواز شده بودم؛ از همان یکی‌دو سالگی‌ام که در پایگاه هوایی همدان زندگی می‌کردیم. مادرم تعریف می‌کند پشت ساختمان‌های مسکونی ما، باند فرودگاه بود. وقتی هواپیماهای F۴ از روی باند تیک‌آف می‌کردند، بابا مرا بغل می‌کرد و از پشت پنجره آن صحنه را نشانم می‌داد.

الان دانشجوی سال دوم خلبانی هستم و چند ماه دیگر، پروازهایم شروع می‌شود. بابا دوست داشت مرا در لباس خلبانی ببیند، اما این فرصت را پیدا نکرد. این آرزوی من هم بود، اما به حسرت تبدیل شد. با شنیدن خبر شهادت پدرم، خیلی ناراحت شدم؛ خیلی سخت بود. اما وقتی حضور مردم در مراسم تشییع را دیدم، حال و هوایم تغییر کرد. حالا احساس غرور و افتخار می‌کنم.

شنیده بودم وقتی از نزدیک آقا را زیارت می‌کنی، حس خوبی می‌گیری. آن روز در حسینه امام خمینی (ره)، این موضوع را با تمام وجود درک کردم. در حاشیه مراسم ترحیم شهدای خدمت، وقتی حضرت آقا را از نزدیک دیدم، با تماشای چهره نورانی ایشان حس خیلی خوبی پیدا کردم و قوت قلب گرفتم.

راستش را بخواهید، آن روز به پدرم غبطه خوردم. بابا جوری رفت که هم خودش و هم ما را سربلند کرد. آن روز با تمام غمی که در دلم بود، از دیدار با آقا خیلی خوشحال شدم. هدیه‌ای که از ایشان گرفتم، این حس خوب را تکمیل کرد.

♦ خدا کند ما هم عزیز برویم

امیررضا درباره پدر شهیدش می‌گوید:

«این یک واقعیت است که همه ما رفتنی هستیم؛ اما چگونه رفتن، مهم است. پدر من و تمام سرنشینان آن بالگرد، عزیز رفتند. این، تأثیر شهادت است. شهید که بشوی، عزیز مردم می‌شوی و در دلشان می‌مانی. همین‌جا لازم می‌دانم از مردم عزیز کشورم تشکر کنم که با حضور گرمشان، به ما دلگرمی دادند.»

سرگرد شهید «بهروز قدیمی»، متخصص الکترومکانیک، دهم آذرماه سال ۱۳۵۸ در شهرستان ایهر از توابع استان زنجان دیده به جهان گشود و در بیست‌وپنجم شهریور ۱۳۷۴ به نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران پیوست. او در پایگاه‌های شکاری همدان، چابهار، مهرآباد و آشیانه جمهوری اسلامی ایران خدمت کرده بود و مجموعاً ۷۲۰ ساعت پرواز در کارنامه خود داشت. شهید بهروز قدیمی به‌عنوان سرگرد فنی بالگرد، در پرواز حامل رئیس‌جمهور حضور داشت. خانواده او نیز همگی نظامی هستند: برادرش افسر نیروی زمینی ارتش است و فرزند گران‌قدرش، خلبان جنگنده‌ای است که راه پدر شهیدش را ادامه خواهد داد. «لیلا عزیزخانی»، همسر شهید، و «علیرضا» و «امیررضا قدیمی»، فرزندان شهید، در خاطر ایشان از عزم‌شان برای ادامه راه او می‌گویند؛ راهی که اکنون به عزیز ملت ایران تبدیل شده است.

♦ عاشق امام رضا (ع) بود

همسر شهید از ارادت عمیق او به امام رضا (ع) می‌گوید:

«اولین فرزندمان، دو سال بعد از ازدواج‌مان به دنیا آمد و ما را از تنهایی درآورد. هر دویمان امام رضا (ع) را بسیار دوست داشتیم و نذر کرده بودیم اگر فرزندمان به سلامتی به دنیا آمد، نامش را رضا بگذاریم. خدا که حاجتمان را داد، اسم پسر بزرگ‌مان را گذاشتیم علیرضا. سال ۸۲ که به چابهار منتقل شده بودیم، خدا دومین پسر را به ما داد. باز هم از امام رضا (ع) مدد گرفتیم و اسم پسر کوچک‌مان شد امیررضا.»

♦ به پدرم غبطه خوردم

علیرضا درباره پدر شهیدش می‌گوید:

«وقتی گفتم دوست دارم خلبان شوم، بابا خیلی خوشحال شد. این انتخاب خودم بود، اما بذریع این عشق را بابا در دل من کاشته بود. موقع پخش سریال شوق پرواز، سن‌وسال کمی داشتم، اما خوب یادم است بابا چه عشقی به شخصیت شهید بابایی داشت. می‌گفت باید مثل شهید بابایی باشیم؛ کسی که با وجود درجه و جایگاه بالا، با همه متواضعانه رفتار می‌کرد. همیشه لباس هایش ساده و موهایش تراشیده بود.»

شنیده بودم وقتی از

نزدیک آقا را زیارت

می‌کنی، حس

خوبی می‌گیری.

آن روز در حسینه

امام خمینی (ره)،

این موضوع را با

تمام وجود درک

کردم. در حاشیه

مراسم ترحیم

شهدای خدمت،

وقتی حضرت آقا

را از نزدیک دیدم،

با تماشای چهره

نورانی ایشان حس

خیلی خوبی پیدا

کردم و قوت قلب

گرفتم.

behind in production, this act reopened the path.

Q: How did vaccine imports proceed afterward?

Mokhber: Through direct talks between President Raisi and the President of China, Iran's frozen assets were freed, and vaccine imports began. We brought in 150 million doses. By the end of 2021, COVID-related deaths had significantly decreased. Iran became one of the first countries to overcome mass mortality from the virus.

Q: What was the state of the economy, and how did the administration respond?

Mokhber: Inflation had soared to nearly 60%, liquidity growth reached 40.5%, we faced a massive budget deficit of 455 trillion tomans, and government debt to banks stood at 760 trillion tomans.

Through urgent, mid-term, and long-term plans, inflation was reined in, and the economy began to recover. The removal of the preferential 4,200-toman exchange rate was unavoidable—\$48 billion had been spent in just six months of 2021.

To support the people, we launched an electronic ration card system for 60 million Iranians and ensured access to 11 essential goods at 2022 prices. Healthcare for children under seven became free, six million uninsured citizens received coverage, and social welfare networks expanded.

Q: What about infrastructure and development projects?

Mokhber: In water infrastructure, five desalination and transfer pipelines from the sea to central dry regions were initiated, one of which is now operational. We also began tapping deep aquifers in Sistan and Baluchestan—an underground sea of fresh water that could serve not only the region but neighboring countries.

Seventy new docks were built, 27 productive coastal cities and five agricultural hubs were designed. One of these cities has already been inaugurated.

In housing, we launched 1.87 million residential units, inaugurated 375,000, and allocated land for 415,000 units across more than 1,000 cities. Additionally, 110,000 Mehr housing units were completed.

In energy, we planned 8,000 megawatts of combined-cycle power, 15,000 megawatts of solar energy, and 20,000 megawatts of nuclear power—of which 2,000 megawatts are underway.

Q: How would you assess the government's diplomatic performance?

Mokhber: Active diplomacy was one of our proudest achievements. President Raisi reestablished ties with Saudi Arabia and even Bahrain. Iran's membership in BRICS, the Shanghai Cooperation Organization, and the Eurasian Free Trade Agreement elevated our global position.

The Bahraini Foreign Minister even proposed resuming diplomatic ties during the Turkish President's inauguration, and that initiative was being followed up.

Q: How did the country function after President Raisi's martyrdom?

Mokhber: The challenges were significant, but under the Supreme Leader's guidance, the state functioned without disruption. We held a historic funeral with millions in attendance, the Assembly of Experts and Parliament stepped up swiftly, and a presidential election was held within 50 days—with high public participation.

Security threats also emerged. ISIS operatives entered Iran, but our intelligence forces detained most of them, ensuring the safety of all ceremonies.

Sixty foreign delegations attended the funeral, and all diplomatic protocols and security arrangements were executed successfully.

Q: Finally, how do you see Iran's future?

Mokhber: New technologies are transforming governance. Digital platforms have reduced the regulatory authority of states. Yet, Iran—blessed with young, talented people—has a competitive advantage.

Our resources are limitless. By embracing the mindset of blessing, we can elevate our economy to a level where the world sees us as a reliable power.

Martyr Raisi proved that with determination and faith in God, no challenge is insurmountable. We must continue his path with strength and resolve.

Through urgent, mid-term, and long-term plans, inflation was reined in, and the economy began to recover. The removal of the preferential 4,200-toman exchange rate was unavoidable—\$48 billion had been spent in just six months of 2021

Interview with Dr. Mohammad Mokhber

Advisor to the Supreme Leader and First Vice President under the Late President Raisi

Martyr Raisi Was the Embodiment of the Mindset of Blessing Iran Continues on the Path of Hope

At a time when the nation mourns the passing of a devoted and hardworking president, we spoke with Dr. Mohammad Mokhber, Advisor to the Supreme Leader and First Vice President in the administration of the late Ayatollah Raisi. In this exclusive interview, Dr. Mokhber reflects on the intellectual foundation of the 13th government, the initial crises it faced, the pivotal role of the Supreme Leader, and the steady management of the country in the 70 days following the president's martyrdom.

Q: Dr. Mokhber, from a broader perspective, what ideological foundation guided President Raisi's administration?

Mokhber: The world today is dominated by two opposing mindsets: the mindset of scarcity and the mindset of blessing. The scarcity mindset assumes that Earth's resources are insufficient for the current population and considers a portion of humanity to be excess. This leads to despair, deadlock, and even justifies wars and global crises.

In contrast, the divine, blessing-oriented mindset believes that resources will suffice for all until the end of time. It fosters hope, dismisses the notion of dead ends, and empowers people to face challenges. Martyr Raisi was the true embodiment of this worldview. We never once saw him confused, hopeless, or defeated in the face of hardship. He approached every challenge with confidence and faith.

Q: What was the condition of the country when your government took office?

Mokhber: The situation was dire. Nearly 700 to 750 people were dying from COVID-19 each day. We were denied access to vaccines and

essential medicines. \$180 million of Iran's funds in the COVAX program was blocked. The U.S. had sanctioned raw materials and even confiscated devices we had purchased for mass vaccine production.

Despite these obstacles, domestic vaccine production began, thanks to the ingenuity of knowledge-based companies who reverse-engineered the technology with limited resources.

Q: How did the Supreme Leader contribute during that critical time?

Mokhber: His role was decisive. One day, a representative from his office came to us and said, "The Leader wants to receive the Barekat vaccine." We were stunned. Although I had administered the first dose to my own daughter to build public trust, this was different—his health is vital to the Islamic world.

We advised him to choose Chinese vaccines instead, which had undergone more trials, but he firmly insisted: "No, Barekat."

We accompanied the Minister of Health and administered the vaccine. After that, all sanctions against Barekat were lifted. Funds were released, equipment was delivered, and the Barekat Foundation was removed from sanctions. Though we had fallen slightly

Despite these obstacles, domestic vaccine production began, thanks to the ingenuity of knowledge-based companies who reverse-engineered the technology with limited resources.

مقابله مع الدكتور محمد مخبر

مستشار قائد الثورة الإسلامية والنائب الأول لرئيس الجمهورية في حكومة الشهيد رئیسی

ایران تواصل مسيرتها نحو الأمل بعد الشهيد رئیسی

في هذه الأيام التي تعيش فيها البلاد حزنًا عميقًا على فقدان رئيس شعبي وجهادي، كانت لنا هذه المقابلة مع الدكتور محمد مخبر، مستشار قائد الثورة الإسلامية والنائب الأول لرئيس الجمهورية في حكومة الشهيد آية الله رئیسی، لاستعراض منجزات الحكومة الثالثة عشرة والتحديات التي واجهتها. تحدث الدكتور مخبر عن الرؤية الفكرية المختلفة لتلك الحكومة، وعن الظروف الحرجة في بداياتها، ودور القائد في توجيه السفينة، بالإضافة إلى كيفية إدارة البلاد بعد استشهاد رئیسیها.

كانت البلاد تمر
بأزمة خانقة؛ كان
عدد الوفيات اليومية
يسبب كورونا
يتراوح بين ۷۰۰
إلى ۷۵۰ شخصًا.
لم تتوفر الأدوية
أو اللقاحات، وتم
تجميد ۱۸۰ مليون
دولار من أموال
إيران في برنامج
كوفاكس، كما
فُرضت عقوبات
على المواد الخام
لللقاحات، بل
وصودرت الأجهزة
التي اشتريناها
لإنتاج اللقاح

سؤال: ما هو الدور الذي لعبه قائد الثورة في تلك الظروف؟

مخبر: كان له دور محوري. جاء إلينا أحد المسؤولين في مكتب القائد وقال: «سماعة القائد يريد أن يتلقى لقاح بركت». تفاجأنا جدًا، لأن صحته تمثل أهمية كبيرة للعالم الإسلامي. نصحننا باستخدام لقاحات صينية أكثر احتياؤًا، لكن القائد أصرَّ قائلاً: «لا، لقاح بركت». ذهبننا مع وزير الصحة إلى سماحتة وتم إعطاء اللقاح.

بعد ذلك، رُفعت جميع العقوبات المفروضة على لقاح بركت، وتم الإفراج عن الأموال وتسليم الأجهزة، وتسارعت وتيرة الإنتاج.

نره أبدًا مترددًا أو يائسًا، بل كان دائمًا يتعامل مع الأزمات بحكمة وثقة وأمل.

سؤال: كيف كانت أوضاع البلاد عند تسلم الحكومة الثالثة عشرة السلطة؟

مخبر: كانت البلاد تمر بأزمة خانقة؛ كان عدد الوفيات اليومية بسبب كورونا يتراوح بين ۷۰۰ إلى ۷۵۰ شخصًا. لم تتوفر الأدوية أو اللقاحات، وتم تجميد ۱۸۰ مليون دولار من أموال إيران في برنامج كوفاكس، كما فُرضت عقوبات على المواد الخام لللقاحات، بل وصودرت الأجهزة التي اشتريناها لإنتاج اللقاح. ورغم ذلك، بدأ إنتاج اللقاح محليًا بجهود الشركات المعرفية التي استخدمت الهندسة العكسية والموارد المحدودة.

سؤال: دكتور مخبر، من الناحية الفكرية، على أي أساس قامت حكومة الشهيد رئیسی؟

مخبر: العالم اليوم يعيش بين رؤيتين فكريتين متعارضتين: فكر الندرة وفكر البركة. فكر الندرة يرى أن موارد الأرض لا تكفي لجميع سكانها، ويعتبر نسبة من البشر عبئًا زائدًا على الموارد. هذا النوع من التفكير يقود إلى اليأس والجمود، بل وبيز الحروب والمجازر. أما الفكر الإلهي القائم على البركة، فيعتقد بأن الله وفر الموارد الكافية للبشرية حتى نهاية الزمان، ولا يعترف بانسداد الأفق. هذا الفكر يمنح الأمل، ويعزز قدرة الإنسان على مواجهة التحديات.

الشهيد رئیسی كان تجسيدًا حيًا لهذا الفكر؛ لم

المقرر متابعة هذا الملف.

سؤال: كيف تم إدارة البلاد بعد استشهاد الرئيس؟

مخبر: رغم التحديات، لم يحدث أي فراغ في إدارة البلاد، بفضل توجيهات قائد الثورة. شهدنا تشييعاً مليونياً، وتحركت الهيئات التشريعية بسرعة، وتم إجراء الانتخابات الرئاسية خلال أقل من ٥٠ يوماً بمشاركة واسعة.

كما تم إحباط تهديدات أمنية، إذ دخلت مجموعات من داعش البلاد، لكن قواتنا الأمنية ألقت القبض على معظمهم وضمنت سلامة جميع الفعاليات.

وشاركت ٦٠ بعثة أجنبية في مراسم التشييع، وتم تطبيق كافة البروتوكولات الدبلوماسية والأمنية بنجاح.

السؤال الأخير: كيف تنظرون إلى مستقبل إيران؟

مخبر: التكنولوجيا الحديثة غيرت نمط الحوكمة، والمنصات الرقمية قلّصت سلطة التنظيم لدى الحكومات. لكن إيران تملك ميزة تنافسية بفضل شبابها ونخبها.

بفضل فكر البركة، نمتلك إمكانيات لا حدود لها، ونستطيع أن نصل بالاقتصاد إلى مرتبة تجعل العالم يحسب لنا ألف حساب.

لقد أثبت الشهيد رئيسي أن الإيمان والإرادة يمكنان من تجاوز أي عقبة، ويجب أن نستمر في هذا الطريق بقوة وعزم.

سؤال: ما أبرز التطورات في البنى التحتية والمشاريع العمرانية؟

مخبر: في مجال المياه، بدأنا تنفيذ خمس خطوط لنقل المياه من البحر إلى المناطق المركزية والجافة، وأدرجنا الاستفادة من المياه العميقة في سيستان وبلوشستان ضمن الخطة.

تم بناء ٧٠ رصيفاً بحرياً جديداً، وتصميم ٢٧ مدينة ساحلية منتجة و٥ مدن زراعية منتجة.

في قطاع الإسكان، تم إطلاق نحو مليون و٨٧٠ ألف وحدة، وافتتاح ٣٧٥ ألف وحدة، وتخصيص أراضٍ لأكثر من ٤١٥ ألف وحدة في أكثر من ١٠٠٠ مدينة.

وفي مجال الطاقة، خطط لإنتاج ٨ آلاف ميغاواط من الكهرباء عبر الدورة المركبة، و١٥ ألف ميغاواط من الطاقة الشمسية، و٢٠ ألف ميغاواط من الطاقة النووية، بدأ تنفيذ ٢٠٠٠ ميغاواط منها بالفعل.

سؤال: كيف تقيمون دبلوماسية حكومة الشهيد رئيسي؟

مخبر: كانت الدبلوماسية النشطة من أبرز إنجازات الحكومة الثالثة عشرة. أعيدت العلاقات مع السعودية وحتى البحرين. كما انضمت إيران إلى منظمات كبرى مثل البريكس، ومنظمة شنغهاي، واتفاقية التجارة الحرة الأوراسية، ما عزز مكانة إيران الدولية.

في مراسم تنصيب رئيس تركيا، اقترح وزير خارجية البحرين استئناف العلاقات، وكان من

سؤال: كيف تطوّر الوضع بعد ذلك في ما يخص استيراد اللقاحات؟

مخبر: بعد اتصال مباشر من الشهيد رئيسي برئيس الصين، تم تحرير الأموال الإيرانية، وبدأ استيراد اللقاحات. خلال فترة قصيرة، دخلت البلاد ١٥٠ مليون جرعة، وانخفضت وفيات كورونا بشكل حاد حتى نهاية عام ٢٠٢١. وكانت إيران من أوائل الدول التي خرجت من كارثة كورونا الواسعة.

سؤال: كيف كانت أوضاع الاقتصاد، وكيف تم التعامل معها؟

مخبر: التضخم كان يقارب ٦٠٪، ونمو السيولة بلغ ٤٠٪/٥، وكان هناك عجز غير مسبوق في الميزانية بمقدار ٤٥٥ ألف مليار تومان، وديون الدولة للبنوك وصلت إلى ٧٦٠ ألف مليار تومان.

بدأنا بخطط عاجلة ومتوسطة وطويلة الأجل لضبط التضخم وإنعاش النمو. إلغاء سعر الصرف التفضيلي ٤٢٠٠ تومان كان أمراً لا مفرّ منه، إذ تم إنفاق حوالي ٤٨ مليار دولار من هذا السعر في أول ستة أشهر من عام ١٤٠٠.

نقّذنا بعد ذلك مشروع بطاقة السلع الإلكترونية لـ ٦٠ مليون شخص، وتم تقديم ١١ سلعة أساسية بأسعار عام ٢٠٢٢.

كما أصبحت معالجة الأطفال دون سن ٧ سنوات مجانية، وتم تأمين ٦ ملايين شخص لم يكونوا مشمولين بالتأمين، وتوسعت خدمات مؤسسة الرعاية الاجتماعية ولجنة الإغاثة.

في مجال المياه،
بدأنا تنفيذ خمس
خطوط لنقل المياه
من البحر إلى
المناطق المركزية
والجافة، وأدرجنا
الاستفادة من المياه
العميقة في سيستان
وبلوشستان ضمن
الخطة.
تم بناء ٧٠ رصيفاً
بحرياً جديداً،
وتصميم ٢٧ مدينة
ساحلية منتجة و٥
مدن زراعية منتجة.

پژواک

Martyr of Service

Biography of Martyr Ebrahim Raisi

Ayatollah Seyyed Ebrahim Raisi was born in December 1960 in a religious family in the Noughan district of Mashhad, Iran. Raisi lost his father at the age of five and was raised with strong religious and moral teachings from an early age.

He began his primary and religious education in Mashhad and, in 1975, moved to the Qom Seminary to continue his studies at the Ayatollah Boroujerdi School. There, he studied under renowned scholars such as Ayatollah Seyyed Mohammad Baqer al-Sadr, Ayatollah Meshkini, and Ayatollah Khamenei.

Raisi began his managerial and executive career in Iran's judiciary. In 1985, he was appointed as Deputy Prosecutor of Tehran. Due to his success in resolving complex legal cases, he was directly appointed by Imam Khomeini to handle social and judicial issues in several provinces, including Lorestan, Kermanshah, and Semnan.

In March 2016, following the passing of Ayatollah Vaez Tabasi, Raisi was appointed by the Supreme Leader as the custodian of Astan Quds Razavi, the administrative body managing the shrine of Imam Reza^(AS) in Mashhad. During his three-year tenure until 2019, he introduced wide-ranging reforms focused on transparency, restructuring, and prioritizing services for the underprivileged, pilgrims, and residents of Mashhad. He was awarded the honorary title of "Servant of Imam Reza^(AS)" for his efforts.

Feeling a sense of duty in the face of what he described as a fatigued and sluggish executive branch in the 2010s—one that he believed was diminishing public hope in the future—Raisi entered the 2021 presidential race. With the people's vote, he was elected President and added the leadership of the executive branch to his record of public service. His presidency was marked by efforts toward social justice, economic resilience, and on-the-ground crisis management. On the evening of Sunday, May 19, 2024, while returning from the inauguration ceremony of the Qiz Qalasi Dam in northern East Azerbaijan, President Raisi's helicopter crashed in the Varzaqan region. He, along with Foreign Minister Hossein Amir-Abdollahian and other accompanying officials, was martyred in the crash.

Fittingly, on the eve of the birth anniversary of Imam Ali ibn Musa al-Reza^(AS), the soul of this "Servant of the Nation" ascended while in the line of duty—earning him the enduring title of «Martyr of Service», a man of piety, perseverance, and unwavering dedication to the people.

پژواک

شهید الخدمة

سيرة الشهيد إبراهيم رئيسي

وُلد آية الله السيد إبراهيم رئيسي في شهر ديسمبر من عام ١٩٦٠ (آذر ١٣٣٩ هـ ش) في عائلة دينية في حي نوغان بمدينة مشهد المقدسة. فقد والده وهو في الخامسة من عمره، ونشأ منذ طفولته على تعاليم دينية وأخلاقية راسخة.

بدأ تعليمه الابتدائي والديني في مشهد، ثم انتقل في عام ١٩٧٥ (١٣٥٤ هـ ش) إلى الحوزة العلمية في قم لمتابعة دراسته في مدرسة آية الله البروجردي، حيث تتلمذ على يد كبار العلماء، من بينهم آية الله السيد محمد باقر الصدر، وآية الله مشكيني، وآية الله السيد علي الخامنئي (دام ظله).

بدأ السيد رئيسي نشاطه التنفيذي والإداري في السلطة القضائية للجمهورية الإسلامية. وفي عام ١٩٨٥ (١٣٦٤ هـ ش)، تم تعيينه نائباً للمدعي العام في طهران، ونظرًا لنجاحه في معالجة الملفات القضائية المعقدة، أصدر الإمام الخميني (قده) أوامر خاصة ومباشرة بتكليفه مع حجة الإسلام نيري بحل المشاكل الاجتماعية والقضائية في محافظات مثل لرستان وكرمانشاه وسمنان.

في مارس ٢٠١٦ (أُسفند ١٣٩٤ هـ ش)، وبعد وفاة آية الله واعظ طوسي، عيّنه قائد الثورة الإسلامية وليًا شرعيًا على العتبة الرضوية المقدسة. وخلال ثلاث سنوات من توليه هذا المنصب حتى مارس ٢٠١٩، قام بإصلاحات واسعة شملت الشفافية الإدارية، وتطوير الهيكل التنظيمي، وخدمة الزوار والفقراء، ونال على إثرها وسام "خادم الرضا (ع)".

ومع شعوره بالمسؤولية تجاه ما وصفه بـ"الركود والإرهاق الإداري" في العقد الثاني من القرن الحالي، والذي كان يهدد بثّ روح اليأس بين أبناء الشعب، دخل السيد رئيسي ميدان الانتخابات الرئاسية لعام ٢٠٢١ (١٤٠٠ هـ ش)، وانتُخب رئيسًا للجمهورية الإسلامية الإيرانية بإرادة الشعب. وتميزت فترته الرئاسية بالعدالة الاجتماعية، والدفاع عن الطبقات الضعيفة، والحضور المباشر في مواقع الأزمات.

في مساء يوم الأحد ١٩ مايو ٢٠٢٤ (٣٠ أَرديبهشت ١٤٠٣ هـ ش)، وأثناء عودته من مراسم افتتاح سد "قیزقلعسی" في شمال محافظة أذربيجان الشرقية، تحطمت المروحية التي كانت تقله في منطقة ورزقان، فارتقت إلى الشهادة مع وزير الخارجية السيد حسين أمير عبد اللهيان وعدد من المسؤولين المرافقين له.

وفي ليلة ميلاد الإمام علي بن موسى الرضا (ع)، ارتفعت روح هذا "الخادم للشعب" إلى بارئها في طريق الخدمة، ليُضيف إلى ألقابه لقب "شهيد الخدمة"، ويبقى في ذاكرة الأمة رجلًا من أهل التقوى، ثابتًا على الحق، ومتفانيًا في خدمة الشعب.

وفي ليلة ميلاد الإمام علي بن موسى الرضا (ع)، ارتفعت روح هذا "الخادم للشعب" إلى بارئها في طريق الخدمة، ليُضيف إلى ألقابه لقب "شهيد الخدمة"، ويبقى في ذاكرة الأمة رجلًا من أهل التقوى، ثابتًا على الحق، ومتفانيًا في خدمة الشعب

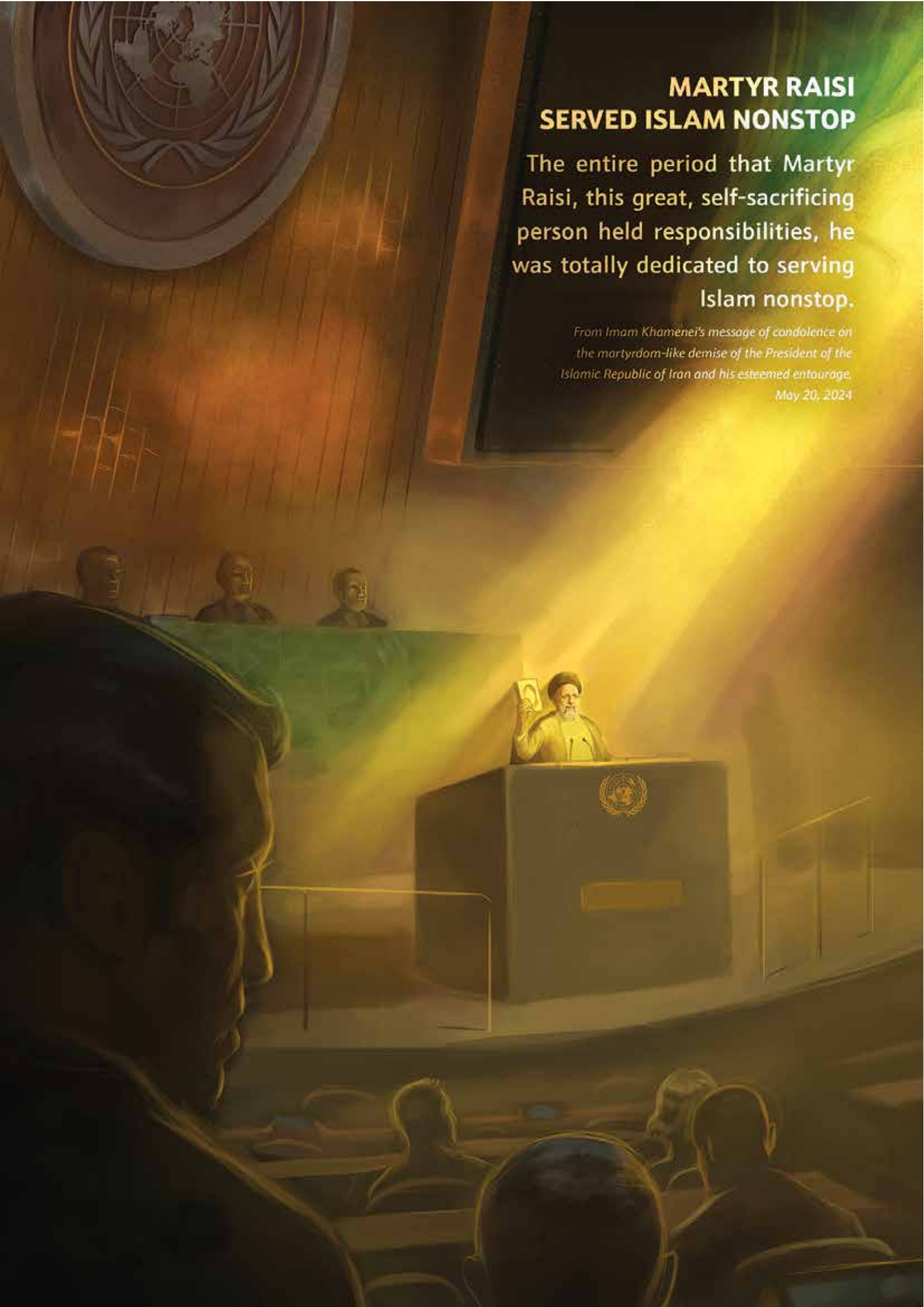
رئیس جمهور
باید

مثال الهی

خستگی ناپذیر باشد

توی سفرها، خودش بیشتر از همه می‌دوید.
همین که حرف از استراحت می‌زدیم می‌گفت: "باید بدو بدو کنیم تا از
کار مردم گرهی باز شود."
با همه‌ی ورزشی‌های نظامی، اسم سفر با رئیس جمهور که می‌شد،
تن و بدنمان می‌لرزید و عزایمی گرفتیم.
چون می‌دانستیم که در تمام مدت سفر، نه خواب خواهیم داشت نه
غذا و نه استراحت.
اما همین که سفر تمام می‌شد و بالبخند، از همه برای همراهی، تشکر
می‌کرد و برای سختی‌ها عذرخواهی، خستگی از تنمان بیرون می‌رفت.

MARTYR RAISI SERVED ISLAM NONSTOP

The entire period that Martyr Raisi, this great, self-sacrificing person held responsibilities, he was totally dedicated to serving Islam nonstop.

From Imam Khamenei's message of condolence on the martyrdom-like demise of the President of the Islamic Republic of Iran and his esteemed entourage.
May 20, 2024